هفته‌نامه سراسری دیدگاه-فرهنگی،هنری،اجتماعی،اقتصادی
سال‌ششم،دوره‌جدید-شماره ۶۶ یکشنبه۵ مرداد ۱۳۹۱

دبیر سرویس: بهروز وفایی

خبر

با کسب ۱۴ مدال رنکارنک کشوری:

درخشش ووشوکاران کردستانی در بوکان

تیم ووشوی استان کردستان با کسب ۷ مدال طلا، ۳ نقره و ۴ برنز در رقابت‌های قهرمانی کشور در بوکان به کار خود پایان داد. به گزارش روابط عمومی ورزش و جوانان کردستان؛ این مسابقات با شرکت ۳۸۰ ووشوکار از ۲۴ استان طی روزهای ۲۸ و ۲۹ تیرماه به مدت دو روز برگزار شد که تیم کردستان در قالب تیم الف و ب در این رقابتها حضور یافت. در تیم الف در ردی سنی جوانان در بخش ساندا حامد محمدی مدال طلا و لقمان خضری مدال برنز در رده سنی نونهالان در بخش سن‌لو، آروین ورمزیاران مدال برنز، رده سنی نوجوانان علی حنیفی در فرم تاجی‌جین و تاجی‌چوان نو مدال طلا و در فرم جانگ چوان و گوئن‌شو میثم وکیلی به ترتیب مدال طلا و نقره و در رده سنی جوانان در فرم جانگ‌چوان و گوئن‌شو سهند میرزندی به ترتیب مدال طلا و نقره و در فرم نان‌چوان و نن‌داو به ترتیب مدال طلا و برنز را به خود اختصاص دادند و در تیم ب کردستان در بخش ساندا رده سنی جوانان حمید علیخانی مدال طلا و در رده سنی بزرگسالان حمید محمدی مدال نقره و حیدر کوهی مدال برنز را از آن خود کردند.

به مناسبت ماه مبارک رمضان:

برگزاری مسابقه کاراته بانوان سبک شوتوکان SKI

یک دوره مسابقه کاراته بانوان میان باشگاه‌های کاراته سبک شوتوکان SKI کردستان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی ورزش و جوانان کردستان؛ در این رقابت‌ها ۹۶ کاراته‌کا از ۷ باشگاه کاراته این سبک در سالن تختی سنندج در روز ۳۰ تیرماه در همه رده‌های سنی با هم به رقابت پرداختند. در پایان این مسابقات که در دو بخش کاتا و کومیته برگزار شد، تیم شهید جمران به مقام قهرمانی رسید و باشگاه هوراس نیز در سکوی دوم ایستاد. همچنین تیم‌های مایسا و پانیز به طور مشترک سوم شدند و کاپ اخلاق به باشگاه تمنا رسید. نفرات برتر این رقابت‌ها: شهره‌پرساء سال جاری به مسابقات قهرمانی کشور سبک شوتوکان SKI که در تهران برگزار می‌شود، اعزام خواهند شد. گفتنی است نفرات برتر مسابقات قهرمانی کشور با عضویت تیم ملی ایران در مسابقات جهانی این سبک که آذرماه سال جاری در کشور ژاپن برگزار می‌شود، شرکت خواهند کرد.

در رقابت‌های اسکی روی چمن کشوری:

بانوی اسکی باز کردستانی مدال برنز را بر گردن آویخت

در رقابت‌های قهرمانی اسکی روی چمن بزرگسالان بانوان کشور، اسکی‌باز کردستانی مدال برنز را به خود اختصاص داد. به گزارش روابط عمومی ورزش و جوانان کردستان؛ مسابقات انتخابی تیم اسکی روی چمن منتخب استان‌ها در بیست اسکی بین‌المللی دیزین برگزار شد که حنانه کریم‌خانی از کردستان در سکوی سوم قرار گرفت و سیمین داوری از اصفهان و نغمه کیادربندسری از تهران به ترتیب عناوین اول و دوم را به دست آوردند. این مسابقات با حضور ۱۵ استان کشور طی روزهای ۲۷ و ۲۸ تیرماه در رشته‌ی ماریچ برگزار شد. دو روز به رقابت پرداختند.

با دعوت از زیر ۱۷ ساله‌های بر گزیده کشور صورت گرفت؛

مهران شهبازی بدمینتون‌باز کردستانی در اردوی تیم ملی

اردوی متمرکز بدمینتون پسران زیر ۱۷ سال از ۷ مرداد به مدت دو روز در کمپ تیم‌های ملی برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی ورزش و جوانان کردستان؛ اردوی تیارت منتخب زیر ۱۷ و زیر ۱۵ سال از تاریخ ۶ لغایت ۱۶ مردادماه با حضور ۷ بازیکن در تهران زیر نظر نوا آرماتا سرمربی اندونزایی تیم ملی بدمینتون برگزار می‌شود. مهران شهبازی از کردستان، امیر جباری از همدان، مهدی انصاری از زنجان، محمدامین اکبریان از خراسان‌رضوی، یاسین محمندیان از کرمان، پوریا فدایی از اصفهان و عرفان جوینده از گیلان بدمینتون‌بازانی هستند که در این اردوی متمرکز شرکت می‌کنند. هدف اصلی از برگزاری این اردو ارزیابی این نفرات توسط سرمربی تیم ملی و ارتقای سطح تکنیک و تاکتیک آن‌ها است.

بانوی کردستانی مقام دوم مسابقات دو و پیاده‌روی بزرگسالان کشور را کسب کرد

با پایان یافتن مسابقات دو و پیاده‌روی بزرگسالان بانوان کشور در زنجان بانوی کردستانی مقام دوم را از آن خود کرد. به گزارش روابط عمومی ورزش و جوانان کردستان؛ مسابقات دو و پیاده‌روی بزرگسالان بانوان قهرمانی کشور با شرکت ۲۴ استان سراسر ایران برگزار گردید. تیم اعزامی استان کردستان با ۱۰ ورزشکار شرکت‌کننده در این مسابقات حضور یافت که با تنها مدال نقره ارزشمند برنز در مسافت ۵ کیلومتر پیاده‌روی رده سنی ۷۰ سال به بالا به کار خود پایان داد. مسابقات دو و پیاده‌روی بزرگسالان بانوان کشور به مدت دو روز طی روزهای ۲۹ و ۳۰ تیرماه سال جاری به میزبانی شهرستان زنجان برگزار شد.

سئوال ورزشی هفته

پیشکسوت ورزشی به چه کسی گفته می‌شود؟

شما می‌توانید نظرات خود را به صورت پیامک در چند سطر کوتاه به شماره‌ی

۱۰۰۰۲۲۲۴۴۲۲

یا به آدرس ای‌میل:

info@didnews.com

ارسال نمایید. نظرات شما با نام خودتان در هفته‌نامه چاپ خواهد شد.

گفت‌وگو با امیر فیضی قهرمان جهان و عضو تیم ملی کونگ‌فو توای ایران؛

ورزشکاران ما زود از ورزش قهرمانی خداحافظی می‌کنند

گفت‌وگو: بهروز وفایی

اشاره: امیر فیضی قهرمان خودساخته‌ای است که با داشتن سن کم و جوانی، پله‌های پیشرفت را یکی‌یکی طی کرده و توانسته الگویی موفق برای جوانان مشتاق ورزش شود. مسابقات قهرمانی کشور کونگ‌فو که چند روز پیش در سنندج برگزار شد بهانه‌ای شد تا با این قهرمان گفت‌وگویی داشته باشیم که در پی می‌آید.

لطفاً خودتان را معرفی کنید؟

امیر رضا فیضی هستم، متولد ۱۳۶۴، ساکن سنندج.

آغاز فعالیت ورزشی خود را برای ما بیان کنید؟

من در رشته‌های زیادی فعالیت داشته‌ام، به خاطر شرایط کاری پدرم و محل زندگی‌ام، برای فعالیت من شرایط مساعد بود. چون پدرم کارمند تربیت‌بدنی بود و منزل ما در سالن ورزشی قرار داشت، اغلب رشته‌های ورزشی را به صورت آماتور انجام دادم، از ۵ سالگی رشته‌ی ورزشی شنا را شروع کردم، در آن دوران در رده‌های خردسالان، نونهالان و نوجوانان جزو نفرات اول تا سوم استان تهران و غرب کشور بودم، در حال حاضر نیز شنا را ادامه می‌دهم و به عنوان نجات‌غریق و مربی شنا مشغول هستم، در کنار شنا رشته‌های دیگری همچون زیمناستیک، کشتی، کاراته، فوتبال و تنیس روی میز کار می‌کردم تا سال ۷۵ که از تهران به سنندج آمدیم، در سنندج به خاطر شرایط منزل در سالن ورزشی به طرف جودو، والیبال و بسکتبال رفتم، اما به صورت جدی شروع کردم که توانستم در این رشته‌ها عناوین زیادی را کسب کنم. ۱۰ سال عضو تیم ملی کونگ‌فو توای کشور و ۷ سال است عضو تیم ملی فدراسیون کونگ‌فو می‌باشم، در این مدت قهرمان مسابقات کشورهای اسلامی، قهرمان مسابقات صلح و دوستی ترکیه، قهرمان مسابقات بین‌المللی جام خلیج فارس، قهرمان مسابقات جهانی و ستاره‌ی مسابقات شدم و توانستم مقام اول را کسب کنم. در رشته‌ی کونگ فو حکم مربی‌گری و داوری را نیز اخذ کرده‌ام.

با توجه به اینکه خود یک جوان فعال هستید وضعیت ورزش در میان جوانان را چگونه می‌بینید؟

وضعیت ورزش در میان جوانان اگر شرایط مالی اجازه بدهد، خوب است. وقتی جوانی براساس استعداد وارد رشته‌ای ورزشی می‌شود، می‌تواند این رشته را به صورت حرفه‌ای ادامه دهد ولی بعد از مدتی یا بعد از چند ماه، به خاطر ناتوانی در پرداخت شهریه‌ی باشگاه و شرایط بد مالی نمی‌تواند به ورزش خود ادامه بدهد و با وقفه‌ای در آن می‌اندازد.

آیا ورزشکاران کردستانی در رقابت‌های ملی و بین‌المللی سخنی برای گفتن دارند؟

ما در استان کردستان جوانان و ورزشکاران بااستعداد زیادی داریم که در سطح ملی و جهانی و حتی المپیک، حرفی برای گفتن دارند. وقتی ورزشکاری وارد مسابقات ملی، جهانی و یا المپیک می‌شود بعد از مسابقه از نظر مالی و امتیازات شغلی، مورد بی‌مهری قرار می‌گیرد و آن جوان چه انگیزه‌ای برای ورزش کردن دارد. به خاطر همین ورزشکاران ما زود از ورزش قهرمانی خداحافظی می‌کنند.

آیا حرکت و ادامه قهرمانی یک رشته‌ی ورزشی بستگی به مسابقات لیگ دارد؟ هیئت کونگ‌فو برای این هدف چه برنامه‌هایی را در نظر دارد؟

بله، مسابقات لیگ کونگ‌فو از سال ۸۴ مسابقات خود را در دو بخش بانوان و آقایان آغاز کرده است ولی به دلیل نداشتن اسپانسر و حمایت مالی نتوانسته در لیگ کشوری شرکت کند.

به عنوان یک قهرمان چه زیرساخت‌هایی را برای رشد و توسعه‌ی ورزش در استان ضروری می‌دانید؟

اگر در هر رشته‌ی ورزشی در استان بتوان خانه ورزشی مربوط به همان رشته را در نظر گرفت و امکانات لازم رشته‌ی مورد نظر فراهم شود، می‌توان در آن رشته موفق شد.

وضعیت رسیدگی به قهرمانان از نظر اشتغال و سرمایه‌گذاری در استان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

متأسفانه در این مورد کاری نشده و همیشه در حد شعار بوده است، ما عملاً چیزی ندیده‌ایم.

آیا مسؤولین جوابگوی زحمات شما هستند؟

به نظر من در استان ما متأسفانه مسؤولین کاری به ورزش ندارند، فقط در حد وعده و وعید است و در عمل چیزی مشاهده نمی‌شود.

چه سخنی با جوانان و هم‌سن و سال‌های خود دارید؟

توصیه می‌کنم با توجه به این که ورزش خوراک جسم و روح است، در حد امکان فعالیت‌های ورزشی را در دستور کار فعالیت روزانه‌ی خود قرار دهند تا همیشه از نظر جسمی و روحی در حال صحت و سلامت و شادکامی باشند.

و سخن پایانی؟

دوست دارم در این‌جا از مربی دلسوزم آقای باقر محمدی که تمام انگیزه و مقاومتی که کسب کردم را مدیون ایشان می‌باشم تشکر کنم و همچنین از مردمی که در تمام این سال‌ها مشوق و پشتیبان من بوده‌اند و از نظر روحی ما باری نموده‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم و آرزو دارم که مسؤولین و مردم، قدر ورزشکاران خود را بدانند و تا آن‌جا که می‌توانند آن‌ها را از نظر مالی و معنوی حمایت نمایند و همچنین از اعضای هفته‌نامه‌ی دیدگاه تشکر می‌کنم که این فرصت و امکان را در اختیار من قرار دارند تا دردلهای خود و بقیه‌ی ورزشکاران را با مسؤولین و مردم در میان بگذارم.

قهرمان از زبان خودش

فاتح حیدریان قهرمان ووشوی ۱۶ ساله:

ورزش را تبدیل به عادت کنیم، طوری که نتوان از آن دست کشید

بخش اول

گردآوری: نسرین وکیلی

بنده فاتح حیدریان، در سال ۱۳۷۵ در شهرستان سنندج به دنیا آمدم. چون به ورزش علاقه داشتم، در سال ۱۳۸۶ به ورزش ووشو (سبک تالو) روی آوردم و زیر نظر استاد دلسوز و مهربانم، جناب آقای سیدزاهد ابراهیمی فعالیت ووشو و از برجسته‌ترین مربیان و داوران قاره‌ی آسیا هستند که هر ساله در مقام داور یا سرداور به مسابقات بین‌المللی دعوت می‌شوند و شاگردان ایشان در هر دو سبک تالو (اجرای فرم) و ساندا (مبارزه) در هر دوره از مسابقات با زیادی که سر راه ورزشکاران و مربیان وجود دارد و با حداقل امکانات، استاد ابراهیمی در تمامی مقاطع بیشترین شاگردان را تحویل جامعه‌ی ورزشی می‌دهند و حتی گاهی پدرانه و بدون هیچ‌گونه چشمداشتی از جیب خود برای پرورش ورزشکاران و اعزام آنان به مسابقات مختلف هزینه می‌کنند.

ورزش بخشی از زندگی من شده و همیشه به دوستان و همسن و سال‌های خودم توصیه می‌کنم که ورزش را تبدیل به عادت کنند، طوری که نتوانند از آن دست بکشند. من خودم هم وقت حالم خوب نیست، مریض هستم یا احساس ناراحتی می‌کنم، به تمرین کردن مشغول می‌شوم و خیلی زود شادابی و سلامت به من برگشته‌است. در پایان از پدر و مادرم که مشوق اصلی بنده بوده‌اند، صمیمانه تشکر می‌کنم و امیدوارم که بتوانم با تلاش بیش‌تر بخشی از زحمات آنان و استاد دلسوزم را جبران کنم و دینم را به استانم ادا نمایم.

یادداشت ورزشی هفته

درباره لزوم اصلاح محیط ورزشی حیاط مدارس در فصل تابستان؛

مصدومیت‌هایی که هرگز ثبت نمی‌شوند

بهروز وفایی

چند روز پیش برای تبت‌نام فرزندم به یکی از مدارس رفتم؛ داخل حیاط را طوری دیدم که به فکر نوشتن یادداشتی در این مورد افتادم. برای این امر به چند مدرسه داخل شهر سنندج و حومه‌ی آن رفتم و دیدم اکثراً در همه‌ی مدارس این مشکلات وجود دارد. در فصل تابستان قرار داریم، فصلی که برای مدارس فصل تعطیلات به حساب می‌آید. فصلی که صدای دانش‌آموزان در پیکرهای فرسوده‌ی ورزش داخل حیاط مدارس به گوش نمی‌رسد.

آیا این فصل بهترین فصل برای ترمیم و تعویض وسایل داخل حیاط مدارس نیست؟ آیا مسؤولین در فکر برنامه‌ریزی برای ساعات تفریح و نشاط دانش‌آموزان در زنگ ورزش هستند؟ ساعتی که همیشه دانش‌آموز برای آن لحظه‌شماری می‌کند. وضعیت ایمنی و بهداشت اماکن و فضاهای ورزشی داخل مدارس از جمله موضوعات مهمی است که باید مورد توجه همه‌ی مسؤولین امر قرار گیرد.

وجود موتور و وسایل غیر استاندارد و خطرناک، به علاوه استفاده از وسایل مستهلک و فرسوده، بدون تردید موجب وارد شدن صدمات بدنی و حتی در مواردی مرگ‌مویز دانش‌آموزان خواهد بود. دانش‌آموزان با توجه به شرایط سنی و بی‌تجربه‌گی در معرض خطرات ناشی از وقوع حوادث ورزشی در مدارس قرار دارند. دنیای یک کودک را خانه، مدرسه و جامعه‌ی پیرامون آن تشکیل می‌دهند. این مکان‌ها باید ایمن باشند. هرگاه وضعیت ایمنی ورزشی در داخل مدارس در سطح قابل قبولی نباشد، احتمال وقوع حوادث و جراحت دانش‌آموزان وجود دارد. مهمترین عوامل را می‌توان سرافه‌ی ناکافی فضای ورزشی و اهمیت ندادن به آن و قدیمی بودن مدارس و آسفالت کردن حیاط مدارس با دانه‌های بزرگ شن، چاله‌های بزرگ داخل حیاط، ثابت نبودن تیرکهای داخل زمین ورزشی، ورودی و خروجی نامناسب، استفاده از فضای ورزشی دانش‌آموزان به عنوان پارکینگ ماشین معلمین و... عواملی هستند که محیط ورزشی دانش‌آموزان را ناامن می‌کند.

از آن‌جا که دانش‌آموزان در حدود ۵ تا ۷ ساعت در روز و شش یا ۶ روز در هفته و حدود ۹ ماه از عمر خود را در مدرسه می‌گذارند، احتمال وقوع حوادث در مدرسه محتمل و چشمگیر است؛ توجه به مسائل و فاکتورهای فیزیکی در فضای ورزشی آن‌ها خیلی مهم است.

سالانه در زنگ ورزش بسیارند مصدومیت‌های جزئی که در جایی ثبت نمی‌شود و باعث رنجش دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها می‌شود؛ امیدواریم در زمان کوتاهی که تا پایان مدارس تابستانی مانده، آموزش و پرورش به فکر اصلاح و ترمیم فضای ورزشی داخل حیاط مدارس باشد و با پیگیری این موضوع و استفاده از طرح‌های کارشناسان برای بسترسازی مناسب، محیط سالمی را برای دانش‌آموزان در نظر بگیرند که این امر بهترین راه برای آغاز کاری بزرگ است.

آموزش

قلب خود را قدرتمند کنید

بخش اول

گردآوری: نسرین وکیلی

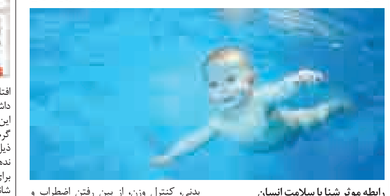

رابطه موثر شنا با سلامت انسان

تاثیر مثبت فراوانی که چند مرتبه شنا در طول یا عرض استخر بر سلامت ما می‌گذارد، باورکردنی نیست. همچنین تاثیر مثبت ورزش بر سلامت روحی و جسمی ما غیر قابل انکار است. در این میان بهترین حالت زمانی است که شما برنامه ورزشی خاصی که متناسب با شیوه‌ی زندگی، علایق و شرایط جسمی‌تان باشد برگزینید. زیرا ورزش کاری است که باید از آن لذت ببرید. شنا نه تنها موجب طراوت و شادابی می‌شود، بلکه می‌تواند تاثیری معجزآسا بر جسم و از این بهتر از آن کیلوهای اضافه بگذارد. شنا سلامت را بهبود بخشیده و موجب تناسب تمام بدن می‌شود و قدرت، استقامت و انعطاف آن را تقویت می‌کند. شنا به عنوان یک ورزش، با بدن بسیار ملایم‌تر برخورد می‌کند و آسیب‌های ناشی از آن در حداقل هستند. زیرا بدن در آب به یک دهم وزن واقعی تقلیل یافته و خاصیت شناوری در آب، از شدت ضربه‌های وارد شده بر مفاصل می‌کاهد. کم شدن وزن در آب به افرادی که بدن آمادگی ندارند کمک می‌کند تا راحت‌تر حرکت کنند. به این ترتیب، شنا به خصوص برای افراد مبتلا به آرتروز، مشکلات پشت و کمر، مشکلات ناشی از اضافه وزن، بارداری و در کل افرادی که نمی‌توانند به ورزش‌های خشک بپردازند بهترین انتخاب خواهد بود. علی‌رغم سبکی بدن در آب، شنا ورزشی سنگین به شمار می‌رود و تمام عضلات اصلی بدن را به حرکت وامی‌دارد. شنا علاوه بر استفاده از گروه‌های متعدد ماهیچه‌ها، موجب انعطاف‌پذیری و حفظ نرمی مفاصل به خصوص در ناحیه‌ی لگن، گردن، شانه و دست و پا می‌شود. شنای کرال سینه، قورباغه و کرال پشت تقریباً از تمام عضلات اصلی بدن (شکم، عضلات دو سر و سه سر، سرین، عضلات پشت ران و چهار سر) استفاده می‌کند. شنا در دسته ورزش‌های اپروبیک، هوازی قرار دارد زیرا تحت دور شنا بیش از ۳ دقیقه زمان می‌برد و مقدار مصرف اکسیژن عضلات زیاد است. از مزایای دیگر شنا می‌توان به کاهش فشار خون اشاره کرد که به نوبه‌ی خود موجب کاهش خطر سکته قلبی می‌شود. این ورزش توان قلب را بالا برده و میزان خون پمپ شده به بدن را افزایش می‌دهد و همچنین با افزایش جریان خون در ریه، موجب سوخت کالری بیشتر می‌شود. بنابر گزارش کارشناسان ورزش‌های آبی دارای مزایای جسمی، اجتماعی و روحی متعددی هستند که تعدادی از آن‌ها بدین قرار است: بهبود یافتن قدرت و انعطاف‌پذیری بدن، استقامت و تعادل عضلانی بهتر (به همین دلیل بسیاری از ورزشکاران حرفه‌ای در رشته‌های دیگر نیز به تمرینات آبی هم می‌پردازند) قد قدرتمند، تناسب اندام، بهبود جریان خون، توان‌بخشی درمانی برای عضلات مستهلک و آسیب‌دیده، بهبود از تصادفات و آسیب‌های بدنی، کنترل وزن، از بین رفتن اضطراب و تنش‌های روحی و افزایش انرژی است. این تصور غلط وجود دارد که چون بدن در طی شنا کردن متحمل فشار زیادی نمی‌شود پس نمی‌توان آن را ورزش خوبی دانست، در صورتی که هر چند بدن در آب سبک می‌شود اما برای هر حرکت باید بر مقاومت آب غلبه کرده و انرژی زیادی صرف کنیم، به این ترتیب حتی راه رفتن در آب از پیاده‌روی در خشکی کالری بیشتری می‌سوزاند.

انواع ورزش‌های قابل اجرا در آب

راه رفتن و دویدن آهسته در آب: این دو ورزش در آب دارای همان مزایای راه رفتن و دویدن در خشکی هستند اما آسیب‌های کم‌تری در بردارند. راه رفتن در آب می‌تواند در حالی که آب تا کمر یا سینه رسیده باشد انجام شود.

اپروبیک در آب: همان‌طور که گفتیم، اپروبیک در آب شامل حرکاتی برای تقویت قلب و عروق است؛ حرکات اپروبیک ریتمیک و منظم هستند و می‌توان حرکات را به مدت ۲۰ دقیقه در آب اجرا کرد که مقاومت آب، تاثیر مثبت این حرکات را افزایش می‌دهد.

یوگا و حرکات نرمشی در آب: آب خود به عنوان ماده‌ای آرامش‌بخش شناخته شده است و حرکات آرام، آهسته و روان‌بخشی از یوگا در آب هستند.

حرکات کششی و انعطاف‌پذیری: بهترین محیط برای تمرین و افزایش انعطاف‌پذیری بدن آب است که شامل حرکات کششی و حرکاتی برای تمام بدن است.

ورزش‌های برای تقویت و تناسب اندام: شامل حرکاتی برای بالاتنه و پایین تنه است که هر چند مقاومت آب می‌تواند تاثیر آن‌ها را بسیار افزایش دهد اما گاهی با وسایل مخصوص اجرا می‌شود تا این مقاومت هر چه بیشتر شود.

دویدن آهسته و سریع در آب عمیق: در این ورزش، پا به کف استخر نمی‌رسد و حرکات دویدن در استخر عمیق اجرا می‌شود به همین منظور از کمربند، کفش‌ها و ابزارهای مختلفی برای شناور ماندن استفاده می‌شود.

ورزش‌هایی در لبه استخر: دیوار استخر بهترین وسیله برای نگهداشتن بدن در حال انجام حرکات است و خود به عنوان یک وسیله برای انجام حرکات به کار می‌رود.

کشش: حرکات کششی آهسته در میان حرکات ورزشی بر تحرک انجام می‌گیرد و موجب استراحت و بازگشت عضلات به حالت عادی شده، از دردناک شدن و کوفتگی بدن جلوگیری می‌کند.

شنا: معمول‌ترین ورزش در آب است که به شیوه‌های مختلف (کرال سینه و پشت، قورباغه و پروانه) اجرا می‌شود.

شما می‌توانید شنا را با آموختن یکی از انواع آن آغاز کرده و پس از مهارت یافتن در آن به انواع دیگر شنا بپردازید.

ادامه دارد...

دانستنی‌ها

کمردرد حاد

قسمت اول

در جامعه‌ی صنعتی امروز کمردرد به یک عارضه‌ی همراه با انسان تبدیل شده و شاید بتوان به جرات گفت اکثریت مردم از کمردرد می‌نالند. در ادامه‌ی رسالت اطلاع‌رسانی خود، از این شماره در چند قسمت سعی می‌کنیم شما را با راههای مقابله با این مشکل حاد آشنا کنیم؛ چون پیشگیری بهتر و صحیح‌تر از درمان است. با کمردرد خود را احتیاط برخورد نکنید وگرنه عواقب بیشتر و وخیم‌تری در انتظار شماست. تقریباً هر کسی کمردرد را در طول زندگی خود تجربه می‌کند؛ شاید بعد از یک اسباب‌کشی یا انجام ورزش‌های سنگین یا حتی یک فعالیت ساده به کمردرد دچار شدید و اکنون مجبورید در خانه استراحت کنید و از کار و زندگی عقب بمانید. این کمردردها ممکن است به علت یک تصادف، ناگهان شدت پیدا کند و ممکن است کم‌کم و در طول چند ساعت شدت آن زیاد شود. در بیشتر موارد کمردرد، نتیجه‌ی کشش یا پیچش ناخواسته است. در بیشتر موارد با ۲ تا ۶ هفته درمان می‌تواند درمان شود؛ البته هیچ درمان قطعی و تضمینی برای کمردرد وجود ندارد و همین‌طور تشخیص صحیح درد می‌تواند در آرام کردن آن نقشی اساسی ایفا نماید. علتی که باعث ایجاد کمردرد می‌شوند شامل بلند کردن وزن‌های سنگین به شکل‌های نامناسب، انجام فعالیت‌های سنگین ناگهانی، پرت شدن از بلندی، تصادف، جمله کردهای ایران به نظر می‌رسد رسانه‌های ترکیه می‌خواهند مساله مشکلات خود با کردهای ساکن در این کشور را هم به پای سایر کردها نظیر کردهای ایران و عراق بگذارند. در سریال، پلاک خودرو رنجرور با شماره ایران ۵۱ متعلق به سنندج در کردستان ایران و خودرو هامر دارای پلاک کردستان عراق است که در زوم‌های مختلف و عامدانه دوربین روی آن تاکید می‌شود و از نظر روان‌شناسی رسانه‌ای، به نوعی زمینه‌چینی ذهنی و اقناع مخاطب برای این هدف خاص است.

شبکه‌های فارسی زبان نیز با پخش سریال‌های مبتذل و توهین‌آمیز بدون توجه به آثار و تبعات آن به این امر دامن می‌زنند. صاحب‌نظران و کارشناسان و بسیاری از مردم، بارها بر زبان‌بار بودن بسیاری از سریال‌های شبکه‌های ماهواره‌ای و به ویژه بر روی خانواده‌ها و گسترش ابتذال و تشابه از طریق این شبکه‌ها تاکید داشته‌اند اما ظاهراً آثار و تبعات دیگر و نمایش چهره خشن و شرور از کردهای ایران را نیز باید شاهد باشند و البته مرجعی هم برای رسیدگی و اعتراض جز اندیشه و تفکر خودشان نخواهند داشت.

عکس‌ها و توضیحات بیشتر را در وب‌سایت ما ببینید: didnews.com

هشدار ورزشی

دوپینگ

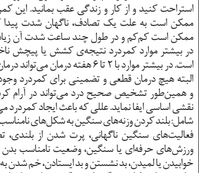

بخش دوم

آیا مصرف چای، قهوه یا کوکاکولا می‌تواند باعث مثبت شدن تست دوپینگ شود؟

کافئین یک ماده‌ی دارویی فعال است که در نوشیدنی‌های مرسوم نظیر چای، قهوه و کوکاکولا وجود دارد. میزان آن بسته به نوع نوشیدنی و نحوه‌ی تهیه‌ی آن متغیر است. براساس یک پژوهش، مصرف حدود ۱۰۰۰ میلی‌گرم کافئین می‌تواند سطح آن را در ادرار به حد غیر مجاز برساند. غلظت متوسط مصرف کافئین در چای و قهوه، به ترتیب ۸۰-۵۰ و ۱۵۰-۸۰ میلی‌گرم می‌باشد؛ بنابراین می‌توان دریافت که با مصرف مفرط و بیش از اندازه‌ی این نوشیدنی‌ها، ممکن است تست دوپینگ مثبت شود. هر چند در حالت طبیعی این میزان مصرف نمی‌گردد. علاوه بر این کافئین که یکی از محتویات برخی از داروها نظیر داروهای سرماخوردگی و میگرن است، البته میزان آن در هر دوز کمتر از ۱۰۰ میلی‌گرم می‌باشد. کافئین دارای یک اثر تحریک مرکزی مشابه به امفتامین است که خستگی را تقلیل داده و تمرکز و هوشیاری را افزایش می‌دهد، ولی مصرف دوزهای بالای آن می‌تواند باعث لرزش اندامها، اضطراب، بی‌خوابی و حالت عصبانیت‌شود.

ادامه دارد...

علم ورزش

نرمش شانه‌ها چگونه انجام می‌شود؟

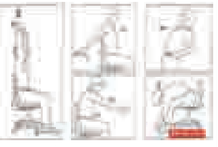

افتادگی شانه از عوارضی است که باید به آن توجه خاصی داشت و برای درمان افتادگی آن با برنامه کوشید. قبل از انجام این نرمش‌ها اول چند دقیقه راه بروید تا بدنتان به اصطلاح گرم شود. اگر فکر می‌کنید انجام هر کدام از نرمش‌هایی که در ذیل توضیح داده می‌شود برای شما مشکل است آن را انجام ندهید و فقط نرمش‌هایی را انجام دهید که انجام دادن آن برای شما راحت است. به تدریج بعد از چند هفته که عضلات شانه‌ی شما قوی‌تر شد، خواهید توانست همه نرمش‌ها را انجام دهید. نکته‌ی مهم در انجام نرمش‌ها این است که باید این آن‌ها را با شدت و تعداد کم شروع کرده و به آرامی شدت و تعداد آن‌ها را بیشتر کنیم، وگرنه ممکن است نرمش‌ها به شما آسیب رسانده و درد شما را بیشتر کند. اگر عضلات شما خیلی ضعیف باشند ممکن است با انجام نرمش‌ها درد شما بیشتر شود. نرمش‌ها را می‌توانید با تعداد ۲ تا ۱۲ بار تکرار شروع کرد و به تدریج هر روز یا هر دو روز یکی به دفعات تکرار آن‌ها اضافه کنید تا بعد از مدتی به ۲۰ تا ۳۰ مرتبه برسد. نکته‌ی مهم دیگر این است که به دست آوردن دامنه‌ی حرکتی مناسب و تقویت عضلات، به چند ماه زمان نیاز دارند پس عجله نکنید صبر داشته باشید و ناامید نشوید. شانه‌ی شما مفرط رشد می‌کند و با پیشکار انجام دهید، مطمئن باشید مشکلات شما بعد از ۱ تا ۲ ماه به نحو قابل محسوسی کاهش پیدا می‌کند. نرمش‌های شانه دو دسته‌اند: ۱- نرمش‌های کششی، موجب می‌شوند عضلات، تاندون‌ها و لیگامان‌های اطراف شانه تحت کشش قرار گیرد. این نرمش‌ها موجب افزایش دامنه‌ی حرکتی شانه شده و در کاهش درد شانه بسیار موثرند. ۲- نرمش‌های تقویت‌کننده عضلات شانه. این نرمش‌ها هم می‌توانند با کم کردن فشارهایی که روی عضلات، تاندون‌ها و لیگامان‌های شانه وارد می‌شوند موجب کاهش قابل توجه درد شوند. در هر نوبت نرمش، ابتدا با نرمش‌های کششی شروع کرده و بعد نرمش‌های دیگر را انجام دهید.

یادداشت هفته

در باب زوال

نان پاره زمن بستان، جان پاره نخواهد شد.. مولانا

نمی‌دانم در این «ولع مرغی» و آشوب نان و گوشت و سکه و دلار اصولاً کسی این سطور را می‌خواند یا نه. شکی نیست که در میان ملتی ۷۵ میلیونی و البته چند میلیون کردزبان، چند نفری هم روزنامه‌خوان داریم که تعدادشان به حد صفر ایستاده در یکی دو صف مغ نمی‌رسد و البته همین یک دو خط را نیز به همین دلیل عامه‌ی مردم نمی‌بینند و نمی‌دانند. پس با خیال راحت و بدون ترس از این که کسی این «بلند بلند فکر کردن» را بخواند، خدمت شما اندک روزنامه‌خوانان باقی‌مانده از نسل آدم‌های چیزفهم و منفرض شده عارضیه که: فکر نمی‌کنید علاوه بر دولت ضعیف و بی‌مدیریت ما در بخش اقتصادی که موجب نقد است، فرهنگ ما هم جای اشکال دارد؟ به این فکر کرده‌اید چرا در ژاپن با آن همه مصیبت و انتشعشن و زلزله و سونامی که می‌آید اما مردمش هرگز فروشگاه‌ها را غارت نمی‌کنند و هرگز بر سر نان و گوشت و مرغ در منطقه‌ی همدیگر را جر نمی‌دهند؟ آیا فکر کرده‌اید که همین دو سال پیش در دوره «چای» همین بلوا به وجود آمد و خلایق ریختند بازار چون «قحط الجای» شده بود اما جای بود و فراوان بود و فراوان هست؟ آیا فکر کرده‌اید مرغ باز هم هست و اگر گران می‌شود غیر از بحث شرایط تحریم و بحران اقتصادی، به دلیل همین حرص زدن‌ها احساس قحطی‌های برخی خلایق است؟ آیا فکر کرده‌اید که فرهنگ ما بر مستمندان و ضعفا رحمت می‌آورد اما بسیاری از این خلایق بدون این که فکر کنند که شاید مستضعفی و ضعیفی و نداری زیر این چرخ سنگین طمع ورزیدن‌ها و ولع زدن‌ها و حرص و از و رقابت و حسادت و کینه و عداوت و مادی‌گرایی و مصرف‌گریی که می‌شوند و در این شرایط نابرابری و ناعدالتی باید دست آنان را گرفت، جز به فکر خودشان هستند؟ آیا فکر کرده‌اید که واقعیت این است که بسیاری از این خلایق پرولع که می‌گویند گرسنه‌ایم اما به راستی نیستند و امکانات و شرایط‌شان از بسیاری مردم و مناطق دیگر بهتر است و به این فکر کرده‌اید که این همه تزویر و خود را مستمند و ذلیل و بیچاره نشان دادن و اینچنین دنبال مرغ دویدن و کرامت انسانی را زیر پا گذاشتن و عزت نفس و فرهنگ و تمام مفاهیم انسانی را به مادیات و مصرف‌گرایی عوض کردن برای چیست؟ آیا فکر کرده‌اید که مفهوم «ملت» به معنای شریف آن یعنی جامعه‌ای همدل و یکپارچه و اهل همکاری و تعاون با همدیگر، ولو گرسنه و در فشار اقتصادی و ولو در زلزله و سیل و سونامی- با تعریف مردمی که بر سر نان به رقابت با همدیگر برخاسته‌اند تفاوت دارد؟ و آیا فکر نمی‌کنید بسیاری از همین مفاهیم متعالی انسانی و فرهنگی که ادعای آن را داریم در کوران مشکلات اقتصادی و طمع‌ورزی عده‌ای لعبت‌باز اندک و بیشتر پرده که نبض بازار را به دست گرفته‌اند و ولعورزی جمعی ما لعبتکان که توسط آنان به بازی گرفته شده‌ایم، رو به زوال است؟ شما که از این فکرها می‌کنید و شما که به آخر این خطوط رسیده‌اید، پس «هستید»؟

ادامه دارد...

نخستین هفته‌نامه سراسری فارسی - کردی در ایران

دیدگاه

امین مرادی خبر داد:

لوگوی جدید سینما بهمن سنندج انتخاب و نصب شد

جوانه هنری استان کردستان پس از بررسی طرح‌های رسیده جهت لوگوی سینما بهمن سنندج طرح ارائه شده توسط هنرمند مریوانی کاوه خداکرمی را جهت نصب انتخاب نمود. امین مرادی سرپرست حوزه هنری استان کردستان ضمن اعلام این خبر گفت: پس از اعلام فراخوان طراحی لوگوی سینما بهمن سنندج در فروردین‌ماه ۹۱ تعداد ۱۵ طرح جهت بررسی از هنرمندان استان و کشور به حوزه هنری ارسال که در نهایت پس از بررسی آثار ارائه شده توسط کارشناسان سینمایی و تجسمی طرح آقای کاوه خداکرمی جهت نصب در سردرب سینما بهمن سنندج انتخاب و نصب گردید. وی با اشاره به ویژگی‌های این طرح گفت سادگی، زیبایی و گویایی اثر در کنار توجه به رسالت‌های محتوا کاری و همچنین دوری از کلیشه‌های رایج را در کنار قابلیت تغییر در اندازه‌های مختلف بدون از دست دادن ساختار را از ویژگی‌های این طرح برشمرد. سرپرست حوزه هنری استان کردستان افزود: لوگو تایپ سینما بهمن برگرفته از حرکت خطوط نرم و بازی با حروف است که در آن طراح درک خود را از ویژگی‌های هنر و فرهنگ کردستان به تصویر در آورده است که سبب ایجاد آرامش بصری در نگاه مخاطب می‌گردد. مرادی با اشاره به تغییرات صورت گرفته در سینما بهمن سنندج گفت: این سینما انشاءالله به زودی در قالب یک پردیس سینمایی با سه سالن مجهز، کافی‌شاپ، گیشت، گالری، کلاس‌های آموزشی و امکانات پیشرفته صوت و نور و سیستم مجهز سرمایشی و گرمایشی به عنوان یکی از مجهزترین سینماهای کشور آماده میزبانی از هموطنان عزیز را خواهد داشت. وی گفت: طرح طبرخهای ارائه شده بیشتر بار گرافیکی داشته و طراحان محترم به مشخصات ارائه شده در فراخوان توجه نموده بودند و کلیشه‌های بکار گرفته شده در طرح مذکور هیچ‌کدام از طرح‌های ارائه شده دیگر هنرمندان را با توجه به خصوصیات ارائه شده قابل ارزیابی تشخیص ندانند. کاوه خداکرمی متولد کرمانشاه ۱۳۶۲ شهروند مریوان که عضویت در شبکه طراحان گرافیک ایران و طراح برتر سال‌های ۸۸ و۸۹ و ۹۰ استان کردستان را در کارنامه خود ثبت نموده است. وی هماکنون مسؤول کمیته تبلیغات استان کردستان و عضو کمیسیون چاپ و تبلیغات استان بوده و با ۱۲ سال سابقه کاری تاکنون بیش از ۲۰۰ لوگو تایپ ملی و بین‌المللی را طراحی و ثبت نموده است.

تبیین عوامل موفقیت کتابخانه‌های کردستان در مسابقات کتابخوانی کشور

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی کردستان در گفتگو با واحد خبر صدا و سیمای مرکز استان به تبیین عوامل موفقیت کردستان در مسابقات کتابخوانی کشور پرداخت.

عطاءالله رستگار در گفتگو با واحد خبر صدا و سیمای استان اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت حمایت‌های رسانه‌های استان از این این نهاد فرهنگی بوده است وی ادامه داد: خوشبختانه کتابخانه‌های عمومی کردستان همواره مورد حمایت خبرنگاران رسانه‌های ملی و محلی هستند و همین امر تأثیر به سزایی در موفقیت و اجرای برنامه‌های این اداره کل دارد. رستگار با اشاره به حضور بیش از ۳۰ هزار نفر در مسابقه کتابخوانی رودعاله در استان کردستان، عنوان کرد: این حضور بی‌نظیر منجر به کسب رتبه نخست استان در این مسابقه کتابخوانی در کشور شود.

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی کردستان با تقدیر از حمایت‌های استانداری کردستان از این نهاد فرهنگی تصریح کرد: در مسابقه کتابخوانی رودعاله که به مناسبت سالگرد رحلت امام(ره) در استان کردستان همزمان با کشور برگزار شد استقبال بسیار خوبی از سوی کارکنان ادارات استان صورت گرفت. وی اجرای مسابقات کتابخوانی را در جلب توجه عمومی به کتابخانه ها مفید برشمرد و گفت: هدف اصلی نهاد کتابخانه‌های عمومی ارتقای سطح مطالعه مفید در میان اقشار مختلف مردم است و اجرای این مسابقات نیز در این راستا صورت می‌گیرد. رستگار در پایان اضافه کرد: شاخص کتاب و کتابخوانی از عوامل مهم در توسعه فرهنگی کشورهاست و هر چه میزان آن بیشتر باشد نشان از توسعه‌یافتگی آن کشور دارد.

تحصیل ۸۷۰۰ دانشجو در دانشگاه پیام نور سنندج

سرپرست دانشگاه پیام‌نور استان کردستان از تحصیل بیش از ۸ هزار و ۷۰۰ جوان کردستانی در پیام نور مرکز سنندج خبر داد.

امیر مرادی سرپرست دانشگاه پیام نور استان کردستان، در جلسه هماندیشی مدیران و معاونان این دانشگاه و اساتید و کارکنان پیام‌نور مرکز سنندج با فرماندار سنندج اظهار داشت: هماکنون دانشگاه پیام‌نور مرکز سنندج با بیش از ۸ هزار و ۷۰۰ دانشجو به عنوان بزرگ‌ترین مرکز دانشگاهی استان مطرح بوده و خدمات بسیاری را به جوانان کردستانی ارائه می‌کند. وی افزود: با توجه به سیستم آموزشی و رسالت اصلی دانشگاه پیام‌نور، اکثریت دانشجویان این دانشگاه را جوانان کردستانی تشکیل داده و پیام‌نور توانسته است زمینه‌ساز عدالت آموزشی در شهرهای مختلف استان حتی نقاط صفر مرزی باشد.

سرپرست دانشگاه پیام‌نور استان کردستان تصریح کرد: در حال حاضر دانشگاه پیام‌نور به لحاظ تعداد دانشجویان، بزرگ‌ترین ارتقای استان کردستان به شمار می‌آید و ۶۷ عضو هیئت علمی و ۹۷ نفر از هنار و ۲۰۰ استاد مدعو در ۹۲ رشته و گرایش در مراکز و واحدهای تابعه این دانشگاه به بیش از ۲۳ هزار دانشجو خدمت‌رسانی می‌کند. مرادی خاطرنشان کرد: پیام‌نور تنها دانشگاهی است که تمام سرفصل‌های درسی وزارت علوم را رعایت می‌کند و به دلیل کیفیت بالای خدمات آموزشی و علمی ارائه شده در مراکز و واحدهای تابعه پیام‌نور شاهد موفقیت گسترده فارغ‌التحصیلان این دانشگاه نسبت به فارغ‌التحصیلان دیگر دانشگاه‌ها در آزمون‌های استخدامی و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی هستیم.

مرادی ادامه داد: هماکنون ۳۴ نشریه دانشجویی با درگیری مباحث علمی، فرهنگی و دینی و ۷۳ انجمن علمی و ۴۷ کانون فرهنگی دانشجویی در مراکز و واحدهای تابعه این دانشگاه مشغول به فعالیت بوده و در راستای ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی و فرهنگی دانشجویان تلاش می‌کنند. وی در پایان اذعان داشت: طی چند روز اخیر هادی یوسفی از اساتید برجسته دانشگاهی پیام نور استان کردستان به عنوان سرپرست جدید دانشگاه پیام‌نور مرکز سنندج خدمت مسئولیت خود را دریافت کرده و امید است با عنایات فرماندار سنندج، مدیران و مسؤولان دستگاه‌های اجرایی این شهرستان همکاری و مساعدت لازم را برای پیشبرد امور این مرکز دانشگاهی داشته باشند.

آغاز عملیات اجرایی مجتمع تفریحی و دهکده توریستی آبیدر سنندج

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کردستان گفت: با همکاری شرکت توسعه گردشگری و بخش خصوصی عملیات اجرایی احداث مجتمع تفریحی و دهکده توریستی آبیدر سنندج در سال جاری آغاز خواهد شد.

امیر الهی افزود: منطقه آبیدر سنندج جزء مناطق نیمه گردشگری سطح استان می‌باشد و در حال حاضر شرکت توسعه گردشگری در شرف عقد قرارداد با بخش خصوصی جهت احداث مجتمع تفریحی و دهکده توریستی در دامنه کوه آبیدر می‌باشد که اعتباری بالغ بر ۱۲ میلیارد تومان برای اجرای این پروژه در نظر گرفته شده است. وی در ادامه بیان کرد: این مجتمع شامل رستوران‌های زنجیره‌ای، فروشگاه‌ها، نمایشگاه‌ها و کارگاه‌های صنایع‌دستی و سوغات و غذاهای محلی می‌باشد. وی تصریح کرد: در این مجتمع واحدهای اقامتی به سبک منطقه اورامانات و به صورت کاملا مدرن و ودحاله معمولی در شیب ۳۵ درجه دامنه کوه احداث خواهد شد. وی در پایان گفت: کوه آبیدر یکی از مناطق طبیعی شهر سنندج در خصوص حذب گردشگر می‌باشد که با احداث این مجتمع شاهد افزایش حضور گردشگران و مسافران به استان خواهیم بود.

***

آموزش ۸۰۰ هنرجو در کارگاه هنرهای سنتی عمارت مشیر دیوان سنندج

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کردستان گفت: کارگاه هنرهای سنتی میراث فرهنگی از سال ۷۶ فعالیت خود را آغاز نموده و تاکنون تعداد ۵۰۰ هنرجو در این کارگاه آموزش هنرهای سنتی را دیده‌اند.

امیر الهی افزود: در این کارگاه که در عمارت مشیر دیوان واقع گردیده تعداد ۲ رشته صنایع‌دستی اعم از نازک‌کاری، معرق‌کاری، منبت‌کاری، گره چینی، ساز سازی، آرایی‌سازی و پیکره تراشی در کهزمین زمان ممکن به هنرجویان آموزش داده می‌شود. وی در ادامه گفت: هنرجویان این کارگاه آموزشی در اکثر نمایشگاه‌های استانی و کشوری حضوری فعال داشته و هنر خود را در این مکان‌ها به نمایش گذاشته‌اند.

وی در پایان هدف از برگزاری و آموزش در این کارگاه‌ها را توسعه و ترویج و مستندسازی رشته‌های صنایع‌دستی از جمله هنر نازک‌کاری و معرق و منبت و شاسلاندن این هنر زیبا به تمامی مردم استان و کشور عنوان کرد. شایان ذکر است: در روزهای شنبه و دوشنبه خانم‌ها و روزهای یکشنبه و سه‌شنبه آقایان در این کارگاه آموزش‌های لازم را می‌بینند.

***

احداث غرفه‌های عرضه محصولات صنایع‌دستی در واحدهای اقامتی کردستان

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کردستان گفت: در راستای ترویج و تقویت هنرهای صنایع‌دستی و شناساندن محصولات آن به گردشگران و مسافران سرمایه‌گذاران استان کردستان ملزم به ایجاد یک واحد تجاری عرضه محصولات صنایع‌دستی در واحدهای اقامتی بین راهی شدند. امیر الهی افزود: معاونت صنایع‌دستی استان کردستان هم موظف است که از سرمایه‌گذاران در راستای معرفی هنرهای صنایع‌دستی به مسافران و گردشگران حمایت کند. شایان ذکر است: استان کردستان دارای صنایع‌دستی متنوعی از جمله کلاش‌بافی، گلیم، معرق و منبت‌کاری، زیورآلات سنتی و غیره می‌باشد که در جوع خود می‌بخشند.

***

احداث واحدهای خدمات محدود بین جاده‌ای در سطح استان کردستان

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کردستان گفت: احداث واحدهای خدمات محدود بین جاده‌ای که از مصوبات سفر هیأت دولت به استان کردستان بود در قالب تیپ‌های ۵۰۰ متری در سطح جاده‌های استان ساخته خواهد شد.

امیر الهی افزود: این واحدهای بین راهی با همکاری شرکت توسعه گردشگری و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی احداث خواهند شد که شامل رستوران، نمازخانه برادران و خواهران، سرویس‌های بهداشتی می‌باشد که اعتبار این طرح شرکت توسعه گردشگری و بخش خصوصی اعتبار یک میلیارد تومان است. وی تصریح کرد: در حال حاضر تعداد ۲ مورد از این واحدها در حال دریافت مجوز از ادارات ذیربط و صدور موافقت‌نامه اصولی می‌باشند و مابقی در حال مذاکره جهت تحویل زمین از سوی منابع طبیعی است.

بیـــلان و تفریق بودجه سال ۹۰ شهرداری سنندج

درآمد و منابع تأمین اعتبار و تخصیص به اعتبارات جاری و عمرانی

کد	شرح	جمع	سهم جاری	سهم عمرانی	کد	شرح	جمع	سهم جاری	سهم عمرانی
الف	بخش اول – درآمد های عمومی شهرداری	٤٥٦,٥٥٣,٢٤٧,٢٨٥	٢١١,٢٤٠,٠٥٤,٥٦٢	٢٤٥,٣١٣,١٩٢,٧٢٣		بخش اول – اعتبارات عمومی	٤٤٨,٧٤٠,٣٤٣,٧٩٢	١٣٤,١٣٨,١١٧,٩٣٩	٣١٤,٦٠٢,٢٢٥,٨٥٣
١,٠٠٠	درآمد ناشی از عوارض عمومی	٣٠٦,٣٩٥,٢٤٦,١٩٦	١٥٦,٦٩٣,٦٦٩,٢٣٦	١٤٩,٧٠١,٥٧٦,٩٦٠		وظیفه خدمات اداری	٥٨,٩٦٥,١١٦,٤٩٦	٥٨,٩٦٥,١١٦,٤٩٦	
٢,٠٠٠	درآمد ناشی از عوارض اختصاصی	٢٢,٣١٧,٠٠٤,٤٠٩	١٠,٣٩٨,٧٠١,٥٦١	١١,٩١٨,٣٠٢,٨٤٨		اعتبارات جاری و فعالیتها از محل ١٠ درصد نوسازی	٠	٠	٠
٣,٠٠٠	بها خدمات و آرامد های موسسات انتفاعی	٦,٤٦٥,٨٣٣,٧٣٩	٣,٨٧٩,٤٩٤,٢٤٣	٢,٥٨٦,٣٢٩,٤٩٦		اعتبارات جاری فعالیت از محل درامد های عمومی	٠	٠	٠
٤,٠٠٠	درامد حاصل از وجوه اموال شهرداری	٢٢,٢٤٨,٣٨٦,٠٦٦	١٣,٣٤٩,٠٣١,٦٤٠	٨,٨٩٩,٣٥٤,٤٢٦		بقیه اعتبارات جاری	٠	٠	٠
٥,٠٠٠	کمک اعطائی و سازمانهای دولتی	٢٩,١٥٦,٠١٧,٨٦٠	٢٠,٧٩١,٤٢٩,٤٦٠	٨,٣٦٤,٥٨٨,٤٠٠		جمع اعتبارت وظیفه خدمات اداری	٥٨,٩٦٥,١١٦,٤٩٦	٥٨,٩٦٥,١١٦,٤٩٦	
٦,٠٠٠	اعانات و هدایا و دارائیها	٢٤,٣٧٩,٢٥٦,٤٢١	٦,١٢٧,٧٢٨,٤٢٢	١٨,٢٥١,٥٢٧,٩٩٩		وظیفه خدمات شهری	٧٥,١٧٣,٠٠١,٤٤٣	٧٥,١٧٣,٠٠١,٤٤٣	٠
٧,٠٠٠	سایر منابع تامین اعتبار	٤٥,٥٩١,٥١٢,٥٩٤	٠	٤٥,٥٩١,٥١٢,٥٩٤		وظیفه عمران شهری	٣١٤,٦٠٢,٢٢٥,٨٥٣	٠	٣١٤,٦٠٢,٢٢٥,٨٥٣
						برنامه ریزی توسعه شهری	٣٣,٦٣٢,٠٢٦,٤٣٣	٠	٣٣,٦٣٢,٠٢٦,٤٣٣
						برنامه هدایت آبهای سطحی	٢,١٨٠,٦٠٦,٠١٧	٠	٢,١٨٠,٦٠٦,٠١٧
						برنامه بهبود عبور و مرور شهری	١٣٢,٤٩٨,٨٣٧,٥٠٣	٠	١٣٢,٤٩٨,٨٣٧,٥٠٣
						برنامه بهبود محیط شهری	١١٧,٠٥٤,٠٢٣,١٤٤	٠	١١٧,٠٥٤,٠٢٣,١٤٤
						برنامه ایجاد اماکن ورزشی	٢,١٥٩,٧٦٢,٥٠٣	٠	٢,١٥٩,٧٦٢,٥٠٣
						برنامه ایجاد و توسعه تاسیسات حفاظتی	٣,٩٩٩,٣٢٠,٠٦٦	٠	٣,٩٩٩,٣٢٠,٠٦٦
	جمع	٤٥٦,٥٥٣,٢٤٧,٢٨٥	٢١١,٢٤٠,٠٥٤,٥٦٢	٢٤٥,٣١٣,١٩٢,٧٢٣		برنامه ایجاد تاسیسات و تسهیلات شهری	١٨,٦٧٠,٤٧٩,٠٦٢	٠	١٨,٦٧٠,٤٧٩,٠٦٢
						برنامه پیش بینی نشده و دیون عمرانی	٤,٤٠٧,١٧١,١٢٥	٠	٤,٤٠٧,١٧١,١٢٥
						جمع اعتبارات عمومی	٤٤٨,٧٤٠,٣٤٣,٧٩٢	١٣٤,١٣٨,١١٧,٩٣٩	٣١٤,٦٠٢,٢٢٥,٨٥٣
						حساب مازاد درآمد بر هزینه	٧,٨١٢,٩٠٣,٤٩٣	٠	٠
	جمع		٤٥٦,٥٥٣,٢٤٧,٢٨٥			جمع		٤٥٦,٥٥٣,٢٤٧,٢٨٥	

مدیر مالی: سعید ملکی — شهردار سنندج: مهدی حسام شریعتی

روابط عمومی و امور بین‌الملل شهرداری سنندج

دبیر سرویس: صلاح‌الدین کریمی

یادداشت

دیابت بیماری خاموش قرن ۲۱

بخش پایانی

شیوا گنجی

علت بیماری قلبی در افراد دیابتی چیست؟

شایع‌ترین علت بروز بیماری قلبی در یک فرد دیابتی، سخت شدن شریان‌های کرونر و یا آترواسکلروزس می‌باشد، که این امر ناشی از تجمع کلسترول در رگ‌هایی که مسوول رساندن غذا و اکسیژن به قلب هستند (شریان‌های کرونر)، می‌باشد در دیابتی‌های تیپ ۲ شروع تجمع کلسترول در دیواره رگ‌ها، اغلب قبل از افزایش قند خون می‌باشد. به عبارتی دیگر معمولا حتی قبل از تشخیص بیماری دیابت نوع ۲، زمینه‌های بیماری قلبی پایه‌گذاری می‌شود. وقتی پلاک‌های کلسترول شکسته و از هم‌گسیخته گردند، این امر می‌تواند منجر به ایجاد لخته خون در رگ و مسدود کردن جریان خون در رگ‌های خون‌رسان قلب گردد که در نهایت منجر به یک حمله قلبی خواهد شد. مشابه این‌جا می‌تواند در دیگر شریان‌های بدن نیز اتفاق بیفتد که می‌تواند منجر به کاهش خون‌رسانی به مغز و سکته مغزی گشته و یا منجر به کاهش خون‌رسانی به پاها، دست‌ها، بازوها گردد که سبب بیماری‌های عروق محیطی می‌گردند.

به همین اساس نه تنها در افراد دیابتی خطر حمله قلبی و انفارکتوس قلبی بالا می‌باشد، بلکه همچنین خطر ابتلا به نارسایی قلبی نیز در آنان بالا می‌باشد. نارسایی قلبی یک وضعیت بالینی جدی است که در آن قلب نمی‌تواند خون را به میزان کافی و مورد نیاز برای فعالیت‌های بدن پمپاژ کند. این وضعیت در نهایت منجر به تجمع مایع در ریه‌ها می‌گردد که موجب تنگی نفس می‌گردد و یا ممکن است مایع در بخش‌های دیگر بدن (به ویژه پاها) تجمع پیدا و ایجاد تورم و یا آدم در اندام تحتانی نماید.

علایم شایع حمله قلبی کدامند؟

با توجه به آثار سوء و غیر قابل جبران حمله قلبی علاوه بر پیشگیری از بروز این حملات، آشنایی با علایم شایع آن و تشخیص زودرس این حملات در بهبود فرد مبتلا نقش اساسی ایفا می‌نماید. برخی علایم یک حمله قلبی به این شرح است: تنگی نفس، احساس غش و ضعف، احساس سرگیجه، عرق کردن غیر منتظره و شدید، احساس درد در شانه‌ها، فک و بازوی چپ، احساس درد و فشار در قفسه سینه (به ویژه در طی فعالیت) و حالت تهوع.

علایم بیماری‌های عروق محیطی

۱- احساس گرفتگی عضلانی در پاهایتان در هنگام راه رفتن (لنگی‌های متناوب) و یا احساس درد در قسمت‌های بالای ران و کفل. ۲- کف پای سرد. ۳- کاهش و یا غیاب نبض در کف پا و ساق پا. ۴- کاهش چربی زیر پوستی در قسمت‌های پایین‌تر ساق پا. ۵- قطرات مو در قسمت‌های پایین از ساق پا.

درمان بیماری قلبی در افراد دیابتی به چه صورت است؟

بر حسب شدت بیماری قلبی، گزینه‌های درمانی بسیاری برای درمان بیماری قلبی در افراد دیابتی وجود دارد. اما باید بدانیم مانند هر بیماری دیگر مهم‌ترین اقدام درمانی پیشگیری از وقوع آن است. در درمان بیماری قلبی در دیابتی‌ها شیوه زندگی صحیح که شامل تغذیه سالم و فعالیت بدنی و کنترل وزن می‌باشد در کاهش قند خون و نیز پیشگیری و درمان حملات قلبی موثر خواهد بود.

چگونه می‌توان از بروز بیماری قلبی در یک فرد دیابتی پیشگیری کرد؟

بهترین راه برای پیشگیری از بیماری قلبی این است که به خوبی از خودتان و بیمار دیابتی‌تان مراقبت کنید:

- تا جایی که مقدور است قند خونتان را در سطح نرمال نگه دارید.
- اگر لازم است فشار خونتان را با دارو درمانی کنترل کنید. فشار خون هدف برای افراد دیابتی فشار خون کم‌تر ۱۳۰/۸۰ می‌باشد.
- سطح کلسترول خونتان را تحت کنترل نگه دارید، ممکن است برای نیل به این مقصود به دارو درمانی نیاز داشته باشید.
- اگر چاق هستید و یا اضافه وزن دارید وزنتان را کم کنید. کاهش کم‌تر از ده درصد از وزنتان در پیشگیری از حملات قلبی موثر است.
- با دکترتان مشورت کنید که آیا می‌باید روزانه آسپرین مصرف کنید و یا خیر.
- فعالیت بدنی منظم داشته باشید.
- از یک رژیم غذایی سالم قلبی که حاوی کربوهیدرات‌های پیچیده و بر فیبر به جای مواد قندی ساده می‌باشد استفاده نمایید. علاوه بر این میزان نمک و چربی به ویژه چربی‌های اشباع شده را محدود نمایید.
- سیگار را ترک نمایید. سیگار در افزایش مقاومت به انسولین و نیز افزایش خطر ابتلا به دیابت و به ویژه خطر حمله قلبی موثر می‌باشد.

توصیه‌های ضروری در بیماران دیابتی

۱- کاهش اضافه وزن. ۲- کنترل مرتب قند خون. ۳- پیاده‌روی و افزایش فعالیت‌های بدنی و داشتن یک برنامه ورزشی منظم. ۴- عدم مصرف غذاهای چرب و سرخ کرده. ۵- عدم مصرف غذاهای شیرین، مربا، بیسکویت، نوشابه گازدار، بستنی و شیرینی. ۶- قطع سیگار. ۷- استفاده از میوه و سبزیجات تازه. ۸- مصرف دقیق دارو و انسولین طبق تجویز پزشک. ۹- همراه داشتن کارت مخصوص دیابت. ۱۰- عدم استفاده از کفش‌های تنگ. ۱۱- شستشوی مرتب پاها با آب گرم و ماساژ دادن پاها.

افراد دیابتی چه نوع فعالیت‌هایی را می‌توانند انجام دهند؟

۱- ورزش‌های هوازی مثل شنا، پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری، نرمش‌های گروهی و تمرینات کشتی (مانند یوگا). ۲- تمرینات برنامه‌ریزی شده ۳- کار در خانه. ۴- باغبانی. ۵- فعالیت‌های اجتماعی.

فواید تمرینات ورزشی در بیماران دیابتی

تحقیقات امروزی نشان می‌دهند استراحت کامل در درمان دیابت کاملا مضر است؛ بنابراین ورزش منظم می‌تواند از بروز دیابت نوع دوم پیشگیری کند و سبب بهبود متابولیسم گلوکز شود. علاوه بر این ورزش منظم موجب: ۱- کنترل قند خون. ۲- بهبود جریان خون قلب و کاهش ضربان قلب. ۳- رساندن وزن بدن به حد طبیعی. ۴- افزایش حساسیت به انسولین. ۵- کاهش سطح کلسترول و افزایش H.D.L خون. ۶- کاهش فشار خون. ۷- احساس رضایتمندی و افزایش انرژی. ۸- افزایش تحمل نسبت به فشارهای عصبی. ۹- کاهش خطر پوکی استخوان.

درمان‌های پیشگیری از بروز دیابت

۱- کنترل وزن می‌باشد در کاهش قند خون و نیز پیشگیری و درمان حملات قلبی موثر خواهد بود.

چگونه می‌توان از بروز بیماری قلبی در یک فرد دیابتی پیشگیری کرد؟

بهترین راه برای پیشگیری از بیماری قلبی این است که به خوبی از خودتان و بیمار دیابت‌تان مراقبت کنید:

- تا جایی که مقدور است قند خونتان را در سطح نرمال نگه دارید.
- اگر لازم است فشار خونتان را با دارو درمانی کنترل کنید. فشار خون هدف برای افراد دیابتی فشار خون کم‌تر ۱۳۰/۸۰ می‌باشد.
- سطح کلسترول خونتان را تحت کنترل نگه دارید، ممکن است برای نیل به این مقصود به دارو درمانی نیاز داشته باشید.
- اگر چاق هستید و یا اضافه وزن دارید وزنتان را کم کنید. کاهش کم‌تر از ده درصد از وزنتان در پیشگیری از حملات قلبی موثر است.
- با دکترتان مشورت کنید که آیا می‌باید روزانه آسپرین مصرف کنید و یا خیر.
- فعالیت بدنی منظم داشته باشید.
- از یک رژیم غذایی سالم قلبی که حاوی کربوهیدرات‌های پیچیده و بر فیبر به جای مواد قندی ساده می‌باشد استفاده نمایید. علاوه بر این میزان نمک و چربی به ویژه چربی‌های اشباع شده را محدود نمایید.
- سیگار را ترک نمایید. سیگار در افزایش مقاومت به انسولین و نیز افزایش خطر ابتلا به دیابت و به ویژه خطر حمله قلبی موثر می‌باشد.

توصیه‌های ضروری در بیماران دیابتی

۱- کاهش اضافه وزن. ۲- کنترل مرتب قند خون. ۳- پیاده‌روی و افزایش فعالیت‌های بدنی و داشتن یک برنامه ورزشی منظم. ۴- عدم مصرف غذاهای چرب و سرخ کرده. ۵- عدم مصرف غذاهای شیرین، مربا، بیسکویت، نوشابه گازدار، بستنی و شیرینی. ۶- قطع سیگار. ۷- استفاده از میوه و سبزیجات تازه. ۸- مصرف دقیق دارو و انسولین طبق تجویز پزشک. ۹- همراه داشتن کارت مخصوص دیابت. ۱۰- عدم استفاده از کفش‌های تنگ. ۱۱- شستشوی مرتب پاها با آب گرم و ماساژ دادن پاها.

افراد دیابتی چه نوع فعالیت‌هایی را می‌توانند انجام دهند؟

۱- ورزش‌های هوازی مثل شنا، پیاده‌روی، دوچرخه‌سواری، نرمش‌های گروهی و تمرینات کشتی (مانند یوگا). ۲- تمرینات برنامه‌ریزی شده ۳- کار در خانه. ۴- باغبانی. ۵- فعالیت‌های اجتماعی.

فواید تمرینات ورزشی در بیماران دیابتی

تحقیقات امروزی نشان می‌دهند استراحت کامل در درمان دیابت کاملا مضر است؛ بنابراین ورزش منظم می‌تواند از بروز دیابت نوع دوم پیشگیری کند و سبب بهبود متابولیسم گلوکز شود. علاوه بر این ورزش منظم موجب:

۱- کنترل قند خون. ۲- بهبود جریان خون قلب و کاهش ضربان قلب. ۳- رساندن وزن بدن به حد طبیعی. ۴- افزایش حساسیت به انسولین. ۵- کاهش سطح کلسترول و افزایش H.D.L خون. ۶- کاهش فشار خون. ۷- احساس رضایتمندی و افزایش انرژی. ۸- افزایش تحمل نسبت به فشارهای عصبی. ۹- کاهش خطر پوکی استخوان.

درمان‌های پیشگیری از بروز دیابت

۱- کنترل وزن می‌باشد در کاهش قند خون و نیز پیشگیری و درمان حملات قلبی موثر خواهد بود.

یادداشت

در باب سازه‌انگاری و روابط ایران و اروپا:

مشروعیت‌هدف‌به واسطه‌هنجارها

فردین مولودی

سازه‌انگاری در تبیین رفتار سیاست خارجی فرضی را بر عملکرد یک منطق مناسب می‌گذارد، هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات یکسان در مورد رفتار مناسب متغیرهای مستقل، تئوری سیاست خارجی سازه‌انگاری است. آن‌ها قدام دولت را ناشی از موقعیت دولت نمی‌دانند، بلکه بر این باورند که اقدام دولت را هنجارها هدایت می‌کنند. بر پایه‌ی نظر سازه‌انگاران، اقدامات بازیگران را هنجارها و انتظارات یکسان نسبت به رفتار مناسب و ارزش‌ها هدایت می‌کنند. از این دیدگاه بازیگران بر مبنای هنجارها تصمیم‌گیری و بر مبنای پیشینه‌ی عوامل قبلی تجربه فرهنگی تاریخی و مشارکت نهادها سیاست‌گذاری می‌کنند. در نظر سازه‌انگاران تنها هنجارها و بنابراین توان اثرگذاری آن بر رفتار سیاست خارجی به دو ویژگی وابسته است: عمومیت و مشخص بودن آن. عمومیت یعنی اینکه چه شماری از بازیگران یک نظام اجتماعی (بین‌الملل) از یک هنجار بهره می‌گیرند.

به سخن دیگر عمومیت، میزان پذیرش یک هنجار را نشان می‌دهد و مشخص بودن یعنی اینکه به چه میزان هنجار، رفتار مناسب را از رفتار نامناسب متمایز می‌سازد. بر سر هم می‌توان گفت که هرچه یک هنجار از سوی بازیگران بیشتری در یک نظام بین‌المللی به کار رود، و هرچه دقیق‌تر رفتارهای مناسب و نامناسب را تمیز دهد؛ اثر آن هنجار بر رفتار بازیگران مورد نظر بیشتر بود. از نظر رهیافت نئورئالیستی، هنجارها از آن‌جا بر رفتار بازیگران اثر می‌گذارد که مورد پذیرش و در راستای منافع آن‌ها باشد و از سوی بازیگران نیرومند اعمال شود. از این نگاه هنجارها نیستند که رفتار مناسب را شکل می‌دهند بلکه قدرت پشت آن است که آن را شکل می‌دهد اما در پایه‌ی نظر سازه‌انگاران، هنجارها به گونه‌ای مطلق‌گرا بازیگران پیروی نمی‌کنند بلکه این هنجارها هستند که تقدم دارند؛ یعنی هنجارها اثری سازنده دارند که هدف‌ها را مشروع کرده و سرانجام منافع بازیگران را تعریف می‌کنند.

در این میان سازه‌انگاران سیاست خارجی و امنیتی، اتحادیه اروپایی را رژیمی می‌دانند که بر پایه‌ی منافع، ارزش‌ها، عقاید و هنجارها و مورد پذیرش عمومی شکل گرفته باشد که این رژیم دانش‌محور (Knowledge Based regime) که بر پایه‌ی باورها، منافع و ارزش‌های مشترک کشورهای عضو شکل گرفته است منافع و رفتار خارجی اتحادیه را بازتعریف می‌کند. از دیدگاه سازه‌انگاران، منافع دولت‌ها مسلم و همیشگی نیستند بلکه بر اثر تعامل میان کارگزاران (دولت‌ها) و ساختار (هنجارها) قابل اصلاح و بازتعریف است. سازه‌انگاران بر اثرگذاری هنجارها و ارزش‌های مشترک یک جامعه یا اتحادیه به عنوان متغیر و مستقل بر رفتار خارجی تأکید دارند. برای نمونه موضوع حقوق بشر به عنوان یکی از مهم‌ترین نمونه‌های اثرگذاری عوامل غیر مادی قدرت در سیاست خارجی اتحادیه‌ی اروپا در برابر ایران مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. در اینجا به برخی از شاخه‌های مهم اثرگذاری ارزش‌ها و هنجارها در رفتار خارجی اتحادیه اروپا و ایران اشاره می‌کنیم. مادام‌که اتحادیه اروپا در مورد سیاست‌های مشترک خارجی و امنیتی می‌گوید: «اتحادیه و دولت‌های عضو آن یک سیاست خارجی و امنیتی مشترک را که بر گیرنده‌ی تمامی موضوعات سیاسی خارجی و دفاعی باشد تعریف و اجرا خواهد کرد.» هدف‌های آن این‌چنین خواهد بود:

- پاسداری از ارزش‌های مشترک منافع اساسی استقلال و یکپارچگی اتحادیه هماهنگ با اصول منشور ملل متحد.
- تقویت امنیت اتحادیه از تمام راه‌ها.
- پاسداری از صلح و تقویت امنیت بین‌المللی بر پایه‌ی اصول منشور ملل متحد و اصول سند نهایی هلسینکی و هدف‌های منشور پاریس از جمله در مورد مرزهای خارجی.
- افزایش همکاری بین‌المللی.
- گسترش و استحکام دموکراسی، حاکمیت قانون و احترام به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی.

دیدگاه مردم

پیام کوتاه: ۱۰۰۰۲۲۲۴۴۲۲
تلفن: ۲۲۲۴۴۲۲

وضعیت بد سرویس‌های بهداشتی

با توجه به این که در فصل تابستان، مسافرین به قصد گردش به سنندج می‌آیند جز زمانی که شهرداری آن‌ها را در پارک‌های تفریحی و دهکده توریستی آبیدر سنندج در سال جاری آغاز خواهد شد.

امیر الهی افزود: منطقه آبیدر سنندج جزء مناطق نیمه گردشگری سطح استان می‌باشد و در حال حاضر شرکت توسعه گردشگری در شرف عقد قرارداد با بخش خصوصی جهت احداث مجتمع تفریحی و دهکده توریستی در دامنه کوه آبیدر می‌باشد که اعتباری بالغ بر ۱۲ میلیارد تومان برای اجرای این پروژه در نظر گرفته شده است. وی در ادامه بیان کرد: این مجتمع شامل رستوران‌های زنجیره‌ای، فروشگاه‌ها، نمایشگاه‌ها

آیین

در باب شخصیت فرزندان و شیوه تربیتی والدین؛

وقتی طلاق کانون خانواده را از هم بپاشد

عبدالله محمدی‌عیسی‌آباد

بخش پایانی

مطالعات انجام شده در ایران در زمینه‌ی اعتیاد مانند «بررسی و شناخت عوامل اعتیاد مؤثر در اعتیاد افراد» و «بررسی عوامل موثر در اعتیاد جوانان به مواد مخدر» و «نقش خانواده در اعتیاد جوانان (پسر)» نشانگر آن است که رفتار والدین با فرزندان بی‌توجه، بدون محبت و خشونت‌آمیز بوده است و اغلب خانواده‌ها از هم پاشیده بودند. در گزارشی از کانون اصلاح و تربیت تهران نیز در یک سوم از خانواده‌های بزهکاران در خانه درگیری وجود داشته و ۵۰ درصد نیز فاقد محبت لازمی بوده‌اند که اعضای یک خانواده به بزهکاران در مقابل می‌کنند. در کانون اصلاح و تربیت مشهد نیز ۸۴ درصد از بزهکاران به روابط معیوب خانوادگی اشاره کرده‌اند. مطالعات انجام شده در زمینه اعتیاد در ایران نیز نشان می‌دهد که نوجوانان خانواده‌های معتاد با والدین خود همانندسازی نموده و تعداد معتادین در این خانواده‌ها، به وضوح بیشتر است. نزاع‌های والدین در حضور کودکان چه طلاق گرفته و یا نگرفته باشند مشکلات رفتاری بیشتری را در کودکان ایجاد می‌نمایند. فرزندان این‌گونه والدین بیشتر دچار آشفتگی هستند؛ آن‌ها احتمالا رفتار پرخاشگرانه‌اشان خود را تقلید نموده و خشم و عصبانیت آن‌ها را منعکس می‌نمایند. این‌که مشکلات بلندمدت در کودکان به وجود آید بستگی به نحوی که کنار آمدن والدین آن‌ها با طلاق دارد. وقتی طلاق کانون خانواده را از هم می‌باشد، تلاش نوجوان برای هویت‌یابی مشکل‌تر می‌گردد. نوجوانی که بحران‌های دوره نوجوانی را تجربه می‌کند وقتی خود را در خانواده بیابد که والدین خود در آن با بحران‌های روانی مواجهند مشکل خود را مضاعف می‌یابد. برخی از نوجوانان برای رهایی از چنین موقعیتی دست به خودکشی می‌زنند. فرار از خانه نیز یکی از عکس‌العمل‌های نوجوان در برابر روابط مخرب خانوادگی است.

در پایان باید متذکر شد که خانواده متزلزل که در مناسبات والدین با هم طبیعی نیست؛ پدر و مادر یکدیگر را دوست ندارند، به هم احترام نمی‌گذارند، یکدیگر را تحقیر می‌کنند و از زندگی با هم راضی نیستند، مدام در حال منازعه و مشاجره هستند و یکموکهای آنان تا حد تهدید به طلاق پیش می‌رود و یا به آن می‌انجامد، بنیان متکلات زیادی را برای فرزندان خود می‌ریزند. در واقع وقتی والدین با یکدیگر در تضاد و تعارض هستند یا کودک نیز رفتار مناسبی ندارند و او را تمرّدی عنق خود به حساب نمی‌آورند و وقتی آینده‌ی خودشان روشن نیست نمی‌توانند آینده‌ی روشنی را برای فرزند خود متصور باشند و اضطراب‌ها و نگرانی‌های خود را به او منتقل می‌سازند. همچنین والدین که کودک خود را طرد می‌نمایند، وی را محدود می‌سازند و در تربیت او بیشتر از تنبیه استفاده می‌کنند، نوجهی به درک نیازهای جسمانی یا روانی او در مراحل مختلف رشد ندارند، با منازعات و مشاجرات، تهدید به طلاق، جدا شدن از یکدیگر و... احساس امنیت وی را به خطر می‌اندازند، در سن نوجوانی یا او به مانند یک کودک رفتار می‌کنند و یک لحظه از امر و نهی دست نمی‌دارند، تبعیض و تحقیر و استهزاء را شیوه‌ی همیشگی خود با وی قرار می‌دهند، انضباط سخت و ناپایدار اعمال می‌کنند، اضطراب زیاد درباره‌ی وی و پیشرفت‌هایش نشان می‌دهند، نقش‌های متعادل و مناسب خود را ایفا نمی‌نمایند، افرادی خشن هستند، کمال‌جویی مفرط دارند، افرادی وسواسی و غیرقابل انعطاف هستند و سرانجام خود سرمشق رفتارهای نامناسب، غیراجتماعی و بزهکاری هستند که طبیعی است فرزندانی دشوار داشته باشند؛ بنابراین وقتی با نوجوانان یا جوانان دشوار برخورد می‌نماییم باید متوجه این امر باشیم که به قول حافظ:

مکن در این چمنم سرزنش به خودرویی
چنان‌که پرورشم داده‌اند می‌رویم

خانواده در بروز سلامت و یا مشکلات روانی، رفتاری و اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رسانه‌های گروهی، مراکز فرهنگی- تربیتی و همچنین مراکز مشاوره و روان‌درمانی باید ابتدا سعی وافر خود را در آگاه نمودن خانواده از نیازها و مسایل کودکان و نوجوانان به کار بگیرند و در صورت لزوم به کمک آن‌ها بشتابند. آموزش به والدین به شیوه‌های مختلف و به خصوص از طریق کلاس‌های آموزش خانواده که توسط افراد متخصص و به طور مستمر هدایت شود، در این راستا اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

یادداشتی درباره شرایط فرهنگی و ساختار نیاز در جامعه؛

ریشه کن شدن پایبندی‌های اجتماعی

شاهین کارخانه ابزار ارضای نیازهای فطری در هر جامعه و شرایط فرهنگی اجتماعی می‌تواند متفاوت باشد. در جوامع سنتی و ایستا که همه چیز عموماً به روال گذشته است و نیازها با همان روش‌ها و ابزارهای گذشته ارضا می‌شوند، نیازها از پویایی نسبتاً کمی برخوردارند و نسبت به گذشت زمان ساخت آن‌ها کمتر تغییر می‌کند. از آن‌جا که در اغلب جوامع سنتی آن جوامع بیشتر از دو قشر اربابها و رعایا تشکیل شده و به عبارت دیگر جامعه یک جامعه فئودالی است؛ از یک طرف تفاوت بین گروه‌های قابل مقایسه دو قشر پایین بسیار کم است و از طرف دیگر فرایند مقایسه اجتماعی به علت تفاوت بسیار زیاد بین قشر بالا و پایین و عدم وجود قشر متوسط فقط به طور مجزا در هر قشر می‌ماند. بنابراین فرایند فراگیر مقایسه اجتماعی در زمینه‌ی پدیده‌های جدید و نیاز به آن‌ها کمتر روی می‌دهد و در نتیجه احساس محرومیت نسبی که موجب پیدایش احساس نیاز و نارضایتی از وضع موجود است کمتر به وجود می‌آید. در چنین نظام‌های اجتماعی پیشرفت‌های علمی و ابداع پدیده‌های جدید کم است. اما در مقابل مردم به آن‌چه که دارند راضی‌اند و تعادل نسبتاً قوی و پایدار بر جامعه حاکم است؛ هم از جهت ساخت نیازها و هم از جهت رضایت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، حتی اگر یک سلطان کم و بیش مستبد بر آن‌ها حکومت و آن‌ها را استثمار کند.

در جوامع مدرن پدیده‌های جدید به طور تدریجی در همان جوامع به اقتضای مسایل و مشکلات و نیازهای آن‌ها ابداع شدند و ریشه‌ی رشد تدریجی در طول تقریباً ۲۰۰ سال در همه‌ی زمینه‌ها از صنعت و کشاورزی و پزشکی گرفته تا فیزیک و نجوم و... شد. به تدریج به اقتضای رشد هر علم یک دوره‌ی رشد و شکوفایی و بالندگی و ابداع و تمایز در حد خاصی داشته شده در هر قشر و گروهی به طور ذهنی اندیشه‌پذیر به نظر می‌رسد. احساس نارضایتی از وضع موجود کم است و اگر این‌جا و آن‌جا احساس نارضایتی به وجود آید، عموماً در حد قابل کنترل می‌باشد و عنان جامعه از دست اداره‌کنندگان آن خارج نمی‌شود. در جامع چهان سوم وقتی پدیده‌های جدید با روش‌های مختلف از خارج وارد می‌شوند، یک تغییر ناگهانی در نظام اجتماعی روی می‌دهد که فرایند آن بدین‌گونه است:

وقتی افراد قشر بالا فرزندان خود را به کشورهای صنعتی می‌فرستند، آن‌ها نه فقط دانش آن دیار را می‌آموزند بلکه ارزش‌های آن‌ها را نیز درونی می‌کنند و آن کشورها و الگوی زندگانی آن‌جا برای آن‌ها به گروه مرجع تبدیل می‌شود. در نظام اجتماعی نابرابر کشورهای جهان سوم که دچار فرایند مدرنیزاسیونی می‌شوند قاعدتاً مسابقات اجتماعی و نمایش ثروت و برتری از جانب این افراد آغاز می‌گردد. در صورتی که در این جوامع قشر متوسط رشد کند، شرایط مقایسه‌ی فراقشر به وجود می‌آید؛ از آن‌جا که در این جوامع نابرابر فقر چیز بد و ثروت یک پدیده‌ی با ارزش است، ثروت و قشر بالا به عنوان دارندگان این کالا، با بارزش تلقی و برای دیگر اقشار به عنوان گروه مرجع تلقی می‌شود و قشرهای دیگر در یک فرایند تقلید و احساس محرومیت نسبی مایلند به همان چیزهایی دست یابند که قشر بالا دارد. با وارد شدن این پدیده‌ها و تبدیل آن‌ها به نیاز، ساختار تولید و نیاز

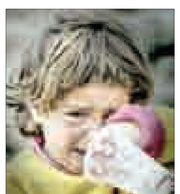

داخلی به هم می‌ریزد، تولیدکنندگان داخلی از بین می‌روند و بخش‌های واسطه‌ای رشد می‌کنند، کارکنان بخش‌های تولیدی سنتی از جمله کشاورزی به سوی مشاغل واسطه‌ای و خدماتی روی می‌آورند و یک تحرک شغلی و مکانی (یعنی مهاجرت) نیز به وجود می‌آید.

در پی این تحرک شغلی و تغییر مکانی آزاده‌دهنده‌ی ایمیل، خدماتی را ارائه می‌کنند که می‌توانید با توجه به نیاز خود آن‌ها را تنظیم کنید. قطعاً کنار گذاشتن ویژگی‌های خاص، برای افزایش راحتی و سرعت دسترسی به اطلاعات و انجام کارها ممکن است شما را آسیب‌پذیرتر کند. مثلاً ذخیره کردن پسورد ورود به ایمیل بسیار خطرناک است. همچنین بسیار مهم است که تنظیمات امنیتی نرم‌افزارهای خود را چک کنید.

اگر نسخه جدید از نرم‌افزاری را نصب کردید، بار دیگر تنظیمات امنیتی را دقت بررسی کنید. سعی کنید به دقت بدانید که هر نرم‌افزار یا سرویس خدمات اینترنتی به چه بخش‌هایی از اطلاعات موجود بر روی رایانه شما دسترسی دارد. برای این بهتر است توضیحات و پیام‌های هر نرم‌افزار و سرویسی را که استفاده می‌کنید به دقت بخوانید. اگر شده است بدون این‌که به تخصصش توجهی شده باشد! از جدّی پیش آغای علی‌آبادی رییس سازمان تربیت‌بدنی بودند و از جانب جواد خیابانی (گزارشگر تلویزیون) بدر ورزش ایران لقب گرفتند! اما در دولت بعدی قرار شد که به وزارت نفت کوچ کند که از طرف نمایندگان مجلس رای اعتماد نگرفتند. شما قلوبتان دید این دو عرصه چه ربطی به هم دارند؟! وقتی از دکتر صمد صباغ یکی از اساتید برجسته جامعه‌شناسی و عضو هیات‌علمی دانشگاه آزاد تبریز پرسیدند که راه چاره برای درک تخصص و وجود تمایز در زمینه‌های مختلف چیست؟ وی این‌گونه جواب داد: باید فعلاً این مشکل را بپذیریم. باید این‌قدر سرمان به سنگ عدم تمایز بخورد و دردش را احساس کنیم تا بالاخره جامعه به حدی از تفکر و فرهنگ برسد که هر کس سر کار خودش باشد و بپذیریم که عمر همه، همه کارمانند گذشته است. وی همچنین افزود: تمایز تکاملی ضروری است و برای جلوگیری از هرگ تدریجی جامعه، درک تخصص امری غیر قابل انکار است و حکم آب حیات را دارد. به امید روزی که تخصص هم در کنار جوان ما از بیکاری رهایی یابد و کاری برایش دست و پا کنیم!

قطع دسترسی دیگران به اطلاعات شخصی

مهندس امید سیفی شما ممکن است به راحتی بتوانید افرادی را که به رایانه شما دسترسی دارند بشناسید؛ خانواده، همکاران، همخانه یا کسانی که اتاق یا خانه‌ی شما را نظافت می‌کنند، اما شناسایی افرادی که از راه دور می‌توانند به اطلاعات رایانه‌ی شما دست پیدا کنند به این راحتی نیست. تا زمانی که شما یک رایانه متصل به شبکه اینترنت دارید، امکان دسترسی به اطلاعات شما وجود دارد. اما برای عادات ساده و متداول این خطرات را کاهش دهید و فعالیتی امن‌تر در فضای مجازی را به رایانه خود را قفل کنید؛ حتی اگر چند قدم و برای چند دقیقه از آن دور می‌شوید. همین زمان برای کسانی که بخواهند اطلاعات شما را سرقت یا پاک کنند کافی است. در همین مدت کوتاه این امکان وجود دارد یک نرم‌افزار جاسوسی بر روی رایانه‌ی شما نصب شود. قفل کردن رایانه این امکان را از دیگران می‌گیرد و مانع می‌شود به راحتی از رایانه شما استفاده کنند.

قطع اتصال به شبکه اینترنت؛ زمانی که دیگر از رایانه خود استفاده نمی‌کنید آن را از شبکه اینترنت جدا کنید. توسعه فن‌آوری و استفاده از اینترنت دی‌سال‌ای و مودم‌های کابلی، امکان آنلاین بودن کاربران در هر لحظه را مهیا کرده است. اما این امکان خطراتی نیز به دنبال دارد. اتصال همیشگی به اینترنت احتمال حمله ویروسی را افزایش می‌دهد. هکرها ممکن است از این طریق به رایانه‌ی شما نفوذ کنند. بسته به نوع اینترنتی که استفاده می‌کنید، خاموش کردن رایانه یا مودم، جدا کردن کابل اینترنت یا خاموش کردن امکان اتصال بدون سیم، از راه‌های کاهش ریسک استفاده از شبکه است. در همین حال وقتی به اینترنت وصل هستید، اطمینان حاصل کنید که فایروال شما فعال است.

بررسی تنظیمات امنیتی؛ اکثر نرم‌افزارها، از جمله مرورگرها و سرویس‌های ارائه‌دهنده‌ی ایمیل، خدماتی را ارائه می‌کنند که می‌توانید با توجه به نیاز خود آن‌ها را تنظیم کنید. قطعاً کردن این ویژگی‌های خاص، برای افزایش راحتی و سرعت دسترسی به اطلاعات و انجام کارها ممکن است شما را آسیب‌پذیرتر کند. مثلاً ذخیره کردن پسورد ورود به ایمیل بسیار خطرناک است. همچنین بسیار مهم است که تنظیمات امنیتی نرم‌افزارهای خود را چک کنید.

اگر نسخه جدید از نرم‌افزاری را نصب کردید، بار دیگر تنظیمات امنیتی را دقت بررسی کنید. سعی کنید به دقت بدانید که هر نرم‌افزار یا سرویس خدمات اینترنتی به چه بخش‌هایی از اطلاعات موجود بر روی رایانه شما دسترسی دارد. برای این بهتر است توضیحات و پیام‌های هر نرم‌افزار و سرویسی را که استفاده می‌کنید به دقت بخوانید. اگر شما از شبکه‌های مجازی مانند فیس‌بوک استفاده می‌کنید بسی از هر تغییر در نوع تنظیمات این شبکه‌ها که توسط شرکت ارائه‌کننده صورت می‌گیرد دقت کنید که آیا تنظیمات امنیتی به شکل دلخواه شماست یا تغییر کرده است.

چه کارهای دیگری می‌تواند مؤثر باشد؟ گاهی اوقات صدمه‌ی اطلاعات شما توسط دیگر افراد صورت نمی‌گیرد؛ بلکه اتفاقات طبیعی و مشکلات تکنیکی موجب از بین رفتن آن‌ها می‌شود. با انجام برخی مراقبت‌ها می‌توانید خسارت را به حداقل برسانید. مقابله با نوسان برق؛ رایانه خود را در مقابل نوسانات شدید برق محافظت کنید. برای این کار می‌توانید از برخی محافظ‌های برقی بهره ببرید. مشابه آن‌چه برای یخچال و خنک‌کننده‌های برقی استفاده می‌شود. در هنگام رعد و برق‌های شدید امکان نوسان بیشتر است. در این زمان بهترین کار این است که رایانه خود را خاموش کنید یا شارژر نوت‌بوکتان را از برق جدا کنید. گرفتن یک‌آب (پشتیبان) از اطلاعات؛ همیشه امکان دارد اطلاعات شما از بین برود. همین امکان تاکنون تجربه از بین رفتن اطلاعات خود را به علت یک ویروس یا کرم رایانه‌ای، یک واقعه طبیعی یا یک مشکل سخت‌افزاری داشته باشید. به طور منظم اطلاعات مهم خود را بر روی یک دیسک یا حافظه‌ی جانبی ذخیره کنید.

توجه داشته باشید که این کار با توجه به حجم اطلاعات نیازهای یک ذخیره می‌کنید می‌تواند در زمان‌های متفاوت و به شکل منظم انجام گردد. بهتر است که در این شرایط از قرار دادن زمان ورود روی دسترسی به اطلاعات ذخیره شده بر روی سی‌دی، دی‌وی‌دی و یا حافظه‌ی جانبی از نرم‌افزار مراقبه بیشتری کنید. محل و نحوه‌ی نگهداری از این اطلاعات نیز اهمیت دارد. مثلاً به هیچ عنوان حافظه‌ی جانبی خود را در برابر نور شدید، گرما، رطوبت و جریان مغناطیسی و الکتریسیته قرار ندهید.

همچنین توجه کنید که عمر سی‌دی و یا دی‌وی‌دی‌ها چندان بلند نیست. البته تهیه پشتیبان از نرم‌افزارها چندان معمول و منطقی نیست. شما می‌توانید آن‌ها را هر زمان بخواهید از روی سی‌دی و دی‌وی‌دی اصلی نصب و یا نسخه تازه‌تر آنها را تهیه کنید.

یادداشت

تأملی بر پیدایش و ماهیت عرفان‌های نوظهور؛

ناتوی فرهنگی با طعم عرفان

فواد سلیمانی

بخش پایانی

انسان بر مبنای انسان

او که تعریفش از عشق رابطه‌ی آزاد داشتن زن و مرد با یکدیگر است، او که تعریفش از آزادی، بی‌تعهدی و دوری و فرار از زندگی است. او که تعریفش از زن، زنانگی است. او که تعریفش از خانواده، بی‌خانوادگی و زندگی مجردانی است. او که تعریفش از پدر، دایی است و بنا بر گفته خودش دایی به جای پدران هم پدر انسان است. او که تعریفش از مراقبه و تزکیه رفتن زن و مرد در معبد و مدت‌ها در آن‌جا با هم زندگی کردن است و یا برپا کردن لذوذاتها در کوهپایه‌ها و کناره گرفتن از زندگی اجتماعی است. شما قضاوت کنید کجای این اعمال و رفتارها عرفان و خودسازی است. این به معنای دقیق کلمه عین خودسوزی است. این جمله معروف یکی از این فرقه‌هاست «عرفان من، عرفان عشق، مدیتیشن، جشن و پایکوبی است». «مرا با گذشته مرتبط نسازید حتی آرزی یادآوری هم ندارد» «ورزی که زن و مرد درونت با هم دیدار کنند به اشراق رسیده‌ای». «اگر می‌خواهی خدا را تجربه کنی باید عاشق کسی شده باشی و عشق را تجربه کرده باشی» می‌بینیم که این‌ها جملات اومانیستی و خودمحوری و تعریف کردن انسان بر مبنای بعد مادی و شهوانی اوست و تعریفشان از شادی آن است که هر چه انجام می‌دهی مهم نیست، فقط سعی کن آن‌ها را فراموش کنی تا شاد زندگی کنی.

ادعا به ساحت دین و پیغمبران

نکته جالب این که وقتی این افراد و فرقه ساختگی‌شان اسم و رسمی پیدا می‌کند دیگر منکر دین و پیغمبران می‌شوند و خود را آزاد کننده مردم از قیود مذهب می‌دانند و ضمن اهانت به ساحت پیغمبران، حرفی را به کارل مارکس در دوستیش گفته‌اند، اینان نیز بیان می‌کنند و می‌گویند: «تمامی پیغمبران مأمورند تا با سرگرم کردن مردم به دین و مذهب، پرده‌ای روی حقیقت بکشند! آن‌ها مذهب و دین را راه‌های انحرافی ممنوعیت می‌دانند برای چپاول انسان‌ها» (اشو).

باید از این افراد پرسید که یک نمونه را مثال بزنید که پیغمبران برای خود از زر و زیور و مطامع و منافع دنیایی چیزی انباشته باشند. سن ۱۲۴۰۰۰ پیغمبر کدامشان در قبال مردم از بت‌پرستی و گمراهی و خیرخواهی برای آنان و همچنین تحمل این همه سختی و مشقت حتی از مردم چیزی درخواست کرده‌اند تا این که بخواهند آن‌ها را چپاول کنند. خداوند در قرآن می‌فرماید: «قل لا اسئلکم علیه اجرا الا المودّة فی القربی» (۲۳/ شوری). در عوض باید خوب نگریست که چگونه پیغمبران با تحمل آن همه زحمت، توهین و تحقیر و مشقت به دنبال این بودند که جامعه اسلامی شکل بگیرد، عدالت در جامعه برپا شود، مردم به حقوق یکدیگر احترام بگذارند، تونمندان و اغنیاء از مال خودشان به محرومان و فقیران کمک کنند، ارزش و عفت و شرافت در و مرد حفظ شود و جامعه به رشد و کمال و پیشرفت مادی و معنوی دست پیدا کند. البته نمی‌خواهم بگویم تمامی سخنانی که از این افراد بیان می‌شود صددرصد اشتباه و باطل است؛ خیر، این که بخش بسیار محدودی از جملات آنان بیانگر بخش محدود، آن هم برداشت سطحی از واقعیت است که البته این موارد همه بخش‌های نقلی و ابتری هستند که اسلام برای تمامی آن‌ها سخنان بسیار بلند و راهگشا و کامل و جامعی دارد و برای تمامی مواردی که در زندگی بشری ممکن است اتفاق بیافتد، فقه بویژه اسلام برنامه و راهکار ارائه داده است و هیچ مسأله‌ای نیست که اسلام از آن فروگذار کرده باشد. این نیز مخالف با آزادی انسان نیست چون اسلام و عقل سلیم انسان، عقلی که عقال نفس سرکش باشد؛ هر دو یک مقصود و هدف را دنبال می‌کنند.

استحاله فرهنگی جوانان

اگر بخواهیم یک تقسیم‌بندی کلی از این فرقه‌های نوظهور داشته باشیم می‌توانیم در یک نگاه کلی این فرقه‌ها را به عرفان‌های نوظهور شرقی و غربی تقسیم کنیم که برخی از معروف‌ترین این فرقه‌ها در شرق با نام، یوگی برای ورزشکاران و در باشگاه‌های ورزشی تبلیغ می‌شود، انبو، سای بابا، رامالله، کریشنا، بوگاند، طالتیوبی، تن، بودیسو در چین و... می‌باشند. در غرب نیز فرقه‌هایی به نام، پاتوکولیتی که به آندیشه و تفکر تأکید دارند و با مواد مخدر و رابطه‌ی نامشروع همراه می‌شود، اکنکار که فرقه‌ای انحرافی است که پیغمبر خود را که ماهانتا می‌خواند همواکنون زنده می‌دانند اما در عین حال یکی از شیوه‌های تخلیه روانی و رسیدن اعضاء به شادی و آرامش را برهنه شدن کامل همه افراد با هم در یک اتاق تاریک و برقراری ارتباطات نامشروع با هم می‌دانند، سرچوبستی و... می‌باشند. برای این گروه‌ها بودجه‌های فراوانی صرف می‌شود و معمولاً سالانه در کشورهای مختلف به ویژه در هند با عنوان اعضاء و هواداران این فرقه‌ها مراسمات و یادمان‌هایی برگزار می‌گردد. به نظر می‌رسد پیدایش این جریان‌ها علاوه بر خیزش‌های درونی، حمایت‌های مادی و معنوی کشورهای استعمارگر و به ویژه آمریکا و انگلستان و جریان‌های جاسوسی و اطلاعاتی آنان را به دنبال دارد و زیرا صرف هزینه‌های کلان، جلب کمک‌ها، سمپیزها و همایش‌های مختلف، به این راحتی و بدون هیچ‌گونه فکر سود، بهره‌برداری، قابل قبول و منطقی نمی‌باشد و قطعاً در راستای استحاله‌ی فرهنگی جوانان کشورها به ویژه ایران اسلامی می‌باشد؛ زیرا که کشورهای بودجه همواره به دنبال آن بودهاند تا جوانان را که موتور محرکه و پیشرفت کشورها می‌باشند از ارزش‌های دینی و معرفتی دور و از درون خالی نمایند. در پایان به نظر می‌رسد راهکارهای ذیل می‌تواند در کاهش جذب به این فرقه‌های انحرافی مؤثر باشد:

- تبلیغ و روشنگری مردم به ویژه نسل جوان، دانشگاهیان و وزنشگران که مخاطبین و سوژه‌های اصلی این دام‌های فریبنده می‌باشند.
- انعطاف رفتاری بیشتر مراجع فکری و دینی جامعه در برخورد با نسل جوان و سعی بر ارتباط‌گیری بیشتر با آنان.
- تلاش اساتید دانشگاه‌ها، جامعه‌شناسان و روحانیون در معرفی چهره‌ی حقیقی این فرقه‌ها.
- بیان تمامی مسائل و ظرافت‌های دین در امور مختلف زندگی اجتماعی و فرهنگی بشر توسط علما و روحانیون.
- دین توسط اهل آن که همان روحانیت معظم است برای زندگی امروزی بشر به صورت کاربردی بیان شود و توسط نهادهای مربوطه در سطح و لایه‌های مختلف جامعه نهفته داده شود.
- بر نمودن و مدیریت شکاف‌های موجود بین نسل جوان با جامعه سنتی.
- داشتن مدیریت و برنامه‌ریزی کلان فرهنگی در کشور تا هر ارگانی بر مبنا و مشی خویش عمل نماید که یکی از پیامدهای منفی آن امروزه جاب و انتشار هزاران جلد از چنین کتاب‌هایی در داخل کشور می‌باشد.
- پرداختن به انحرافات، عواقب گروندگان و دام‌های نامشروع این فرقه‌ها و در راستای حمی سمعی و بصری و مطبوعات به صورت متناوب و نه مقطعی.

منابع و ماخذ:
- قرآن کریم
- نیز حق و باطل، استاد شهید مرتضی مطهری
- علل گرایش به مادیگری، استاد شهید مرتضی مطهری
- کلام گفتار که مقاله به ولایت فقیه، آیت‌الله مصباح‌یزدی
- www.tebyan.com
- برخی سایت‌های مرتبط با موضوع

پذیرش نمایندگی توزیع هفته‌نامه دیدگاه

هفته‌نامه‌ی دیدگاه نخستین هفته‌نامه‌ی سراسری فارسی -کردی در ایران از استان‌ها و شهرستان‌های مختلف ایران نمایندگی توزیع فعال می‌پذیرد.

تلفن: ۰۸۷۱ ۲۲۲ ۴۴۲۲
فکس: ۰۸۷۱ ۲۲۲ ۴۴۱۱

آگهی مفقودی کارت پایان خدمت
کارت پایان خدمت به نام ساسان رهنما، نام پدر: بافر، شماره شناسنامه ۴۸ متولد ۱۳۵۳ حوزه نظام‌وظیفه ستندج محل صدور: بیجار، مرکز آموزشی ۰۳ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

نوعی نگاه

نگین وکیلی

بلاموضوعی تخصص در بلاد ایران!

شهروز سیفی

بزرگ‌ترین مساله‌ی سرزمین ما حداقل در سال اخیر که می‌شود به عنوان یک مساله‌ی اجتماعی، ملی به آن پرداخت عدم تمایز سازمان‌ها، نهادها و تخصص‌هاست. به گونه‌ای می‌توان گفت «در مملکت ایران همه، همه کاره‌اند»! شاید فقط سازمان رفاه که جان افراد در میان باشد، کوتاه می‌آیم و این وقت است که موضوع تخصص در دعوی می‌گیریم. برای روشن شدن مساله آوردن یک مثال ساده خالی از لطف نیست؛ هیچوقت زمانی که چشممان دچار مشکل می‌شود و نیاز به درمان دارد، نمی‌رویم سراغ دندان‌پزشک یا جراح قلب، بلکه می‌دانیم که نیاز به یک چشم‌پزشک داریم. چون وجود تخصص و تمایز را در عرصه‌ی پزشکی درک کرده‌ایم. اما در عرصه‌ها و زمینه‌های دیگر چطور؟ در شرایط موجود و در زمینه‌های مختلف متاسفانه برای فرد و سازمان و حتی در سطح ملی وجود تمایز و تخصص را جدی نمی‌گیریم و این موضوع یکی از مشکلات اساسی جامعه ما است. به عنوان مثال برای کنترل ترافیک یک شهر نیاز بلند متخصص ترافیک داشته باشیم، کسانی در راس کار قرار گیرند که کار ترافیک را آموخته باشند؛ اما شهرهایمان را به دست کسانی می‌سپاریم که ویران شود! پزشک اگر اشتباه کند، چند بار مرتکب اشتباه می‌شود؟ ۱۰ بار؟ ۱۰۰ بار؟! نهایتش خیلی عمر کند ۵۰۰ نفر را می‌کشد. ولی یک نرم‌افزار یا یک مکان‌یابی نامناسب چه بلایی را می‌تواند بر سر یک جامعه بیاورد؟!

بیایید تصور کنیم که شخص محترمی که هیچ تخصص و تجربه‌ای در نرم‌افزاری برای یک شهر ندارد، به عنوان یک برنامه‌ریز شهری به او ماموریت‌های مختلف داده شود! یادمان باشد که برنامه‌ریز محترم هیچ تخصصی ندارد! او می‌آید پس از تحقیقات مختلف پژوهشی را می‌چسباند به شهر، فرودگاه را نزدیک شهر می‌سازد، خطایش اصلاً با نتایج آشتباهات یک پزشک قابل قیاس نیست. هر بار هر هواپیمایی که در این فرودگاه که برنامه‌ریز فاقد تخصص موجبات ساختش را فراهم کرده فرود می‌آید، صدها مادر حامله و صدها پدر و مادر مریض در معرض آسیب قرار می‌گیرند. چرا راه دور برویم؟ در همین سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دولت با چشم خود شاهد بودهایم که یک مدیر با اتمام کار دولت و شروع به کار دولت جدید، به راحتی در وزارتخانه‌های مختلف جابه‌جا و به‌کارگیری می‌شود بدون توجه به تخصص سابق و تجربه‌ی کاری‌اش! این مساله در کشورهای دیگر جهان اتفاق نمی‌افتد. سعی کنید به دقت بدانید که هر نرم‌افزار یا سرویس خدمات اینترنتی به چه بخش‌هایی از اطلاعات موجود بر روی رایانه شما دسترسی دارد. برای این بهتر است توضیحات و پیام‌های هر نرم‌افزار و سرویسی را که استفاده می‌کنید به دقت بخوانید. اگر

دبیر سرویس: رونالد کشمانیان

یادداشت

کاهش ۹ درصدی نرخ رشد ورودی پرونده‌ها به دستگاه قضایی

رییس قوه قضاییه از کاهش ۹ درصدی نرخ رشد ورودی پرونده‌ها به دستگاه قضایی بین سال‌های ۸۹ و ۹۰ خبر داد و گفت: این کاهش درصد رشد ورودی پرونده‌ها به دستگاه قضایی قابل توجه بوده و می‌بایست از سوی کارشناسان و تحلیلگران به خوبی بررسی و دلایل آن تشریح شود.

به گزارش پایگاه خبری پلیس، آیت‌الله آملی لاریجانی در جلسه مسؤولان عالی قضایی همچنین از کاهش ۸ درصدی نرخ رشد ورودی‌های پرونده به اجرای احکام در سال‌های ۸۹ و ۹۰ خبر داد. رییس قوه قضاییه با اشاره به این‌که یکی از مشکلات دستگاه قضایی روند فزاینده پرونده‌ها است، درباره جزئیات آمار به دست آمده از سوی معاونت اجرای قوه قضاییه گفت: در سال ۸۸ به ۸۹ نرخ ورودی پرونده‌ها به دادگاه‌های عمومی و انقلاب ۱۸/۲۶ درصد، دادسرا ۱۹/۵۵ درصد، شورای حل اختلاف ۶/۶ درصد و دیوان عدالت اداری ۹/۷ درصد بوده است که در سال ۸۹ به ۹۰ در دادگاه‌های عمومی و انقلاب به ۱۱/۶ درصد، دادسرا ۸/۵ درصد، شورای حل اختلاف ۱۰/۲ درصد کاهش یافته است. وی همچنین میزان نرخ ورودی پرونده‌ها را در دیوان عدالت اداری در سال ۸۹ به ۹۰ به میزان ۱۵/۵ درصد اعلام کرد که با رشد ۶ درصدی مواجه بوده است.

رییس قوه قضاییه از کاهش آمار نرخ رشد ورودی پرونده‌ها به نیروی انتظامی نیز خبر داد و گفت: نرخ رشد در سال ۸۷ به ۸۸ به میزان ۸/۱ درصد، در سال ۸۸ به ۸۹ به میزان ۱۵/۱۳ درصد و در سال ۸۹ به ۹۰ به میزان ۰/۳ درصد بوده که کاهش قابل توجهی را نشان می‌دهد. شاید یکی از مهمترین علل آن سختگیری دستگاه قضایی در برخورد با مجرمان و مفسدان اجتماعی بوده است.

رییس دستگاه قضا در ادامه سخنان خود به دیدار مسؤولان و کارگزاران نظام با مقام معظم رهبری اشاره کرد و گفت: در این دیدار تصویر جامعی از وضعیت گذشته نظام اسلامی و شرایط فعلی ارایه و بر این اساس راهبردها و توصیه‌های قابل توجهی خطاب به مسؤولان نظام ارایه شد و امیدواریم براساس رهنمودهای ایشان برنامه‌ریزی مناسبی صورت گیرد و مسؤولان اقتصادی کشور با مدیریت مناسب و دقیق شرایط اقتصاد مقاومتی را تبیین و به پیش ببرند. آیت‌الله آملی لاریجانی در پایان تاکید مقام معظم رهبری بر مدیریت منطقی و مبتنی بر واقعیت‌ها را راهبرد صحیحی دانست که در کنار آرمان‌گرایی اصولی نظام اسلامی باید دنبال شود و این مساله به خوبی در سخنان اخیر مقام معظم رهبری تبیین شده است.

ناکامی آدم‌ربایان با هوشیاری پلیس کردستان

جانشین فرماندهی انتظامی استان کردستان گفت: دو سارق مسلح که با ربودن فردی قصد اخاذی از خانواده وی را داشتند با هوشیاری پلیس به دام افتادند.

به گزارش پایگاه خبری پلیس، سرهنگ قنبری جانشین فرماندهی انتظامی استان کردستان با اعلام این خبر بیان داشت: ماموران تیم ویژه عملیات اداره مبارزه با قاچاق کالا و ارز پلیس آگاهی استان در حین گشتزنی در محور سنندج به دیواندره به یک دستگاه خودرو پژو ۴۰۵ مظنون و به آن فرمان ایست دادند. وی افزود: راننده خودرو مذکور به محض مشاهده ماموران به سمت یکی از روستاهای مجاور تغییر مسیر داده که با تعقیب و گریز خودرو مذکور در یکی از کوچه‌های روستا متوقف و راننده و سرنشین آن با رها کردن خودرو اقدام به فرار کردند.

جانشین فرماندهی انتظامی استان کردستان با اشاره به مقاومت و درگیری متهمان با ماموران اظهار داشت: راننده و سرنشین خودرو علیرغم مقاومتشان دستگیر و به همراه خودرو توقیف شده به آگاهی استان انتقال داده

یادداشت

درباره لزوم به‌کارگیری افراد متخصص در جامعه؛

بلاموضوعی تخصص در بلاد ایران!

شهروز سیفی

بزرگ‌ترین مساله‌ی سرزمین ما حداقل در سال اخیر که می‌شد به عنوان یک مساله‌ی اجتماعی، ملی به آن پرداخت عدم تمایز سازمان‌ها، نهادها و تخصص‌هاست. به گونه‌ای می‌توان گفت «در مملکت ایران همه، همه کاره‌اند!» شاید فقط زمانی که جان افراد در میان باشد، کوتاه می‌آییم و آن وقت است که موضوع تخصص را جدی می‌گیریم. برای روشن شدن مساله آوردن یک مثال ساده خالی از لطف نیست؛ هیچوقت زمانی که چشممان دچار مشکل می‌شود و تیزاز به درمان دارد، نمی‌رویم سراغ دندان‌پزشک یا جراح قلب، بلکه می‌دانیم که نیاز به یک چشم‌پزشک داریم. چون وجود تخصص و تمایز را در عرصه‌ی پزشکی درک کرده‌ایم. اما در عرصه‌ها و زمینه‌های دیگر چطور؟ در شرایط موجود و در زمینه‌های مختلف مشاهده برای فرد و سازمان و حتی در سطح ملی وجود تمایز و تخصص را جدی نمی‌گیریم و این موضوع یکی از مشکلات اساسی جامعه ما است. به عنوان مثال برای کنترل ترافیک یک شهر شلوغ باید متخصص ترافیک داشته باشیم، کسانی در رأس کار قرار گیرند که کار ترافیک را آموخته باشند! اما شهرهایمان را به دست کسانی می‌سپاریم که ویران شود! پزشک اگر اشتباه کند، چند بار مرتکب اشتباه می‌شود؟ ۱۰ بار؟ ۱۰۰ بار؟! نهایتش خلیی عمر کند ۵۰۰ نفر را می‌کشد. ولی یک برنامه‌ریز یا یک مکان‌یابی نامناسب چه بلایی را می‌تواند بر سر یک جامعه بیاورد؟!

بیایید تصور کنیم که شخص محترمی که هیچ تخصص و تجربه‌ای در برنامه‌ریزی برای یک شهر ندارد، به عنوان یک برنامه‌ریز شهری به او ماموریت‌های مختلف داده شود! یادمان باشد که برنامه‌ریز محترم هیچ تخصصی ندارد! او می‌آید پس از تحقیقات مختلف پژوهشی را می‌چسباند به شهر، فرودگاه را نزدیک شهر می‌سازد، خطایش اصلا با نتایج اشتباهات یک پزشک قابل قیاس نیست. هر بار هر هواپیمایی که در این فرودگاه که برنامه‌ریز فاقد تخصص موجبات ساختنش را فراهم کرده فرود می‌آید، صدها مسافر حامله و صدها پیر و مادر مریض در معرض آسیب قرار می‌گیرند.

چرا راه دور بریم؟ در همین سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دولت با چشم خود شاهد بودیم که یک مدیر با اتمام کار دولت و شروع به کار دولت جدید، به راحتی در وزارتخانه‌های مختلف جابه‌جا و به‌کارگیری شده است بدون این‌که به تخصصش توجهی شده باشد! تا چندی پیش آقای علی‌آبادی رییس سازمان ترشیت‌بندی بودند و از جانب جواد خیابانی (گزارشگر تلویزیون) پدر ورزش ایران لقب گرفتند! اما در دولت بعدی قرار شد که به وزارت نفت کوچ کند که از طرف نمایندگان مجلس برای اعتماد نگرفتند. شما قضاوت کنید این دو عرصه چه ربطی به هم دارند؟! وقتی از دکتر صمد صباغ یکی از اساتید برجسته جامعه‌شناسی و عضو هیات‌علمی دانشگاه آزاد تبریز پرسیدند که راه چاره برای درک تخصص و وجود تمایز در زمینه‌های مختلف چیست؟ وی این‌گونه جواب داد: باید فعلا این وضعیت را بپذیریم، باید این‌قدر سرمان به سنگ صدم تمایز بخورد و دردش را احساس کنیم تا بالاخره جامعه به حدی از تفکر و فرهنگ برسد که هر کس سر کار خودش باشد و بپذیریم که عصر همه، همه کاره‌ها گذشته است. وی همچنین افزود: تمایز تکاملی ضروری است و برای جلوگیری از مرگ تدریجی جامعه، درک تخصص امری غیر قابل انکار است و حکم آب حیات را دارد.

به امید روزی که تخصص هم در کنار جوانان ما، از بیکاری رهایی یابد و کاری برایش دست و پا کنیم!

نزاع‌های والدین در حضور کودکان چه طلاق گرفته و یا نگرفته باشند مشکلات رفتاری بیشتری را در کودکان ایجاد می‌نمایند. فرزندان این‌گونه والدین بیشتر دچار اُشفتگی هستند؛ آن‌ها احتمالا رفتار پرخاشگرانه والدینی را از تقلید نموده و خشم و عصبانیت آن‌ها را منعکس می‌نمایند. این‌که مشکلات بلندمدت در کودکان به وجود آید بستگی به نحوه‌ی کنار آمدن والدین آن‌ها با طلاق دارد. وقتی طلاق کانون خانواده را از هم می‌پاشد، تلاش نوجوان برای هویت‌یابی مشکل‌تر می‌گردد. نوجوانی که بحران‌های دوره نوجوانی را تجربه می‌کند وقتی خود را در خانواده بیابد که والدین خود در آن با بحران‌های روانی مواجهند مشکل خود را مضاعف می‌یابد. برخی از نوجوانان برای رهایی از چنین موقعیتی دست به خودکشی می‌زنند. قرار از خانه نیز یکی از عکس‌العمل‌های نوجوان در برابر روابط مخرب خانوادگی است. در پایان باید متذکر شد که خانواده منزلول که در مناسبات والدین با هم طبیعی نیست؛ پدر و مادر یکدیگر را دوست ندارند، به هم احترام نمی‌گذارند، یکدیگر را تحقیر می‌کنند و از زندگی با هم راضی نیستند، مدام در حال منازعه و مشاجره هستند و بگومگوهای آنان تا حد تهدید به طلاق پیش می‌رود و یا به آن می‌انجامد، بنیان مشکلات زیادی را برای فرزندان خود می‌ریزند. در واقع وقتی والدین با یکدیگر در تضاد و تعارض هستند با کودک نیز رفتار مناسبی ندارند و او را نمی‌دهی عشق خود به حساب نمی‌آورند و کودق آینده‌ی خودشان روشن نیست نمی‌توانند آینده‌ی روشنی را برای فرزند خود متصور باشند و اضطراب‌ها و نگرانی‌های خود را به او منتقل می‌سازند. همچنین والدین که کودک خود را طرد می‌نمایند، وی را محدود می‌سازند و در تربیت او بیشتر از تنبیه استفاده می‌کنند، توجهی به درک نیازهای جسمانی یا روانی او در مراحل مختلف رشد ندارند، با منازعات و مشاجرات، تهدید به طلاق، جدا شدن از یکدیگر و... احساس امنیت وی را به خطر می‌اندازند. در سن نوجوانی با او به مانند یک کودک رفتار می‌کنند و یک لحظه از امر و نهی دست برنمی‌دارند. تعیض و تحقیر و استیزاء را شیوه‌ی همیشگی خود با وی قرار می‌دهند، انضباط سست و ناپایدار اعمال می‌کنند، اضطراب زیاد درباره وی و پیشرفت‌هایش نشان می‌دهند. نقش‌های متعادل و مناسب خود را ایفا نمی‌نمایند. افرادی خشن هستند، کمال‌جویی مفرط دارند، افرادی وسواسی و غیرقابل انعطاف هستند و سرانجام خود سرمشق رفتارهای نامناسب، غیراجتماعی و پرخاشگری هستند که طبیعی است فرزندانی دشوار داشته باشند؛ بنابراین وقتی با نوجوانان یا جوانان دشوار برخورد می‌نماییم باید متوجه این امر باشیم که به قول حافظ:

مکن در این چمنم سرزنش به خودرویی
چنان‌که پرورشم داده‌اند می‌رویم

خانواده در بروز سلامت و یا مشکلات روانی، رفتاری و اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. رسانه‌های گروهی، مراکز فرهنگی- تربیتی و همچنین مراکز مشاوره و روان‌درمانی باید ابتدا سعی وافر خود را در آگاه نمودن خانواده از نیازها و مسایل کودکان و نوجوانان به کار بگیرند و در صورت لزوم به کمک آن‌ها بشتابند. آموزش به والدین به شیوه‌های مختلف و به خصوص از طریق کلاس‌های آموزش خانواده که توسط افراد متخصص و به طور مستمر هدایت شود، در این راستا اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

درباره لزوم چاره‌اندیشی مسؤولین برای حل مشکلات روستای دوشان؛

بار سنگین محرومیت بر دوش «دوشان»

روناک کنعانیان روستای دوشان یکی از بزرگ‌ترین روستاهای حومه‌ی شهر سنندج است و با بیش از ۱۱۰۰ خانوار و جمعیت ۴۰۷۸ نفری در چند کیلومتری این شهر واقع شده است. این روستا دارای زمین‌های کشاورزی حاصلخیز و زمین‌های مسکونی است. در قسمتی از این روستا شهرکی بنا شده است و برخلاف روستاهای دیگر حومه‌ی سنندج دارای جمعیتی رو به افزایش است. روستاهای اطراف دوشان عبارتند از: قاز، گرمبدر، سرنجیانه، کانی‌کوچک. از جمله امکانات و کارهای انجام شده‌ای که بعد از چند سال پس از ورود اتوبوس شهری (آن‌هم با تلاش فراوان تعدادی از اهالی روستا) می‌توان در این روستا نام برد نصب تلفن‌های کارتی و خطوط فیبر نوری است. این روستا دارای دو مدرسه ابتدایی و راهنمایی است که پس از چند سال، دبستان آن بازسازی گردید اما مدرسه‌ی راهنمایی با وجود قدمتی طولانی‌تر، در شرایطی بسیار بد به سر می‌برد طوری که زمستان گذشته بچه‌های این مدرسه در کلاس درس، چترهایشان را باز کرده بودند و با وجود چک‌چک سقف درس می‌خواندند. با پیگیری‌های نگارنده و مدیر مدرسه با مدیرکل آموزش و پرورش استان و رییس آموزش و پرورش ناحیه یک سنندج، سقف آن آبزوگام شد اما شرایط محیطی و امکانات داخل مدرسه بسیار اسفناک است.

۳۵۰ نفر دانش‌آموز در یک ساختمان نیمه مخروبه با ۵۰ متر خیاط مشغول به تحصیل هستند و این در عقل نمی‌گنجد اداره تجهیز و نوسازی مدارس نیز با وجود اعتبارات قابل توجه اقدامی انجام نداد تا زمانی که یک خیّر پیدا شد که مدرسه‌ای نو بسازد، آن‌هم دبیرستان که متأسفانه سه سال است هنوز در مرحله‌ی سفت‌کاری است و هنوز هیچ‌کس در این خصوص پاسخگو نبوده و قرار بر این بود تا بازسازی مدرسه‌ی راهنمایی، از فضای این ساختمان استفاده شود. نمی‌دانم چرا در روستاهای دورافتاده با وجود دانش‌آموزان کم، مدارس آن‌چنان ساخته می‌شود اما در این روستا که جمعیت آن روزبه‌روز در حال افزایش است اینچنین مدارسی وجود ندارد. مطلب پیش رو درباره برخی از مشکلاتی است که اهالی روستای دوشان با آن درگیر هستند و به عنوان مطالبه‌ی اهالی روستا مطرح و در طول آن به بیان پیگیری‌های ساکنین برای حل مشکلات و پاسخگویی مسؤولین پرداخته‌ایم که از نظر می‌گذرد.

فراوان آب بوده است اما امروزه بزرگ‌ترین مشکل این روستا کمبود آب است؛ البته بیشتر ساختوسازها در زمین‌هایی در حال انجام است که هنوز کاربری مسکونی ندارند، افرادی که در این زمین‌ها ساختمان بنا کرده‌اند به دلیل نبود کاربری مسکونی زمین محل ساخت، نمی‌توانند امتیاز آب و برق و... را به صورت قانونی بگیرند و اقدام به استفاده‌ی غیرقانونی از برق و آب نموده‌اند؛ ضمن این‌که برای ساخت‌وسازهایشان هم از آب شرب که برای آشامیدن است، استفاده می‌کنند و این موضوع برای مردم روستا مشکلات فراوانی ایجاد کرده است. درست است که وسعت این زمین‌ها در این روستا زیاد است اما دلیل نمی‌شود یک شبه و با سرعت، همه‌ی این زمین‌ها به خانه تبدیل شود. زمین‌هایی که زمانی زیباترین تفرجگاه مردم کردستان بوده، اکنون به قیرستان خانه‌های نوساز و نیمه‌ساخت تبدیل شده است؛ چه اشکالی دارد مساحتی از این زمین‌ها به سالن‌های ورزشی تبدیل شود که جوانان روستا برای شرکت در کلاس‌های ورزشی هر روز مسیری طولانی را به شهر سنندج طی نکنند؟ با وجود کمبود شدید آب، چرا باید کنترلی بر ساخت‌وسازهای و ضمن جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیر مجاز، سامانه‌دهی قابل قبولی در نقطه‌ی مورد نظر ایجاد می‌کند. مهندس رحمن رحیمی حال انجام است که هنوز کاربری مسکونی ندارند، افرادی که در این زمین‌ها ساختمان بنا کرده‌اند به دلیل نبود کاربری مسکونی زمین محل ساخت، نمی‌توانند امتیاز آب و برق و... را به صورت قانونی بگیرند و اقدام به استفاده‌ی غیرقانونی از برق و آب نموده‌اند؛ ضمن این‌که برای ساخت‌وسازهایشان هم از آب شرب که برای آشامیدن است، استفاده می‌کنند و این موضوع برای مردم روستا مشکلات فراوانی ایجاد کرده است. درست است که وسعت این زمین‌ها در این روستا زیاد است اما دلیل نمی‌شود یک شبه و با سرعت، همه‌ی این زمین‌ها به خانه تبدیل شود. زمین‌هایی که زمانی زیباترین تفرجگاه مردم کردستان بوده، اکنون به قیرستان خانه‌های نوساز و نیمه‌ساخت تبدیل شده است؛ چه اشکالی دارد مساحتی از این زمین‌ها به سالن‌های ورزشی تبدیل شود که جوانان روستا برای شرکت در کلاس‌های ورزشی هر روز مسیری طولانی را به شهر سنندج طی نکنند؟ با وجود کمبود شدید آب، چرا باید کنترلی بر ساخت‌وسازهای

کار نیستیم چرا که تأمین آب شرب خانوار در اولویت کاری ماست؛ همین این‌که در بحث انشعابات غیر مجاز هم آبدارها، اهرمی بازدارنده در اختیار ندارند و کنترل این قضیه، عملا برایشان مشکل است. مهندس رحیمی در پایان از کلیه‌ی پیمانکاران خواست طبق قراردادهایشان به وسیله‌ی تانکرهای آب خارج از روستا آب مصرفی خود را تأمین کنند؛ چرا که استفاده بی‌رویه باعث قطعی آب می‌شود. وی تنها راه‌حلی که شاید گره از کار باز کند را گرفتن آب از خط لوله شهری که قبلا زیرساخت و تأسیسات آن آماده شده است، در حد ۲ لیتر در ثانیه دانست. بنده در پی این نقطه‌ی روشن جهت رفع مشکل بی‌آبی، در یک تماس تلفنی مهندس علیرضا تختخاهی مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری استان کردستان در این زمینه قول مساعد داد تا این مشکل را هر چه زودتر حل نماید. اما کاش بسیاری از مدیران ما چون تخت‌شاهی‌ها با یک تلفن مشکلات را حل می‌کردند و یا مثل رحیمی‌ها با بازدیدهای هفتگی از مشکلات آگاه می‌شدند؛ البته استاندار هم همه‌ی مشکلات را پیگیری می‌کند و درصدد حل آن‌ها برمی‌آید، اما یک دست صدا ندارد!

آب برای آشامیدن یا ساخت‌وساز

مدیرکل آب و فاضلاب روستایی استان کردستان در خصوص اقدامات انجام شده و در دست اقدام برای رفع این مشکل گفت: مذاکراتی حضوری و تلفنی با فرماندار محترم انجام شده که تنها راه چاره، تبدیل این روستا به ناحیه‌ی منفصل شهری است که البته فرماندار هم با مکاتباتی که در این زمینه با معاون عمرانی استان انجام داده، در حال پیگیری این قضیه است. ساخت‌وساز و مدیریت شهری قوانین و مقرراتی خاص دارد این روستا نشود؟ مهندس رحمن رحیمی مدیرکل آب و فاضلاب روستایی استان کردستان در این خصوص گفت: محل تأمین آب روستا از چهار حلقه چاه نیمه عمیق که متأسفانه در حال حاضر یکی از آن‌ها خشک شده است تأمین می‌شود و علت بی‌آبی این خشکسالی است. ما تلاش زیادی برای جایگزین نمودن این چاه با چاه دیگری انجام داده‌ایم. به دلیل رشد قارچ‌گونه و احداث ساختمان‌های دو، سه یا چهار طبقه به صورت آپارتمان که خارج از عرف روستا است و نبود متولی جلوگیری از ساخت‌وسازهای بی‌رویه و رو به افزایش، خدمات دستگاه‌های خدمات‌رسان تحت هیچ شرایطی متناسب با رفع نیاز و مرتفع شدن مشکلات این روستا نیست و نخواهد بود.

روستا مستعد برای گردشگری

کوروش مروتی

همیشه از روزمرگی نوشتن کار سختی بوده است؛ می‌دانی چه می‌خواهی بنویسی اما از فرط سادگی نمی‌دانی چطور بنویسی. نوشتن از مناسبات روزانه، از کارهای عادی صورت گرفته توسط شهروندان، از شهر و هر آن‌چه که در آن است... شهر و شهرهای، خیابان‌ها و بلوارها، نگاه‌ها و قدم‌های مصمم و لرزان، عجله و هیاهوی آدم‌ها، غرق شدن در روزمرگی‌های شهر... و سخت به دنبال مجالی برای آسودن، از شهر نوشتن و از خط‌خوردگی‌هایش... شاید نتوان آن‌چه را که در واژه «خط‌خوردگی» مدنظر است نوشت اما امید است که بتوان مفهوم را رساند.

سنندج را شهر پیاده‌روی‌های طولانی می‌دانم؛ شهر خاطرات منجمد و قاب گرفته شده. شهری که برای غریبه‌ها شاید با مجسمه‌های بی‌ربط و یا ربطاتی در میادین شناخته شده باشد (البته اصلا منکر هنر سازنده‌اش نیستم). دورنمای «آزادی» در شب‌ها و با آن مجسمه نمادین‌شده‌اش تر‌جیح‌بند رایجی شده است برای پخش در شبکه‌های این‌ور و آن‌ور آبی، که همیشه با یک موزیک کردی نیز همراه می‌باشد. خیلی وقت‌ها پیش بود که کتابی از «نادر ابراهیمی» خوانده بودم با نام «ابار دیگر شهری که دوست می‌داشتم» و من این عنوان را برای سنندج انتخاب کرده بودم. شهری که در آن قد کشیدم، ناراحت شدم، اعصابم بهم ریخته است و به اندازه‌ی تمام غروب‌های سنگین‌اش، تلخی غربت را تجربه کردم. اما باز هم دوست دارم این شهر را و یارای دیدن خط‌خوردگی‌هایش ندارم. شهری گم شده در تهیه هزاررنگی‌ها و دسیبه‌ها... شهری با اسطوره‌ها و قهرمانانش، با شاعران و نویسندگانش، با هنرمندانش... با تنهای غمناک موزیک‌هایش، با معماری رو به زوال‌اش، با گذشته‌های دوری که مردمانش از آن چیزی به یاد ندارند (هر چند حرجی هم نیست، ما ملتی بدون داشتن حافظه تاریخی هستیم). شهری با «شهروندانش»... شهروندانی که خیلی دلم می‌خواهد از آن جمله کلیشه‌ای و نخ‌نما شده استفاده کنم که: مثل انگشتان دست هستند. در عین متفاوت بودن با هم هماهنگی دارند و کارها توسط همه‌ی آن‌ها انجام می‌شود. اما حقیقت این‌گونه نیست. ما شهروندان این شهر دچار نوعی سردرگمی در معنی واژه «تعامل» هستیم ولی «تقابل» را خوب می‌فهمیم. شهری که امروز بر شرف است از ماشین؛ ماشین‌هایی که از تعداد آدم موجود در خیابان بیشتر می‌شوند. شهری با خیابانهای که دیگر گنجایش این همه آدم و ماشین را ندارد؛ شهری با شلوغی مردان و زنان بر سر میادین و گذرگاه‌ها.

شهری پر از پتانسیل فرهنگی و هنری که خوابیده است و دریغ از جرقه‌ای برای روشن شدن. شهری که دیوارهایش از پل‌هایش بیشتر است و این به ما دارد می‌گوید که در ناخودآگاه فرهنگی‌مان علاقه‌ی زیادی به جدایی داریم (نمودش در دیوار و حصارکشی) و میل و رغبتی به ارتباط و تعامل با هم (نمودش در پل) نداریم. شهری که صف طولانی مرغ‌های یارانه‌ایش غوغا می‌کند و از تعداد کتابفروشی‌هایش روزبه‌روز کاسته می‌شود. شهری که بحث روزش شده است افزایش قیمت‌ها و چشم و هم‌چشمی در این وانفسای اوضاع اقتصادی است و افزایش میل مبهم به مصرف‌گرایی... می‌توان این‌ها را دید و هیچ نگفت. می‌توان چشم ببست و دیگر به فکر معماری لجام‌گسیخته‌ی این شهر که چنان یک غده سرطانی بدخیم دارد، شهر را در برمی‌گیرد نبود و بی‌حیال این شد که ما اداره‌ای به نام «زیباسازی محیط شهری» و «شهرسازی» داریم. می‌توان زیاد سخت نگرفت و از نامه خسرو و پایانه خط واحدش صرف‌نظر کرد. می‌توان از کنار شبکه‌ی اسنانی گذشت و دم نزد... شبکه‌ای که قرار است برای چندین هزار نفر برنامه تولید و پخش کند و جالب این‌جاست که اصلا برایش مهم نیست که مثل آب خوردن دارد به شعور مخاطبانش توهین می‌کند؛ می‌توان چیزی نگفت و بسنده کرد به این که انگار دارد می‌زند می‌گوید که بگیرندش وقتی می‌گیرندش می‌گوید که: تو در جمهوری اسلامی روی موتور می‌نشینی؟ می‌گوید که: گواهینامه دارم! گواهینامه را نشان می‌دهد که می‌بیند امضای من است. امضاء: سرتیپ ۲ ناصر روش! دستور می‌دهد که گواهی‌نامه‌ای را سوراخ کند بعد مستقیماً بلند می‌شود و به شهرک آزمایش که آنجا خدمت می‌کردم. آمد توی اتاقم و گفت که: تیمسار از شما انتظار نداشتم. گفتم چه اتفاقی افتاده قربان؟ گفت: دختر خانمی داشت روی موتور سیکلت تک‌چرخ می‌زد گواهی‌نامه‌اش را دیدم که امضاء شما پایینش بود. گفتم: قربان منع قانونی ندارد. حالا من غافل بودم علاوه بر این که گفته بود گواهی‌نامه‌اش را باطل کنند دستور داده بود که من را نیز توبیخ کنند و به من اعلام نکردند تا روز بازنشستگی‌ام. بله گفتم که منع قانونی ندارد. گفت: چه‌طور؟ گفتم: در آیین‌نامه آمده. گفت: کجاست؟ آیین‌نامه را آوردم که گفته بود هر«کسی» دارای این شرایط است می‌تواند گواهی‌نامه دریافت نماید ننوشته هم «خانم» یا هر «مرد»ی گفته است هرکسی می‌تواند. گفت: درست است حال جای داری که بخوریم؟

خلاصه این مسأله منتفی شد من نداشتم تا روزی که بازنشسته شدم رفتم یک شرحی نوشتم بردم پیشش. گفتم من استخفار دارم که ماجرا این‌طوری بود شما دستور توبیخ مرا دادید و این توبیخ لکه‌ای بر روی پرونده ۳۲ ساله من شده است استدعا می‌کنم که دستور فرمایید کان لم یکن تلقی بشود. فوری دستور داد که انجام شود. بردم پیش معاون رییس سردار یوشس مداحی گفتم که جریان این‌گونه است. گفت خیلی خوب یک تشویقی برایت صادر می‌کنیم که این را خنثی کند. گفتم: نه! من ۴۵ تشویق دارم و نیازی به تشویق ندارم و آن این را خنثی نمی‌کند. نوشتم کان لم یکن تلقی شود یعنی انگار که نبوده، یک نگاه به آن کرد، بعدش گفت که خیلی خوب. ونوشت و امضاء شد و آن پرونده‌ی پرونده کان لم یکن تلقی شد و من هم خیالم راحت شد.

*** خب این قانون همچنان «هر فردی» هست یا نه؟**

بله.

*** یعنی خانم‌ها هم می‌توانند گواهینامه موتور سیکلت داشته باشند؟**

بله، سابق گواهینامه دوچرخه هم داشتیم الان نیست.

*** شما در دوران نظامی سختگیر بودید نسبت به لباس شخصی‌ها، نسبت به مردم؟**

یک تصویر استثنایی از جمع استادان، از راست: شادروان برهان‌الدین حمدی، ناصر روشن، عباس کمندی، شادروان عبدالغفار وارستگان - سال ۱۳۵۳

نه به هیچ وجه، مگر کسی که مجرم واقعی باشد و اصلاح نشود، من حتی وقتی که رییس مبارزه با مواد مخدر بودم افراد را می‌گرفتم یا مواد مخدر، می‌دیدم که قابل اصلاح است از او گذشت می‌کردم موادش را نگه می‌داشتم برای مخبری، مخبر داشتم مخبرهای متعددی، یک بسته بهش می‌دادم می‌گفتم یا خبر برگرد این هم که می‌دیدم قابل اصلاح است آزادش می‌کردم. به نظر من سیاست خدمتی در خلال خدمت پلیسی خیلی اولی‌تر است نسبت به قوانین و مقررات خشک و بعضی وقت‌ها می‌بینید که یک محبت کوچک کار صدها مادّه قانونی را می‌کند.

*** حالا یک سؤال در همین مورد، چرا این همه جرم و جرایم در جامعه اضافه می‌شود با وجود اینکه نیروی انتظامی، پلیس هست، این همه رسانه و آگاهی هست ولی باز هم جرایم وجود دارند. دلیلش چیست واقعاً دلیل جامعه‌شناسی آن ازدیاد جمعیت است؟ ناآگاهی است؟**

کشورهایی هستند که جمعیتشان به مراتب از جمعیت ما بیشتر است ولی جرائمش کمتر است به نظر من دو عامل باعث این است یکی فقر فرهنگی و دیگری فقر مادی است این دو باعث می‌شود جرم اتفاق بیفتد جرائم در سطوح و در ابعاد مختلف.

*** شما ظاهراً دستی در موسیقی و خوانندگی هم دارید گفتند که شما با مرحوم حسن‌زیرک هم آشنایی و دوستی داشتید.**

سال ۴۴ و ۴۵ در رادیو ایران در برنامه کردی در خدمت ایشان بودم خدا رحمتش کند خودش و خانمش، خانم میدیا زندی. عرض کنم نمی‌توانم بگویم ایشان یک خواننده معمولی بود خواننده‌ای بود برجسته و اسطوره‌ای، چون سواد آکادمیک نداشت ولی حافظه‌ای بسیار قوی، استعدادی بسیار والا و ذوقی بسیار وافر داشت مخصوصا در آهنگ‌سازی و خواندن ترانه‌های فولکلوریک. جداً من نمی‌توانم، اصلا زبانم قاصر و الکن است در توصیف و تعریف این شخص، خدا رحمتش کند.

بار اولی که شنیدم از کرمانشاه منتقل می‌شود به تهران به برنامه کردی، نوروز سال ۴۴ بود که من وقتی دیدمش احساس کردم بدنم عرق از شرم کرده است از شوق اینکه ایشان را زیارت کردم، خاطرات زیادی با ایشان داشتم. می‌نشستیم با هم تخته نرد بازی می‌کردیم هر ترانه‌ای دوست داشتم برایم می‌خواند. یک روز خاطرم هست که آقای محمد مأملی که خواننده‌ی مهابادی بود با خواننده دیگری به اسم عبدالله‌زاده مهمانش بودند آمدند و در استودیو شماره ۲ رادیو تهران یکی دو ترانه خواندند ترانه‌ای که حسن زیرک خواند «رپنبلو و رپنبلو» بود ارکسترش آذربایجانی بود وقتی خواند در یکی از بندهایش گفت:

ریگاکدم دووره مووتا شروعی»
چی‌یکدم دله سه گه‌کدم تالی‌بی توی»

اشاره کرد به یکی از اعضای ارکستر وقتی بیرون آمد گفتم: کاک حسن چرا از آن شخص عصبانی شدی؟ گفت: از اهنگ خارج شده. توی آن ۱۷ نفر تشخیص داده بود که آن فرد فالش زده یا خارج شده از اهنگ، تا این حد استعداد داشت. و اولین خاطره‌ای که از ایشان دارم شب اولی که با او آشنا شده بودم و از خانه‌ی حسن‌زیرک می‌آمدیم ارک تهران همان ۱۵ خرداد به من گفت که «وره کاک رەوشن با بچین بو مالی خۆمان» به من می‌گفت کاک روشن، من هم که سوزانی را خوب بلد نگرفته بودم گفتم: «ئه ته‌شکۆر ئه‌کەم!» گفت: «کوره بابه ئه‌ته‌کۆری چی؟ دی‌ڤه‌ی وره به بچین. ئیمه کوردین»!

یک روز یک آقایی که از مهاباد آمده و مهمانش بود گفتش که «کاک حسەمن من زۆرم تینووه نەختێ ئاوم بێ بده با بخوەموه» گفت خیلی تشنه هستم یک کمی آب بده که بخورم.. به خانم زندی گفت، خانمش هم که درگیر برنامه‌ای بود گفت که: «حڤسۆن من دڤستم گیراوۆ نخاتت ئاوی بۆ بنێمۆ» حسن زیرک هم گفت که: «ۆوللا من ناهێنم، ۆوللا من بەیمەنانی زکی نازانم!».

ولی یک چیز جالب، حسن زیرک که انقدر شهیر است و نامور است و در بین افراد و جمعیه‌اش را در چند تا دوست کرده‌اند و هزار و خورده‌ای ترانه دارد و هیچ‌گاه این ترانه‌ها کهنه نمی‌شوند و نامش همیشه زنده است و الان چهلمین سال فوتش هست متأسفانه در فقر زندگی کرد. چرا؟ یک مثال زنده مستند که خودم به عین مشاهده کردم این بود، پدر من یک نظامی بود من آن موقع شخصی بودم رادیو خدمت می‌کردم با لباس فرم آمد تهران و به دیدن من. آمد به داخل برنامه کردی آمد. خدا رحمتش کند آقای سید ابراهیم ستوده رییس برنامه کردی ایشان بودند، دکتر سراج‌الدینی بود خدا رحمتش کند، دکتر ابراهیمی بود، حسن زیرک بود، زنش بود، خانم مریم ظاهریانی بود و من بودم، پدرم که با من روبه‌روی کرد یک پنجره‌ای داشت همان برنامه کردی که مشرف می‌شد به حیاط وزارت کشور. حسن زیرک از پنجره پایین پرید ما تعجب کردیم. بعد خانمش سؤال کرد گفت که: «ئەم ئاغە بابی تویە؟» گفتم: بله ولی چرا حسن زیرک پایین دوید؟ گفت: «کوره بابه ئەوە قەرزدارە، بین ۆاوو پولیس هاتووە کەلەبچەی کا ئەوە بۆ ئەوە هاتووە» رفتیم بیرون و دیدیم که آن طرف خودرو در دو میدان ایستاده است تماشا می‌کند که ببیند اینجا چه خبر است زنش گفت: «کوره حسەمن وره وره ئەوە پولیس ئیە بابی ئاغەی ڕەوشەنە!» سپس برگشت، پدرم رفت و ۵ بلیط خریده بود که آن موقع بلیط یک ۱۰ تومان بود آن موقع هم ۱۰ تومان خیلی بود نمایشگاه سیرکی از هندوستان آمده بود که شب هر پنج تهرمان برای تماشای آن سیرک رفتیم. این هم خاطره‌ای از آن زمان!

*** در مورد سایر هنرهای شما، گفتند که شما خوشنویسی هم کار کردید.**

بله خوشنویسی نستعلیق و مقداری نسخ، چندین سال کار کردم و تمرین کردم و خط را دوست داشتم. یاد شعری افتادم بد نیست که اشاره کنم به کتاب المعجم فی معایر الاثار العجم از شمس قیس رازی تعریف که در تعریف خط می‌گوید:

از صریر کلک تو (صریر با صاد یعنی صدای قلم) کلک هم که همان قلم است:
از صریر کلک تو در کشف معضلات سخن
چنانچه نعمه داوود در ادای زبور
جواهری که بیفتد ز ساعد قلمت
قلم دست به دستش برای گردن حور

خط اگر زیبا باشد به قول عرب: «الخطّ نصف العلم» نیمه‌ی علم انسان را نشان می‌دهد کسی که با خط مونس است، احساسات لطیفی دارد مثل یک شاعر می‌ماند. صنایع مستظرفه (هنرهای زیبا)، با همدیگر ارتباط دارند کسی که اهل شعر است می‌تواند اهل خط هم باشد و هست. اهل نقاشی هم می‌تواند باشد. من نقاشی هم مدتی کار می‌کردم تابلوهای متعددی داشتم متأسفانه در حادثه آتش‌سوزی خیلی از آنها از بین رفت که خیلی حسرتشان را می‌خورم. یاد یکی از خطاطان معروف به اسم یاقوت حموی افتادم که رباعی ظریفی در موردش هست اجازه بدهید که به آن اشاره‌ای کنم. می‌گوید که:

به گرد لب خط از عنبر نوشتی
بساط خوبرویان در نوشتی
کسی بالاتر از یاقوت ننوشتم
تو از یاقوت بالاتر نوشتی

*** از گفتگو با شما استفاده کردیم جناب روشن. آرزومندیم همیشه سلامت و موفق باشید. سایه‌تان مستدام باد.**

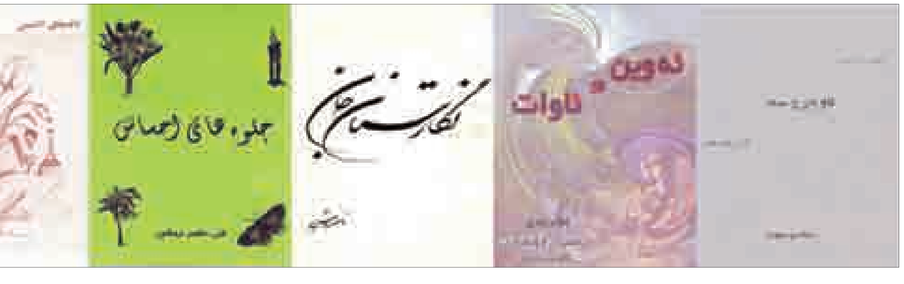

یادداشت

خط‌خوردگی‌های این شهر

بار دیگر شهری که دوست می‌داشتم

قهرمان وزنه‌برداری

اولین تیم قهرمانی کشور- ۱۳۴۹

اولین تیم قهرمانی کشور- ۱۳۴۹

سردار آزاده علی والی قهرمان آسیا، ناصر روشن، محمد نصیری قهرمان المپیک ۱۹۵۶

محمود نامجو قهرمان المپیک ۱۹۵۶ و ناصر روشن - سال ۱۳۴۸

جدول کلمات متقاطع

■ طراح: بیژن باغبانی
bijan_jadvall@yahoo.com

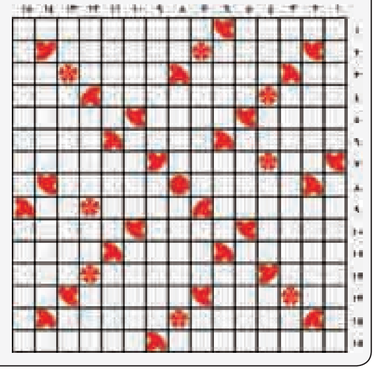

افقی: ۱- برای برخاستن و اوج گرفتن باید آموخت – از زیارتگاه‌های شهرستان سقز ۲- ستارگان – دستگاه مولد برق ۳- قلز برق – آباد و برقرار – لاجرم و ناچار – صبور دوم شخص مفرد ۴- آب تن – از صفات خورشید عالمتاب – پرچم ۵- بچه ترسان قدیم – پوشیده و پنهان – از شهرهای استان چهارمحال و بختیاری ۶- ماما – از بیماری‌های بسیار خطرناک – محکم و استوار ۷- رطوبت – الهام شده – از کوه‌های استان فارس ۸- از مواد شستشوی بدن – همه کس از ریه خارج شود ۹- از صفات ماهی که به برخی آدمیان هم سرایت کرده است – کتابی از امیل زولا – پسوند شباهت ۱۰- سرباز نیروی دریایی – از زنان حضرت ابراهیم – منش و کردار ۱۱- ترسانیدن و ایجاد رعب و وحشت کردن – از اعداد ترتیبی یک رقمی در زبان عربی – از مرکبات پُرخاصیت ۱۲- فلز چهره – از کوه‌های سلسله جبال الپ

گفتگو با استاد ناصر روشن، شاعر و مترجم قرآن منظوم کردی

درسایه روشن

گفتگو از: ناصر خالدیان - عکس از: آری عبدی

◄ جناب آقای روشن با سلام و ادب، خوشحالیم که از هفته‌نامه دیدگاه در خدمت شما هستیم. ما با آقای ناصر روشن چند وجهی سر و کار داریم که یک وجه ایشان چهره‌ای ادبی و فرهنگی است یک وجه ورزشی است و یک وجه فعالیت‌های اجتماعی و هنری و حتی نظامی. می‌خواهیم ابتدا درباره وجه فرهنگی شما صحبت کنیم. من یادم است در دوران نوجوانی شعری دلنشین و کردی از شما خواندم و بعد از آن مجموعه کتاب‌های فارسی شما را دیدم. شما ادبیات را از کجا شروع کردید چه موقع سرودن شعر را آغاز کردید و آثارتان را برای ما معرفی بفرمایید.

- خدمت جنابعالی و همکاران عزیزتان عرض سلام و تشکر دارم، بنده از سال ۴۳ کم در رادیو ایران در برنامه کردی مترجم و گوینده بودم کار سرودن شعر را آغاز کردم، همکارانی که در آنجا داشتم استان‌های وارسته و دانش‌پژوه، عالم و ادیب و شاعر بودند. خوشبختانه من دو سالی که آنجا خدمت می‌کردم در مکتب این افراد تلمذ کردم و همزمان دانشجوی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران بودم و شعر و شاعری را از همان زمان شروع کردم.

اولین مجموعه شعرم به اسم «لاله‌های آتشین» در سال ۵۳ منتشر شد بعد مجموعه‌های دیگری از جمله «شکوفه‌ی عشق»، «سایه‌ی مهتاب»، «تصاویر خیال»، «در خلوت اندیشه»، «جلوه‌های احساس»، «دریای مروارید»، «نگارستان جان»، «سرشک باران» و «سپیده‌ی عشق» اینها به زبان فارسی چاپ و منتشر شدند و مجموعه‌های کردی هم یکی «نوین و ناوات» بود که در تهران به چاپ رسید که شامل حدود سه هزار بیت شعر کردی سورانی است و مجموعه دیگر به اسم «جنژوانی چؤمی» آن هم حدوداً ۲۵۰۰ بیت است و مجموعه‌ای هم به زبان کردی سنندج که موسوم به کردی اردلان است به اسم «تاویژ و سنة» اینها را چاپ و منتشر کردم و در ضمن قرآن مجید را هم به زبان فارسی که حدوداً ۱۶ هزار بیت شده است ترجمه کردم ترجمه‌ی شعری، و ترجمه کردی آن هم در حال حاضر ۲۰ درصد باقی مانده است و بیش از ۵۷۰ صفحه را انجام دادم که به زبان کردی سورانی به صورت شعر ترجمه شده است.

◄ این ترجمه منظوم از قرآن بر اساس چه تفسیری است؟ یعنی با توجه به اینکه به هر حال تفسیرهای مختلفی از قرآن داریم شما بر اساس چه تفسیرهایی این ترجمه منظوم را انجام دادیدید یا مثلاً تطبیق دادید با تفسیرهای مختلف؟

من قرآن را ۱۱۴ بار ختم کردم، کل معنی قرآن با ارزشیابی لغاتش را می‌دانم، یک بار هم در مسابقات اول شده که اعزام به مکه شدم. آن دریافت ژرفای معنا برای خودم طوری است که در این ترجمه شعری استفاده‌ای از تفسیرهای دیگر نکردم، یعنی احساس کردم نیاز ندارم.

◄ نظر سایر علما در این مورد چطور؟

نظر علما، از چه نظر؟

◄ یعنی همین که شما قرآن را منظوم کردید از علما یا کسانی دیگر استقبالی یا...

نه به هیچ وجه، چون قبلاً این کار را کرده بودم نه به خاطر ترجمه این کار را بکنم، هر زمانی در خلال ۳۳ سالی که با قرآن مأنوس بودم ابهامی داشتم، اشکالی داشتم یا با مشکلی مواجه می‌شدم استعلام و استشهاد می‌کردم از منابع و ماخذ مختلف بهره‌گیری و رفع نیاز می‌کردم.

◄ بعد این وزن یا سبک شعریتن چیست؟

متنوی است منتها وزنی را انتخاب کردم که سهل و ممتنع است و ساده‌ترین وزن عروضی: «مفعول فعل مفعول فعل» که این وزن شعری به چهار وزن، به چهار نوع تقطیع می‌شود و یکی از اوزانی است که در کردی هم برای اشعار فولکلوریک زیاد از آن استفاده شده، من از این سبک استفاده کردم که آسان‌تر برایم پیاده شود چون تسلط و اشرافیت کردم روی اشعار سبک کلاسیک به صورت سهل و ممتنع و فولکلوریکی خیلی آسان است مفعول فعل مفعول فعل، الان اکثر ترانه‌هایی که به صورت کردی اجرا می‌شود بیشتر در این محیط است.

◄ در همین بحث زبان کردی، به عنوان یک شاعر شما آینده زبان کردی را چگونه می‌بینید با توجه به وسیع فرهنگ‌های مختلفی که ما داریم فرهنگ‌هایی که ادعای جهانی بودن دارند، آینده زبان کردی به نظر شما در عصر حاضر و آینده چه خواهد بود و برای پاسداشت آن باید چه کرد؟

به عقیده من شرایط و اوضاع و احوالی که در سال‌های اخیر حکمفرما شده بر ایران زمین مخصوصاً و کشور همسایه یعنی عراق، فرهنگ کردی گسترش بیشتری پیدا کرده و رسوخ بیشتری در اذهان کردها کرده، روی این اصل احساس می‌کنم که روز به روز این زبان در حال اعتلا و ترقی است و می‌توانم بگویم که آینده‌ی بسیار روشنی دارد و خوشبختانه الان اکثر بیشتر جوانان احساس می‌کنم گرایش بیشتری نسبت به گذشته به زبان کردی و فرهنگ کردی دارند.

◄ آموزش زبان کردی چقدر مؤثر است آیا بحث استعداد هم در این رابطه هست یا آموزش هم هست؟

هم استعداد هم علاقه هم تعصب، این سه تا به نظر من باید در وجود یک کرد وجود داشته باشد تا بتواند فرهنگش را در وجود خودش اعتلا بدهد.

◄ همین بحث آموزش زبان کردی، به نظر شما می‌تواند یکی از بنیادهای تحکیم و تداوم حیات زبان کردی باشد؟

صد در صد تمرین و آموزش هر دو با هم.

◄ الان ما بحثی داریم در مورد اختلاف لهجه‌های مختلف که به حال اختلاف زبان‌ها خودش موجب تضادهایی اجتماعی و فرهنگی می‌شود، همین بحث «کوردی یه‌ک‌گرتوو» یا کردی یکپارچه و متحد، باز هم یک سری اختلافات در این زمینه هست، این چیزی که ما به آن «کوردی یه‌ک‌گرتوو» به نظر شما کاملا صحیح است یعنی خالی از اشکال است یا می‌شود باز هم رویش کار کرد و به یک زبان، به یک لهجه واحدی در کردی رسید؟

فکر نمی‌کنم به این نتیجه رسید که یک لهجه واحدی در ۱۵ واحد لهجه کردی ایجاد شود. کار بسیار دشواری است. شیرین‌ترین لهجه کردی سورانی است و اصیل‌ترینش اورامی است و لهجه‌های دیگری هم که به قول «فاتح» و یکی از از بندی از شعرهای محمشش که وصیت کرده برای یکی از پسرهایش می‌گوید:

کەلەوور و سوورسور و گەشتکی و شاری کرماشانەکەت
بەختیاری و مەنمی و هەم شاکەلی و شیروانەکەت
ماهیدەشت و باجەلان و سالی هەورامانەکەت
پشتدەر و بلباس و هەرکی و جافەتی و گۆرانەکەت
دەست بە دەست بکەتن گرن بۆ یەکتری وەک پشتیوان

تیبکوشن بۆ ژیانی کورد و خاکی کوردستان

نتیجه می‌گیریم که ما می‌شود بیشتر از ۱۶ لهجه هم کردی داشته باشیم که تلفیق و اتحاد و بیرون کشیدن یک لهجه واحد از میان ۱۶ لهجه کار دشواری است ولی همه اینها قابل اکرام هستند چرا؟ چون موسم به کردی هست و افرادی که با این لهجه‌ها صحبت می‌کنند می‌گویند که کرد هستیم.

◄ می‌گوییم سورانی باعث وحدت بین این لهجه‌ها شده، حتی چرا برای بقیه لهجه‌ها این‌گونه نه مثلاً جرز هورامی یا فرضاً کرمانجی محور لهجه‌های کردی نشده؟

برای اینکه لهجه‌های دیگر با زبان‌های دیگر قاطی شده است اما می‌توان گفت که لهجه سورانی خالص‌ترین است. من ترجمه کردی قرآن ماموستا هەژار را چندی پیش مطالعه می‌کردم می‌دیدم که درست است سورانی است موسوم به ترجمه سورانی است ولی از لهجه‌های مختلفی استفاده کرده است واژه‌های مختلفی از این ۱۶ لهجه حتی کرمانشاهی در آن است یعنی این مستندا موجود است و من نمی‌توانم ادعایی کذب داشته باشم مطالعه بفرمایید دقیقاً مشخص است در آن که از بادینانی، از اورامی - البته از اورامی کمتر خیلی کمتر - کرمانشاهی، حتی کردی سنندج خیلی در آن است.

◄ آیا می‌شود گفت یک پشتوانه سیاسی قوی می‌تواند باعث شکوفایی و تسلط یک لهجه خاص شود؟ مثلاً می‌توان گفت عمل عامل در کردستان عراق باعث تفوق لهجه سورانی بر سایر لهجه‌ها شده؟

شاید این دیدگاه صحیح باشد اما می‌گویم چون کردی سورانی طرفدار بیشتری داشته، و ملل بیشتری را در بر گرفته، این است که شکوفایی بیشتری دارد.

◄ یعنی به خاطر همان سهل الوصول بودنش نسبت به بقیه لهجه‌ها، البته اگر بحث سیاسی باشد لهجه‌های اردلان و بابان در مناطقه داشتیم که اینها حکام کردستان بودند و باید لهجه اردلان و بابان حاکم باشد ولی احتمالا به خاطر سهل‌الوصول و روان بودن لهجه سورانی نه نسبت لهجه‌های مثل بادینی یا اورامی خیلی خیلی قوی دارد،

◄ در مورد وجه فرهنگی آقای روشن، ما برویم به وجه ورزشی، بحث وجه ورزشی که شما در ایران مطرح هستید، در مورد آن صحبت کنیم، چه رشته‌هایی کار کردید، چه آموزش‌هایی دید، چه افتخارات و مدال‌هایی داشتید؟

◄ شما در ترجمه ماموستا «هەژار» از قرآن، الهامی از ایشان گرفتید یا نگاهی به آن ترجمه داشتید؟ چقدر ترجمه ماموستا «هەژار» روی کار شما تأثیر گذاشته؟

بله بیشتر از ۲۰ درصد تأثیر گذاشته روی کار کردی. تقریباً یک سوم قرآن را به کردی ترجمه کرده بودم که کتاب قرآن به زبان کردی را برای بار اول از ماموستا «هەژار» دیدم و دیدم که چیز جالبی است و خیلی زحمت کشیده است، خیلی زیبا این کار را کرده و قرآن دیگری به کردی دکتر محمد صالح ابراهیمی ترجمه کرده بود که اصلاً غلبی اینها مپالقارق بود یعنی می‌توانم بگویم که آن ترجمه ماموستا «هەژار» با آن ترجمه زمین تا آسمان تفاوت داشت.

◄ بعد اشراف به زبان عربی چقدر تأثیر دارد؟

خیلی خیلی، من حدوداً ۱۰ سال با عربی سر و کار داشتم با صرف و نحو و ترجمه عربی و تجزیه و ترکیب و این مسائل.

◄ شما ریشه‌شناسی واژگان هم می‌دانید؟ اتیمولوژی هم کار کردید؟

بله سی سال کارم این بود.

◄ از نظر همین بحث اتیمولوژی باز هم برگردیم به بحث زبان. چه نواقصی یا چه برتری‌هایی نسبت به بقیه زبان‌ها مثلاً فارسی داریم؟ آیا زبان کردی قادر است نسبت به عربی که زبان قوی‌تری است تکامل پیدا کند؟ و احتمال این که ما بتوانیم ضعف‌های موجود در زبان کردی را با ریشه‌شناسی واژگان و آسب‌شناسی آن رفع کنیم، چقدر است؟

اگر کسی واقعاً بر زبان کردی و لهجه‌های مختلف کردی استیلا و اشرافیت داشته باشد این را می‌داند که این فرهنگ نیازی به سایر فرهنگ‌ها و زبان‌ها ندارد خودش غنی است همه‌ی الفاظ و لغات را دارد. مثلاً برای کلمه «صدا» در فارسی یک واژه داریم: صدایی آمد، صدایش آمد. اما در زبان کردی برای هر نوع صدایی واژه‌ی مخصوص به خودش هست. یعنی تنها ۷۲ کلمه در مورد صدا در کردی داریم.

◄ شما با وجود یک فرهنگستان زبان کردی برای معادل‌سازی واژه‌های جدید موافقید؟ به هر حال تکنولوژی و ابزار و وسایل ارتباطی جدید که می‌آید و ما با همان زبان وارداتی از آن نام می‌بریم. کردستان عراق یک سری معادل‌ها انجام داده‌اند. در ایران هنوز براساس معادل فارسی آن می‌گوییم مثلاً می‌گوییم «رایانه» و از آن تاثیر می‌گیریم. لزوم تشکیل یک فرهنگستان کردی را برای معادل‌سازی واژگان جدید ضروری می‌بینید؟ به نظرتان چنین چیزی کارایی دارد؟

دیر جا می‌افتد، مشکل این است که دیر جا می‌افتد در اذهان، و بعضی واژه‌های خارجی را وقتی معادل‌سازی کنیم واژه‌ای می‌سازیم که غیر مأنوس است. می‌بینی نمی‌توانند معادلش باشد خیلی فهمش دشوار است و این تا در اذهان مردم جا بیفتد زمان می‌برد. ناگزیریم به هر حال نیاز به اطلاع‌رسانی یونگ می‌گوید هنرمند یک انسان نوعی یا Collective Man است. به زبان ساده هنرمند می‌تواند نقش‌ها و قالب‌های مختلفی از انسان را با هنرش بازآفرینی کند و در قالب شخصیت‌های مختلف برود. برخی از این هنرمندان خود چندوجهی هستند و علاوه بر زندگی اجتماعی در زندگی‌هنرشان توانایی ایفای نقش‌های متعدد هنری را دارند که البته این استعداد، اغلب خداداد و مختص نخبگان است.

استاد ناصر روشن یکی از این نخبگان چند وجهی است که علاوه بر شعر و ادبیات در هر رشته و تخصصی از ورزش و خوشنویسی و نقاشی گرفته تا گویندگی و موسیقی، جزو بهترین‌ها و در کمال بوده و از این جهت ایشان را می‌توان علاوه بر اخلاق و صفات نیکی که به آن شهره است از نوادر روزگار ما و از مفاخر ملی برشمرد. خبر مراحل پایانی اتمام ترجمه قرآن منظوم از سوی ایشان دلیلی شد تا با ایشان دیدار و گفتگویی داشته باشیم. با این توضیح که آنچه می‌آید شاید باز هم وجه‌های مختصری از شخصیت و هنرهای ناصر روشن باشد. برای این استاد فرزانه و گرانمایه که از مفاخر کردستان و ایران هستند موفقیت و سعادت و سلامت روزافزون آرزومندیم.

◄ این لهجه فراگیرتر شده. نظر شما چیست؟

و شیرین‌تر هم هست، پیچیدگی ندارد، بغرنجی ندارد، مخصوصاً من خودم از بچگی از لهجه‌ی سورانی خوشم آمده، حالا علتش چی بوده، ژنتیکی هست، ارثی بوده، نمی‌دانم و احساس می‌کردم و احساس کردم بیشتر افراد اینجا به کردی سورانی گرایش بیشتری دارند.

◄ شما در ترجمه ماموستا «هەژار» از قرآن، الهامی از ایشان گرفتید یا نگاهی به آن ترجمه داشتید؟ چقدر ترجمه ماموستا «هەژار» روی کار شما تأثیر گذاشته؟

بله بیشتر از ۲۰ درصد تأثیر گذاشته روی کار کردی. تقریباً یک سوم قرآن را به کردی ترجمه کرده بودم که کتاب قرآن به زبان کردی را برای بار اول از ماموستا «هەژار» دیدم و دیدم که چیز جالبی است و خیلی زحمت کشیده است، خیلی زیبا این کار را کرده و قرآن دیگری به کردی دکتر محمد صالح ابراهیمی ترجمه کرده بود که اصلاً غلبی اینها مپالقارق بود یعنی می‌توانم بگویم که آن ترجمه ماموستا «هەژار» با آن ترجمه زمین تا آسمان تفاوت داشت.

◄ بعد اشراف به زبان عربی چقدر تأثیر دارد؟

خیلی خیلی، من حدوداً ۱۰ سال با عربی سر و کار داشتم با صرف و نحو و ترجمه عربی و تجزیه و ترکیب و این مسائل.

◄ شما ریشه‌شناسی واژگان هم می‌دانید؟ اتیمولوژی هم کار کردید؟

بله سی سال کارم این بود.

◄ از نظر همین بحث اتیمولوژی باز هم برگردیم به بحث زبان. چه نواقصی یا چه برتری‌هایی نسبت به بقیه زبان‌ها مثلاً فارسی داریم؟ آیا زبان کردی قادر است نسبت به عربی که زبان قوی‌تری است تکامل پیدا کند؟ و احتمال این که ما بتوانیم ضعف‌های موجود در زبان کردی را با ریشه‌شناسی واژگان و آسب‌شناسی آن رفع کنیم، چقدر است؟

اگر کسی واقعاً بر زبان کردی و لهجه‌های مختلف کردی استیلا و اشرافیت داشته باشد این را می‌داند که این فرهنگ نیازی به سایر فرهنگ‌ها و زبان‌ها ندارد خودش غنی است همه‌ی الفاظ و لغات را دارد. مثلاً برای کلمه «صدا» در فارسی یک واژه داریم: صدایی آمد، صدایش آمد. اما در زبان کردی برای هر نوع صدایی واژه‌ی مخصوص به خودش هست. یعنی تنها ۷۲ کلمه در مورد صدا در کردی داریم.

◄ شما با وجود یک فرهنگستان زبان کردی برای معادل‌سازی واژه‌های جدید موافقید؟ به هر حال تکنولوژی و ابزار و وسایل ارتباطی جدید که می‌آید و ما با همان زبان وارداتی از آن نام می‌بریم. کردستان عراق یک سری معادل‌ها انجام داده‌اند. در ایران هنوز براساس معادل فارسی آن می‌گوییم مثلاً می‌گوییم «رایانه» و از آن تاثیر می‌گیریم. لزوم تشکیل یک فرهنگستان کردی را برای معادل‌سازی واژگان جدید ضروری می‌بینید؟ به نظرتان چنین چیزی کارایی دارد؟

دیر جا می‌افتد، مشکل این است که دیر جا می‌افتد در اذهان، و بعضی واژه‌های خارجی را وقتی معادل‌سازی کنیم واژه‌ای می‌سازیم که غیر مأنوس است. می‌بینی نمی‌توانند معادلش باشد خیلی فهمش دشوار است و این تا در اذهان مردم جا بیفتد زمان می‌برد. ناگزیریم به هر حال نیاز به اطلاع‌رسانی

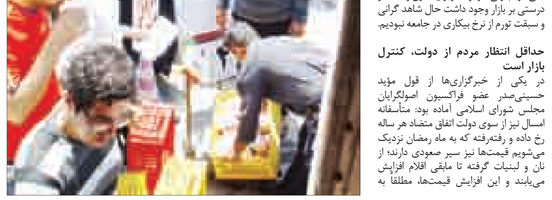

ادامه در صفحه ۹ ←

تأکید کارشناسان و مردم بر لزوم کنترل بازار و مهار گرانی؛

گرانی و نگرانی مردم کردستان

دیدگاه مادح نظری - در میان زبان‌بسته‌هایی که می‌شناسیم این یکی به آرزویش رسید. منظور همان مرغ است؛ هم صدای خیلی‌ها را درآورد و هم آرام و بی‌صدا بر کشید و صدرنشین جدول گرانی اقلام مصرفی در روزهای اخیر شد. البته زمان نه چندان دوری، آن هم در اوایل انقلاب و دهه‌ی شصت مردم ما تجربه‌ی گرانی اقلام مصرفی را داشته‌اند و از کمبود و گرانی اجناس ناپدیدانند و شکم گرسنه‌شان را از شرایط بد روزگار ماپدمانند. با درک شرایط موجود شایسته و بایسته است که مسؤولین در امور اقتصادی حاکم بر بازار ورود کرده و در کنترل گرانی و حمایت از تولیدکنندگان داخلی بکوشند. البته در هفته‌ای که گذشت شاهد کاهش قیمت کیلوی ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ تومان قیمت مرغ در برخی از استان‌های کشور بودیم. روز پنجشنبه، ۲۲ مرداد سیدشمس‌الدین حسینی وزیر اقتصاد، در حاشیه‌ی ضیافت افطاری با خبرنگاران در رابطه با افزایش قیمت مرغ توضیحاتی داد که ذکر آن خالی از لطف نیست. افزایش قیمت مرغ که حدود یک ماهی از تولد آن می‌گذرد موضوعی بود که وزیر اقتصاد درباره‌ی آن توضیح داد: «قیمت مرغ پایین آمد اما این نکته قابل توجه است که مرغ از جمله اقلامی شده بود که شاخص کل اقتصاد ایران را با آن می‌سنجیدند. در حالی که این گونه نیست و افزایش قیمت مرغ به دلایل مختلفی بود که برخی از آن واقعی و ناشی از گرانی مرغ بود و برخی هم ناشی از تمرکز بیش از حد در این باره و تعمیم مرغ به یک کل اقتصاد بود. با اقداماتی که وزارت صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی انجام داد قیمت مرغ در حال تعدیل است.» از طرفی احمد امیرآبادی نماینده‌ی مردم قم در مجلس شورای اسلامی با اشاره به درخواست از برخی از سرمایه‌گذاران قمی برای کمک به واردات مرغ اظهار داشت: با وزرا و معاونان وزرا صحبت کرده و این افراد را معرفی کردیم که سرمایهٔ در واردات مرغ کمک کنند. وی با بیان این‌که اخیراً یکی سرمایه‌گذاران قمی حدود ۸ هزار تن مرغ را از ترکیه خریداری کرده و از این هفته وارد می‌کند، ابراز کرد: این مرغ‌ها با قیمت ۹۵۰۰ تومان عرضه خواهد شد تا قیمت مرغ که بعضاً ۷ هزار و ۵۰۰ تومان بود به نوعی بشکند و قول هم داده شده که بیشتر این مرغ وارد استان قم شود. وی همچنین خاطرنشان کرد: با عرضه مرغ با قیمت ۴ هزار و ۵۰۰ تومان قیمت متعادل می‌شود گرچه ما معتقدیم این میزان هم واقعاً گران است، اما با توجه به شرایط حساسی که در آن قرار داریم لازم است مردم مقداری با دولت و مسؤولان همراهی کنند تا در این موقعیت بتوانیم از این پیچ تاریخی عبور کنیم. برای ملتی مثل ما با سابقه‌ای درخشان در فرهنگ، هنر و دانش شایسته نیست گرانی مرغ را پیچ تاریخی بدانیم! قابل توجه است نسل امروز و مسؤولان فعلی است که افتخار کردن به گذشته، در حالی که امروز از کنترل پادبار بازار و قیمت گوشت مرغ به دلیل بی‌تدبیری عده‌ای خاص مستاصل گشته‌ایم. محلی از اعراب نخواهد داشت و نیز ما را چه به فضل پدرانمان! شرایط و روزهای سخت و مصائب بزرگ، مردان بزرگ پرورش و طلب می‌کند. مردم نگران افزایش دوباره قیمت اقلام مصرفی و اوج گرفتن موج گرانی مایحتاج زندگی هستند، با توجه به تعالیم مذهبی و فرهنگ غنی حاکم بر جامعه، مردم ما شایسته این نوع دل‌گرانی، گرانی و نگرانی‌ها نیستند. در این جا به بررسی گرانی‌های اخیر، دلایل و عوامل دخیل در آن، با موضوعیت گرانی گوشت مرغ پرداخته‌ایم که در پی می‌آید.

گرانی بیش از حد نهاده‌ها و سوءاستفاده فرصت‌طلبان

در حالی که تولیدکنندگان مرغ از نبود خوراک (ذرت و کنجاله سویا) کافی در بازار گله داشتند مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور، آب پاکی روی دست همه ریخت و عنوان کرد که نهاده‌های خوراکی به مقدار فراوان وارد شده است و خوراک دام و طیور برای تولید گوشت و مرغ تا پایان سال، بیش از نیاز کشور است، لذا بایدعلت گرانی مرغ را در جای دیگری جستجو کرد! همین گفته کافی است تا ما را وادارد و به آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران سری بزنیم تا مطمئن شویم که طی سه ماهه اول امسال، کم‌تر از ۲ میلیون تن نهاده‌های دام و طیور به کشور وارد شده است؛ بدین معنا که واحدهای دام و طیور کشور ماهانه یک میلیون و ۲۰ هزار تن نهاده وارداتی برای تولید گوشت، مرغ و شیر به عنوان محصولات استراتژیک نیاز دارند اما ماهانه به طور میانگین حدود ۶۵۰ هزار تن نهاده وارد شده است. دامداران و مرغداران ماهانه با کمبود بیش از ۳۷۰ هزار تنی خوراک دام و طیور مواجه بودهاند که این کمبود خود عامل گرانی بیش از حد نهاده‌ها و سود استفاده فرصت‌طلبان شده است؛ به گونه‌ای که ذرت کیلویی ۳۰۰ تومانی سال گذشته، به کیلویی ۶۰۰ تومان و کنجاله سویا کیلویی ۵۰۰ تومانی به ۱۹۰۰ تومان رسید.

گرانی به مرغداران مربوط نیست

این در حالی است که مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام که مؤظف به حمایت از تولیدات داخلی کشور است، تأکید دارد تا پایان سال همه نیاز نهاده‌ها برای تولید دام کشور تأمین خواهد شد و همه استان‌ها بدون هیچ کمبودی می‌توانند خوراک دام خود را از استان‌های صنعت، معدن و تجارت تهیه کنند. همچنین در صورتی که طبق گفته مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام، هیچ کمبودی در بازار کنجاله سویا و ذرت به عنوان خوراک طیور وجود ندارد و کنجاله سویا مورد نیاز تا پایان سال خریداری شده و کیلویی ۸۲۰ تومان و ذرت و جو نیز کیلویی ۵۰۰ تومان عرضه می‌شود؛ حسین مقدمنیا مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گفته است: کنجاله سویا نه تنها به کیلویی ۱۹۰۰ تومان رسیده بلکه به این قیمت در بازار آزاد وجود ندارد و مرغداران با مشکل جدی برای تأمین این نهاده مواجه هستند و گرانی این محصول به مرغداران مربوط نیست.

۹ ماه از سال گذشته عرضه مرغ بیش از تقاضا بوده است

اما مدیر شرکت پشتیبانی امور دام همچنان معتقد است علت گران شدن مرغ را نباید در خوراک آن جستجو کرد، بلکه موضوع به بخش دیگری مربوط است. براساس تولید گله‌های مادر و تعداد جوجه‌های تولید شده در کارخانجات جوجه‌کشی که به صورت روزانه در سامانه اطلاعاتی مصنعت تولید کشور ثبت می‌شود و همچنین براساس میزان آمار بیمه جوجه یکروزه گوشتی این آمار محاسبه و اعلام می‌شود، در سال گذشته در مجموع ۱ میلیون و ۷۸۳ هزار تن گوشت طیور در کشور تولید شده و حدود ۹ ماه از سال گذشته عرضه مرغ بیش از تقاضا بوده، به طوری که طرح مشوق صادراتی گوشت مرغ در کارگروه تنظیم بازار به تصویب رسید. از این سخنان می‌توان چنین دریافت کرد که به نظر می‌آید افزایش قیمت‌ها ارتباطی به بحث تولید نداشته و به نحوی مدیریت در خصوص عدم تأمین به موقع نهاده‌های لازم و عدم توانایی کنترل و نو رواری بازار و نبود هماهنگی و درک متقابل نسبت به تولیدکنندگان صنعت مرغداری مربوط است که این موضوع وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

مناقشه دو وزارتخانه در تنظیم بازار

امیر غیورنیا معاون بازرسی و نظارت سازمان بازرگانی کردستان در خردادماه استان گفته بود که سرانه‌ی تولید گوشت مرغ در این استان، سالانه به ازای هر نفر ۴۰ درصد معادل ۱۱ کیلوگرم است که نسبت به متوسط کشوری ۷ کیلوگرم کم‌تر است. وی اظهار داشته بود: در نتیجه افزایش جمعیت شهری، تغییر الگوی مصرف و جایگزین شدن مصرف مرغ به دلیل گرانی گوشت قرمز، قطع یارانه‌های دولتی از نهاده‌های دام و طیور و کمبود نقدینگی، میزان تولید گوشت مرغ داخل استانی جلوگیری نیاز نیست. همچنین کمبود گوشت مرغ کردستان از طریق استان‌های دیگر جبران شده و به همین دلیل قیمت تمام شده آن، بیشتر از حد معمول بوده و موجب گرانی گوشت مرغ در استان می‌شود. وی تغییرات ساختاری در حوزه تولید با رفع موانع، ایجاد عرصه‌ی رقابتی در حوزه‌ی توزیع، جذب سرمایه‌های سرگردان موجود در بازار و خرید تضمینی و ذخیره‌سازی دولت را از مهم‌ترین راهکارهای افزایش تولید گوشت مرغ در استان اعلام کرد که تمام این موارد به نحوی مدیریت در این صنعت مربوط می‌شود و طبق قانون، مدیریت کلان آن در حوزه‌ی وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت است ولی به نظر می‌آید وقتی به مسؤولیت تولید و تأمین مرغ به وزارت کشاورزی واگذار شده است بهتر است متولی تنظیم بازار مرغ هم همان وزارت کشاورزی باشد تا شاهد ثبات قیمت مرغ و برنامه‌ریزی در تولید و مصرف و ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضا باشیم. لازم به ذکر است طرح انتزاع وظایف کشاورزی از وزارت صنعت، معدن و تجارت موضوع دیگری بود که عامل بالاگرفتن مناقشه دو وزارتخانه در تنظیم بازار بود. با اعلام مخالفت صریح دولت با طرح انتزاع وظایف کشاورزی از وزارت صنعت و تجارت حرف و حدیث‌ها درباره واگذاری کامل مسؤولیت تنظیم بازار بخش کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی بالا گرفت. این طرح که یک فوریت آن پیش از این، در صحن علنی مجلس به تصویب رسیده بود، در حالی آماده‌ی ارایه در صحن علنی مجلس بود که موضوع واردات گسترده میوه بهویژه مرکبات همزمان با فصل برداشت، انتقادهای زیادی را از عملکرد دستگاه‌های مسؤول بهویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی موضوع واردات به‌دنبال داشت. اما در نهایت با مخالفت دولت و بخش خصوصی پیش از ۱۰۰ نماینده مجلس شورای اسلامی با امضای نامه‌ای خواستار مسکوت ماندن این طرح شدند و در نهایت بررسی و تصویب نهایی این طرح را به مدت سه ماه مسکوت گذاشتند. این در حالی بود که برخی نمایندگان مجلس با اشاره به مشکلاتی که به‌دلیل پراکندگی وظایف کشاورزی به‌وجود آمده و اینکه واردات بی‌رویه محصولات کشاورزی باعث شده محصولات کشاورزان روی دستشان مانده و حتی برخی از آن‌ها محصول را برداشت نکنند، خواستار تصویب این طرح بودند اما حدای از نحوی بررسی این طرح در مجلس شورای اسلامی، آن‌چه مسلم است ارایه و تصویب یک فوریت طرح مذکور، دامنه مناقشات این دو وزارتخانه را افزایش داد. از سوی دیگر برخی کارشناسان معتقد بودند که وقتی مسؤولیت تولید و تأمین یک کالا به یک وزارتخانه خاص واگذار می‌شود باید متولی تنظیم بازار

تحریم روبلی ندارد و تنها ضعف عملکرد است. ما اکیدا از دولت می‌خواهیم در شرایطی که نزدیک به ورود ماه مبارک رمضان هستیم و مشکلات مردم زیاد شده است، تدبیری بیاندیشد و این را در نظر بگیرد که اعمال افزایش حقوق‌ها هم اصلا متناسب با تورم در هیچ بخشی نبوده است، پس حداقل انتظار مردم از دولت، کنترل بازار است.

واردات منحصر به یک یا دو نفر است

نماینده مردم خوی و چایپاره تصریح کرد: اکیداً به دولت توصیه می‌کنم در مورد خوراک و معیشت مردم تدبیری فوری کند. وی گفت: در حال حاضر با این اوضاع اقتصادی در همسایگی کشور ما گوشت با همین قیمت دلار ۲ هزار تومانی، ۵ دلار، یعنی ده هزار تومان است و قیمت مرغ ۵۵۰۰ تومان است؛ چرا دولت نسبت‌ها را در ماه مبارک کالایی که نمی‌تواند کنترل قیمت به آن داشته باشد یا توان تأمین کالایی را ندارد وارد نمی‌کند؟ مؤید حسینی‌صدر گفت: وقتی انحصار واردات داریم، پس افزایش قیمت‌ها تعمدی است و ما به وزیر صنعت توصیه می‌کنیم انحصار را در بحث واردات برطرف تا مشکلات حل شود؛ زیرا تا مادامی که واردات منحصر به یک یا دو نفر است، وارد کنندگان قیمت اقلام را در دست دارند. آیا این اظهارات صحت دارد؟ یعنی اقتصاد کشور ما تحت‌تأثیر فعالیت انحصارگرایان واردات است؟ ایا در سالی که شعارش حمایت از تولید، کار و سرمایه‌ی ایران است این‌قدر به واردات وابسته هستیم؟ چرا مسؤولان مشکلات را به همدیگر پاسکاری می‌کنند و عملاً تدبیری جز تجویز مُسکن‌های کوتاه‌مدت و راه‌حل‌های مقطعی ندارند؟ چرا برنامه‌ای طولانی‌مدت و مدون اجرا نمی‌شود؟ استاندار کردستان در بخش دیگری از سخنان خود در نشست مشترک با مدیران اقتصادی استان افزود: باید اذعان کرد که در استان، مسؤولان و مدیران اجرایی نیز در زمینه‌ی مقابله با جنگ اقتصادی آن‌چنان که باید و شاید جنگ نکردند. شهیاری خطرپذیری و اتخاذ تصمیمات سریع و معقول را از مشخصات یک مدیر موفق در چنین موقعیت‌هایی عنوان کرد و گفت: در کنار راهحل فوری برای ایجاد تعادل هر چه سریع‌تر در میزان عرضه و تقاضای گوشت مرغ در بازار، اندیشیده شدن تدابیر اساسی در درازمدت برای کاستن از فشار اقتصادی به مردم ضروری جتناب‌ناپذیر است.

مشکلات اقتصادی کشور ربطی به تحریم‌ها ندارد

برداشت ما از جل

سەیرانی کوردەواری

کوردستان وڵاتی خوشە ویستی

ئاری عەبدی

بەشی پێنجەم

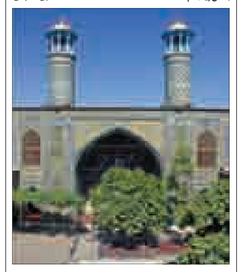

باری فەرهەنگی

لە ناو ناوچە کوردنشینەکاندا شاری سنە لە باری فەرهەنگی، هونەری و کۆمەڵایەتی جێگەیەکی تایبەتی هەیە. زۆماری هونەرمەندە سەرکەتووەکانی لە ناو شاری ئەو کوڕەیلە جوراوجورەکانی فەرهەنگی و هونەری وەکوو مۆسیقا، شانۆ، و هونەرە تەجەسسومەیکان، جێگای گەورەی تەسەووف و عیرفان لە تەگەیکانی شار و چاپەمەنیی گۆڤار و ڕۆژنامە کوردیەکاندا سنەی کردۆتە شارێکی فەرهەنگی. شایانی باسە کە شاری سنە ١٤١ مزگەوتی هەیە کە لە ناو وڵاتە ئیسلامیەکاندا زۆرترین ڕێژەی مزگەوت بە حەشیمەتی هەیە. لە باری خوێندنی باڵادا سنە چەندین زانستگا وەکوو: زانستگای کوردستان، زانستیە پزیشکیەکان، زانستگای ئازاد، پەیامی نوور، ئاوەندی تەربیەت موعەلیم، پەیمانگەی فەننی کە بە هەموویانەوە زیاتر لە ٢٠ هەزار خوێندکار لە لقە جوراوجورەکاندا دەخوێنن.

شوێنە گەشتیارییەکانی شاری سنە

١- مزگەوتی گەورەی سنە (مزگەوتی جامیعە یا داروئلیحسان):

ئەم مزگەوتە لە شەفاڤی ئیمام خومەینی و لە تەنیشت باکووری ئەو شەفامەدایە. بە هۆی ئەو بەڵگەنامانەی کە هەیە کاتی دروستکردنی ئەم مزگەوتە دەگەڕێتەوە بۆ دەوڕەی قاجار و بە فرمانی ئەمانوللاخان والی کوردستان، لە ساڵی ١٢٢٨ی کۆچی مانگیدا دروست کراوە. ئەم مزگەوتە دوو هەیوانی هەیە کە بە حەوشەیەکی ئاوەنداوە کە لە دەوڕەیەکی ١٢ حوجرە بۆ خوێندنی فەقێکان دروست کراوە. مزگەوت شەبستانێکی گەورەی هەیە کە ٢٤ کۆلەکەی پێوەیە و لەسەر هەر کۆلەکەیەکی لە تاباکی قورئان ڕازاندراوەتەوە. بۆ ڕازاندنەوەی دیواری مزگەوت کە لە کاشی ٧ ڕەنگ دروست بووە و لە ناوبدا بەردی مەرمەر کەلک وەرگیراوە.

٢- کۆمەڵە پارکی گشتی گەشتیاری ئاوەیر:

ئەم کۆمەڵە پارکە کەمۆتێو ڕۆژاوای شاری سنەوە و لە ئاخری شەفامی ئاوەیردایە. شاری سنە لە ناو ئەم پارکەوە دەبینێکی زۆر جوانی هەیە. چەندین باخ و کافیلەی سروشتی لەم پارکەدا هەیە. یەکێک لە گەورەترین باخەکانی ئەم کۆمەڵە پارکە باخی ئەمیرییەکە و گەورەترین سینەمای کراوەی هاوینەی وڵات لەم پارکەدایە. ئەم کۆمەڵە پارکە لە دێزەمانەوە سەبەرانگای خەلکی شاری سنە بووە و کێوی ئاوەیر کە بیشەی قەرەبی لەو ناو شارەدا ڕێزێکی تایبەتی هەیە.

٣- بازاری سنە:

ئەم بازارە لە ئەمیر و ئەوەبەری شەفامی ئینقلابەوەیە و لە ساڵی ١٠٤٦ی کۆچی مانگیدا بە هۆی ئەوەی کە شاری سنە بوە بە ناوەندی حکومەتی ئەردەڵان دروست بوو. ئەخشەی ئەم بازارە بە شێوەی لاکێشەیە کە بە هۆی کێشانی شەقامەوە لە دەوڕەی شای بیشوو کراوەتە دوو بەش و بەشی باکووری لەم بازارە باوی بازاڕی سەنەدەجە و بەشی باشووری ئەم بازارە باوی بازاڕی ئاسەفە. بەڵام ئەوەی ئەم سەردەمدا بازار و ناوەندی کرێنی زۆری دێکە دروست بووە، بەڵام هێشتا ئەم بازارە لە بڕەو بە ئەکەنووە و ڕەونقی خۆی هەیە.

٤- خانەی کورد:

خانەی کورد مۆزەخانەیەکی خەلکناسی ئاوچەکانی کوردنشینە و گەورەترین مۆزەخانەی خەلکناسی ئەتەنەیە لە ئیران. ئەم مۆزەخانەیە کەتووتە شەفامی ئیمام خومەینییەوە. ئەم مۆزەخانەی لە ناو ماڵی تاسەدا کراوەتەوە و بە کێکە لە گەورەترین هەمارەتەکانی ئەمەیانی شاری سنە کە لە باری بینایسازی و میعمارییەوە و لە تاجوکاری و گەچبری و ئەروووسازیەوە بایەخی هەیە. حەمامی ئەم بینایە حەمامێکی خوسوسیە کە جوانترین حەمامی ناو شاری سنە بووە. بینای سەرەتایی ئەم عەمارەتە دەگەڕێتەوە بۆ دەوڕەی سەفەویە و لە دەوڕەتکانی قاجار و پەهلەویدا ئەوکاتی ئەمبەر کراوە.

٥- مۆزەخانەی شاری سنە:

ئەم مۆزەخانەیە لە کۆلانی حەبیبی کە ئەو کۆلانەش لە شەفامی ئیمام خومەینی ئایە کراوەتەوە. لە بەشی دەرەوەی عەمارەتی ماڵا لوتفوڵلای شێخیئیسلامە -کە ئەمروکە بە ماڵی سالار سەعید ئابانگی دەرکردووە. ئەم مۆزەخانەیە جێگای پاراستن و هەڵگرتنی ئەو ئاسوار و نامیزە مێژووییانەیە کە لە پارێزگای کوردستان و دیکەی ئاوچەکانی ئیران دۆزراونەتەوەیە. لە ئووروووی مۆزەخانەکە بەکێکە لە بەئوبەترین هونەری ئووروووسازی و کاری دەستی وەستاکارە سنەیەکانە. عەمارەتی ماڵا لوتفوڵلا لە پاشماوەی بینا کانیی دەورەی قاجارە.

٦- عەمارەتی خسراوا:

ئەم عەمارەتە کەمۆتێو باوری خسراوا (شیلی)، ئەم عەمارەتە لە کە جێی خوێدا بریوینەیە ساڵەهای ساڵ ئاوەندی حکومەتی حوکامە ئەردەڵانەیەکان بە تایبەت خسرەوخان بووە. کەمەڵەی ئەم عەمارەتە و باخەکەی لە دوو بەش پێکهاتووە. کۆشکی سەلەنەتی کە شوێنی هاتنە ئاوەوەی ئەسنووندارە و لە باری ئەرکیتیکیەوە لە بینای ڕۆژهەڵاتیدا وێرای غولام گەردەشکان و هەیوانی ئەسنووندار لە بەرەو سەحنی عەمارەتدا دەروانێ و فەرزای لەدەرەوەی بینالکە حەمام و ڕووری قابیچەکان و نۆکەرەکانیشی هەیە. ڕازاندنەوەی میعماری ئەم بینایە بریتیە لە گەچبوری و تاجوکاری، ئەروووسازی و حەوزێکە کە بە شێوەی چەلیپا یان سەلیبە (خاچ) دروستکراوە.

ئایا گۆرانی‌بێژی ئیشێکی مەکرووە و ناپەسەندە؟

بەشی دووەم

سەرەتا ئەفەرمێ: «امامالشافعی- رضی‌اللەعنە- فلیس تحریمٌ الغناء من مذهبه أصلا» (احیاء:٢/٣٨٠) واتا:«مەزهەب و بۆچوونی ئیمامی شافیعی لەسەر ئەوە نیە کە تاواز و مۆسیقا حەرامە» بەڵکوو بە پێی ئەم ئەقلە کە دەگێڕنەوە، کە سەبارەت بە پیاوێکی گورانی‌بێژە کە پێشەی فەرمی خۆی کردبوو بە گۆرانی‌وتن و ئانی پێ ئەژیەهێنا، پرسیاریان لە ئیمامی شافیعی -خودای لێ ڕازی بێت- کرد، فورستریین فەتوای ئەوەبوو کە: «لا تَجُوز شهادتُه» واتا:«شایەنی دروست نیە» ئەم فەتوایەش لەبەر ئەوە بووە چونکە ئیشێکی مەکرووە و ناپەسەندی ئەنجام داوە، لەبەر ئەوەی دایمە بێ بچران خەریکی گورانی‌بێژی بووە، ئەدی ئەڤەتر حەرام بوونا لەبەرەموو: حەرامە. هەروەها بوونی کوری عەبدول‌ئەلاددەفەرمێ: پرسیارم کرد لە ئیمامی شافیعی سەبارەت بە ئەوەی کە ئەهلی مەدینە گورانی و تاواز بە مواباح دادەنێن؟ فەرمووی: ئەمن لە ئیو جوزء گورانیانە جیحازا کەسم پێ شک نایە کە گورانی بەڵاوە ئاوەیەسەند بێ. مەگەر ئەو جوزء گورانیانە کە باسی ئەندامی شووەریان تیدا بێت (احیاء:٢/٣٨٠) ئەم فەتوای ئیمام شافیعیە -وێرای سووک و ئوندەبوونی- بۆ کەسێکە کە کار و پێشەی یۆنە گورانی؛ بەڵام بۆ کەسی کە جار جار گورانی بچڕێ، یان گوێ بۆ شل بکات، بەری ئەم فەرموودەیە ناکەوێ. ئیمامی غەزالی سەبارەت بەوەی کە ئەڵێن: مۆسیقا و گورانی لەهو و لەعبە ئەفەرمێ: (احیاء:٢/٣٨٤) واتا: سەرچمەی دونیا گەمە و گاڵتەیە: تیکەڵبوون لەگەڵ زنداً گەشتەکەی گەمەو گاڵتەیە، قسە و نوکتەبێژی و شوخی گشتەکەی گەمە و گاڵتەیە... ئەمە سەرەڕای مۆسیقا و گورانی، ئایەتی «أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ وَ تَضْحَكُونَ وَ لا تَبْكُونَ وَ أَنْتُمْ سامِدُونَ» (نەجم:٥٩) واتا: «ئەوە لەم قسە بەڵاناوەە سەیرە و پێدەکەنن و ناگریین و ئاواز دەخوێنن؟ ئینووەەبیانی فەرمووە: "سمد" بە زاراوەی ئەهلی حمیەر، واتا: ئاواز. ئیمامی غەزالیش ئەفەرمێ: بە پێی ئەم ڕاڤیە ئەمێنێ پێکەنین و ئەگریانیش دیسانەکە حەرام بێ، چونکە ئایەتەکە گشتیانی پێکەوە باس کردووە. (احیاء: ٢/٣٨١)

هەروەها بەکێک لەو دەیسانە کە پشتیان بێ بەستووە، حەدیسێکە کە حەزرەتی عایشە -خودای لێ ڕازی بێ- ڕەوایەتی کردووە لە پێغەمبەرەوە: «إنّ الله -تعالی- حَرَّمَ الْقَيْنه و بیعها و تَعْلِيمَها». ئیمامی غەزالی خۆی مانای لێکدەدەاتەوە و ئەفەرمێ: «القَینه» مەبەست پێ ژنە کۆیلەیێکە کە لە گشتەکەی گەمە و گاڵتەیە... چیا بەڵێنی پێناوە و شاخ لەگەڵی ڕێککەوتووە!

خۆشەویستی

بە،
ڤۆکەنام تێک دەدا!
تا پێت بڵێ:
تۆ بەهاریی و
منیش لە پاییژا دەژیم!
تۆ بە پەنجە،
ڤۆکەنام شانە دەکەی!
نیگات، وێڵی
ڕووباری چاوانم دەکەی،
وەکوو ماسی!

داهاتوو

ڕابردوویان بۆ نووسیوم
دەمەڵاتم لە ئەنیمەوە ڕۆژاوای شاری سنەوە و لە ئاخری شەفامی ئاوەیردایە. شاری سنە لە ناو ئەم پارکەوە دەبینێکی زۆر جوانی هەیە. چەندین باخ و کافیلەی سروشتی لەم پارکەدا هەیە. یەکێک لە گەورەترین باخەکانی ئەم کۆمەڵە پارکە باخی ئەمیرییەکە و گەورەترین سینەمای کراوەی هاوینەی وڵات لەم پارکەدایە. ئەم کۆمەڵە پارکە لە دێزەمانەوە سەبەرانگای خەلکی شاری سنە بووە و کێوی ئاوەیر کە بیشەی قەرەبی لەو ناو شارەدا ڕێزێکی تایبەتی هەیە.

٣- بازاری سنە:

ئەم بازارە لە ئەمیر و ئەوەبەری شەفامی ئینقلابەوەیە و لە ساڵی ١٠٤٦ی کۆچی مانگیدا بە هۆی ئەوەی کە شاری سنە بوە بە ناوەندی حکومەتی ئەردەڵان دروست بوو. ئەخشەی ئەم بازارە بە شێوەی لاکێشەیە کە بە هۆی کێشانی شەقامەوە لە دەوڕەی شای بیشوو کراوەتە دوو بەش و بەشی باکووری لەم بازارە باوی بازاڕی سەنەدەجە و بەشی باشووری ئەم بازارە باوی بازاڕی ئاسەفە. بەڵام ئەوەی ئەم سەردەمدا بازار و ناوەندی کرێنی زۆری دێکە دروست بووە، بەڵام هێشتا ئەم بازارە لە بڕەو بە ئەکەنووە و ڕەونقی خۆی هەیە.

٤- خانەی کورد:

خانەی کورد مۆزەخانەیەکی خەلکناسی ئاوچەکانی کوردنشینە و گەورەترین مۆزەخانەی خەلکناسی ئەتەنەیە لە ئیران. ئەم مۆزەخانەیە کەتووتە شەفامی ئیمام خومەینییەوە. ئەم مۆزەخانەی لە ناو ماڵی تاسەدا کراوەتەوە و بە کێکە لە گەورەترین هەمارەتەکانی ئەمەیانی شاری سنە کە لە باری بینایسازی و میعماریەوە و لە تاجوکاری و گەچبری و ئەروووسازیەوە بایەخی هەیە. حەمامی ئەم بینایە حەمامێکی خوسوسیە کە جوانترین حەمامی ناو شاری سنە بووە. بینای سەرەتایی ئەم عەمارەتە دەگەڕێتەوە بۆ دەوڕەی سەفەویە و لە دەوڕەتکانی قاجار و پەهلەویدا ئەوکاتی ئەمبەر کراوە.

٥- مۆزەخانەی شاری سنە:

ئەم مۆزەخانەیە لە کۆلانی حەبیبی کە ئەو کۆلانەش لە شەفامی ئیمام خومەینی ئایە کراوەتەوە. لە بەشی دەرەوەی عەمارەتی ماڵا لوتفوڵلای شێخیئیسلامە -کە ئەمروکە بە ماڵی سالار سەعید ئابانگی دەرکردووە. ئەم مۆزەخانەیە جێگای پاراستن و هەڵگرتنی ئەو ئاسوار و نامیزە مێژووییانەیە کە لە پارێزگای کوردستان و دیکەی ئاوچەکانی ئیران دۆزراونەتەوەیە. ئووروووی مۆزەخانەکە بەکێکە لە بەئوبەترین هونەری ئووروووسازی و کاری دەستی وەستاکارە سنەیەکانە. عەمارەتی ماڵا لوتفوڵلا لە پاشماوەی بینا کانیی دەورەی قاجارە.

٦- عەمارەتی خسراوا:

ئەم عەمارەتە کەمۆتێو باوری خسراوا (شیلی)، ئەم عەمارەتە لە کە جێی خوێدا بریوینەیە ساڵەهای ساڵ ئاوەندی حکومەتی حوکامە ئەردەڵانەیەکان بە تایبەت خسرەوخان بووە. کەمەڵەی ئەم عەمارەتە و باخەکەی لە دوو بەش پێکهاتووە. کۆشکی سەلەنەتی کە شوێنی هاتنە ئاوەوەی ئەسنووندارە و لە باری ڕۆژاوایدا وێرای غولام گەردەشکان و هەیوانی ئەسنووندار لە بەرەو سەحنی عەمارەتدا دەروانێ و فەرزای لەدەرەوەی بینالکە حەمام و ڕووری قابیچەکان و نۆکەرەکانیشی هەیە. ڕازاندنەوەی میعماری ئەم بینایە بریتیە لە گەچبوری و تاجوکاری، ئەروووسازی و حەوزێکە کە بە شێوەی چەلیپا یان سەلیبە (خاچ) دروستکراوە.

سەعید کەرەمی (سەعدی)

مۆسیقا و گۆرانی، ئایەتی «أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ وَ تَضْحَكُونَ وَ لا تَبْكُونَ وَ أَنْتُمْ سامِدُونَ» (نەجم:٥٩) واتا: «ئەوە لەم قسە بەڵاناوەە سەیرە و پێدەکەنن و ناگریین و ئاواز دەخوێنن؟ ئینووەەبیانی فەرموویە: "سمد" بە زاراوەی ئەهلی حمیەر، واتا: ئاواز. ئیمامی غەزالیش ئەفەرمێ: بە پێی ئەم ڕاڤیە ئەمێنێ پێکەنین و ئەگریانیش دیسانەکە حەرام بێ، چونکە ئایەتەکە گشتیانی پێکەوە باس کردووە. (احیاء: ٢/٣٨١)

هەروەها بەکێک لەو دەیسانە کە پشتیان بێ بەستووە، حەدیسێکە کە حەزرەتی عایشە -خودای لێ ڕازی بێ- ڕەوایەتی کردووە لە پێغەمبەرەوە: «إنّ الله -تعالی- حَرَّمَ الْقَيْنه و بیعها و تَعْلِيمَها». ئیمامی غەزالی خۆی مانای لێکدەدەاتەوە و ئەفەرمێ: «القَینه» مەبەست پێ ژنە کۆیلەیێکە کە لە گشتەکەی گەمە و گاڵتەیە... ئەمە سەرەڕای مۆسیقا و گورانی، ئایەتی «أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ وَ تَضْحَكُونَ وَ لا تَبْكُونَ وَ أَنْتُمْ سامِدُونَ» (نەجم:٥٩) واتا: «ئەوە لەم قسە بەڵاناوەە سەیرە و پێدەکەنن و ناگریین و ئاواز دەخوێنن؟ ئینووەەبیانی فەرموویە: "سمد" بە زاراوەی ئەهلی حمیەر، واتا: ئاواز. ئیمامی غەزالیش ئەفەرمێ: بە پێی ئەم ڕاڤیە ئەمێنێ پێکەنین و ئەگریانیش دیسانەکە حەرام بێ، چونکە ئایەتەکە گشتیانی پێکەوە باس کردووە. (احیاء: ٢/٣٨١)

هەروەها بەکێک لەو دەیسانە کە پشتیان بێ بەستووە، حەدیسێکە کە حەزرەتی عایشە -خودای لێ ڕازی بێ- ڕەوایەتی کردووە لە پێغەمبەرەوە: «إنّ الله -تعالی- حَرَّمَ الْقَيْنه و بیعها و تَعْلِيمَها». ئیمامی غەزالی خۆی مانای لێکدەدەاتەوە و ئەفەرمێ: «القَینه» مەبەست پێ ژنە کۆیلەیێکە کە لە

سێ شێعر لە ک.د.ئازاد

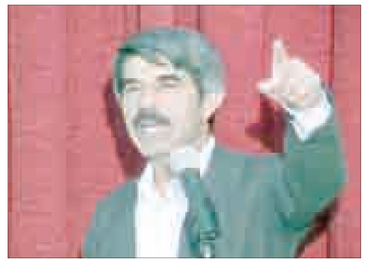

یارە ژێکەڵانەکەم!

قاسم موئەیەززادە (هەڵۆ)

یارە ژێکەڵانەکەم!
گوڵم!
بە هەرنیگایی،مەوجی چاوەمەستە جوانەکەت،
دەچینە ناو دڵم!
هەر بە گوێی دڵم!
گوێ دەگرمە گرفە گرفی شیعرە ئاگرینەکەت.
شیعرە ڕێک و پێکەکەی
بە تاو و تینەکەت!
هەر بەچاوی دڵ دەڕوانمە دیمەنی ئەوینەکەت!
تۆ! ئەوینمی...
ڕێک و پێک ترینە شیعری تاکو ئێستە
هەڵنەبەستراوی ژینمی!
تۆ! هەڵوێ خەباڵی هەڵفڕینمی!
هەر دەکەومە سەر هەوا، بە هەڵفڕینەکەت!
بە جازیبەی ڕەوەندی تێپەڕینەکەت!
بە شیعری باڵی چەندە ڕەنگی تاوسی خەباڵ
بە خوێندنەوەی سرووەی مەرگی کۆریە
نازینینەکەت،
مەرگی کۆریە نازینینەکەت
لادە لادە لادە لادە چەکە تەسکە کەسکەکەت!
خۆشەویستەکەم!
عەزیزەکەم! گەزیزەکەم!
تاڵە ڕۆلە جوانەمەرگەکەی بەهاری کورت!
ڕۆلە خۆشەویستەکەی تەلان و کینو و چەم!
تۆ! هەزاران‌ایەتی‌ڵە کاتیاوی بر لە ئاوو خیزەکەم!
لە کاتی ئینوەیتیەاتی،
بەچەشنی بیری بەرزەفڕین،سووروریی‌نیهایەتی،
تۆ! قیامەتی!
دڵستێن و دڵفرێن و خەمرەوینمی!
تۆ! ئەوانوینیی عەشقی کاڵی و خەمرەوینمی!
تۆ! پەل و نەمام ڕاوەشێنی باخی بادە هینمی!
تۆ! پەل و نەمام ڕاوەشێنی باخی بادە هینمی!
تیکەڵاوی گوشت و پێست و ئێسک و خوێنمی!
خوێنی خوێنەکەم!
هیچ وەیبرنە ئەوەدەمەی
کە کەوتمە جەغزی کەسکە کەسکی چاوە
مەستە کەسکەکانی
پر لە سیحر و جوانی تۆ؟
بوومە مەستی مەست و سیحری سیحری
چاوە مەستەکانی تۆ؟
دەستی خوم بری؟
دەستی خوم بری بە بەژنی باڵی شیعری تاڵی
تەم نیشانی تۆ.
بۆیە کورتە دەستی تەمن و
خوێن دەبای! هەر لە هەوری ئاسمانی مانی تۆ.
جوانە بووکەکا!
هەر هەنووکە دەمبەوی
کە بێمە جێی زوانی تۆ.
مەرگی کۆریە نازینینەکەت
لادە لادە لادە لادە چەکە تەسکە کەسکەکەت!
ها... تروسکەکەم
جامی دڵ بری شەرابی شەوقی شیعری
شۆخ شەوە
بە نیگایە باڵە مەندەبەت
وسووەسەی دڵی پڕم هەڵا هەڵاکە، بیبە
شیعرەکەم!
بیبە شیعرەکەم
تاکە ڕۆشنایی خانە هەوری دڵ بروسکەکەت.
تا ڕەها بی گوڵبەرگی خەباڵی ناسکی
تاسکە تاسکی
تاسکی باسکی
بسکەکەت.
لادە لادە لادە لادە چەکە تەسکە کەسکەکەت!

ئاوەیر

هەوار و هاوڕێکانی

نووسەر: بریزوو سەربەزدی
لە فارسییەوە: مارهەدر قیبراهیمی

چیرۆکی کورت

نووسەر: فرانتس کافکا
بۆ فارسی: تەحمەد شاملوو
بۆ کوردی: کەمال تاهیرنژاد

مشک گەبی: «مەخابن! دنیا ڕۆژبەڕۆژ تەنگتر دەبێتەوە. جاران جیهان ئەوەندە بەرین بوو کە لێی دەترسام. هەڵاتم و هەڵاتم تا لە تاکامدا دیتم کە لە هەر خاڵێکی ناسووە دیوارگەلێ بڵیند سەریان لە ئاسمان سووبوو، خەیاڵم ئاسووەد بوو، بەڵام ئەو دیوارە بڵیندانە بەخترایێکی زۆروەوە ئەوەدا لێک نزیک دەبنەوە کە هەر هەر لە ئێستاوە خۆم لە کوتایی ڕێگا دەبینم و ئەو داوەی کە دەبێ تێیکەوم لەپێش چاومدایە.»

«هیچ چارەیێک نیە جگە لەوەی ڕەیزارەکەت بگۆڕێت.»

پشکە ئەمەی لە حالیکدا دەگوت کە خەریک بوو لەدەڵەتی دەکرد.

مێردە شاعیرێک

ماڵی جایلێر
و: عەبدوڵا سەعیدی

لە ڕیزی پێشەوەدا دادەنیشێ، ئەوەیە‌ک، زەلەپیاوێک بە دەست و گوێی زەلەوە، زاڕولێوی وشک، قژەکانی عەرەبی تازە چاک کردووە، بە سەر و چاوێکی سوور و سپیەوە، چاوە کاڵەکانی کە ناینروو کینێ، پیاوێکی لەسەرەخۆ و نازمێن، پەکەم شتێک کە وەبەرزەبیی دێت، هەر وایە، پیاوێکی هێندی و لەسەرەخۆ کە ڕۆژ چاک دەزانێ گوێ ڕادێرێ، زەبەکە لە لەسەر سەحنە بە ئەرکێکی کورتی ڕەشەوە دادێتەوە و کۆم دەبێتەوە و شێرەیێک بە بۆنەی نیو وەختەوە دەخوێنێتەوە کە مەچەکی دەستەکانی خۆی بریبوو، شێرەیێکی دیکەش بە بۆنەی نیو وەختەوە کە نیشتاش دەبینێ و شێرەی سێیەمیش سەبارەت بە قەسەیێکی ناتایبەت کە هەر بۆ خوی شەش ساڵان پێی گوتبوو و ژنە قەت لە بیری نەدەچووەوە قەتیش دەرکی نەدەکرد، گوێ دەدانێ، ئەو دەزانێ کە هەر شێرەکەی تەواووبوو، هەموویان چەپڵە لێدەدەن و پەک دووکەس، ژانێریان هەر ژن، دەچنە سەرێ و ماچی دەکەن و شەرابێکی زۆر دەخۆنەوە. پەک بین و ڕە ئامەدەدەر لە نیوری دەیرسێ: «ئەری چۆن بوو؟ هەر بە ڕاست چۆن بوو؟»

بەو دەڵێ: «وایزانم باش بوو؟»

لە ڕاستیدا مەبەستی هەر ئەوەیە. بەڵام شەوێ کە ژنەکە لە خەوایە لە سەر تەختەکەیان ڕادەکشێ و لە خاڵێکی سەر شووشەکەوە کە مانگ دەدەمێنێ. ئەو خاڵەی کە ئەو لە بیری بردبوو.

سەرچاوەکان

- گەورێک لەسەر مێژووی ئیران: هینس، و: فیروز فیروزنیا (فارسی).
- گەورێک لەسەر مێژووی ئیران: هینس، و: موحەمەد حەسەن‌خانی (فارسی).
- ئیران لە ئاشوی مێژووان: جورج کامرون، و: حەسەن ئەنووشە (فارسی).
- مێژووی ئیران لە زەمانی دێرین تا ئەمروز: ئ. گارئتوسکی و ئ. داناماییف، و: کەریم کیشاورز: (فارسی).
- ئەفسانەکانی یونسک و ئەنادو بەگرنوورگان.
- دەرگای هەواڵنێری ئینترنا.

لەژێر سایەتی شێعردا

ئیلام

نووسەر: ژاهید قادرەمرزی

بەشی دووهەم

چاند (فەرهەنگ)، لە ئیلامی کوندا:

ئیلامەیکان ئایینی فرەخوایان هەبوو. گەورەترین خوا لە ناو سی و حەوت خواذا «ڕینیکیر» خوازێنی گەورە بوو. لە ئیلامی کوندا زۆربەی خواکان و گەورەترینیان زن بوون و دەسەڵات لە شارنەوە نەگەیشتە کەسێکیتر. شاپیاوەکان وەک نوێنەری شارنان و جێنشینی ئەوان بوون. دواجار بابلیەکان «بیاودەسەڵاتی» و «خوایەیوبیان هاوردە ئاو ئیلامەوە.

ئاسنامە (هویت):

ئیلامیەکان گرینگی زۆریان بە یاراستنی ئاسنامەی خۆیان دەدا، وەک نووسیین بە زمانی خۆیان لە سەر بەردنووسرا و گڵنوسراوەکانا و ئاخافتن و نووسین لە ناو دەزگاکانی دەسەڵات و پەروەردە بە زمانی خۆیان. لەو بوارەیشدا سەرکەوتنی زۆریان بە دەس هینا.

شتە پیرۆزەکان:

چیا، مێوشیا، مار، هەڵو، هەمسارەکان و... لە لای ئیلامیەکان پیرۆز بوون. ئەوان زۆرتر، لە سەر چیاکان نوێژیان دەکرد و لە کاتی نوێژدا مێوشیایان هەبوو. مار وەک بارێزەری ئاو و ژیری و دارایی و ئامرازی دووروکردنی ئەهریمەن و نیشانەی ئاوس‌بوون، پیرۆز بوو (ئینسەیش لە ناوچەکوردیەکاندا کاتێک خەلک باسی گەنج دەکەن ئەڵێن ماریکی دوو شاخ بازێنریە). لە شوێنەوارە دۆزراوەکانی ئیلامیدا مار لە سەر داری ئەمری و ژیانە. لە ئیلام بە دوو جۆری بێ دەنگ و بە دەنگ نوێژیان ئەکرد، کە کاتی نوێژی بێ دەنگ دەست لە سەر کەمەر و لە کاتی نوێژی بە دەنگ دەستیان بەرز دەکردەوە. ئیلام لە زەمانی مادەکاندا ساتراپی (نیالمت) هەشتم بوو. لە زەمانی ساسانیەکانیش بە هۆی نزیکی بە ئیسفان، کە ناوەندی دەسەڵات بوو، گرنگی زۆری پێ ئەدرا. لە زەمانی هاتنی عەرەبەکاندا بە ناو وڵایەتی جبال (چیاکان) ناو ئەبرا. لە سەدەی چواری (کە، ه) تا سەدەی دە، ماوەی شەشسەد ساڵ ئیلام لە ژێر دەسەڵاتی فەرمانڕەوا کوردەکاندا بوو (حەسنەویەکان و ئەتابەکان).

ئیلامی ئەمڕۆ:

ئیلامی ئەمڕۆ تەنیا بەشێکە لە سەرزەوینی ئیلامی کۆن (فرەتر لە بەشی یەکەم). بە ئاپاوردی ٥٧٠ هەزار ئەفەر (١٣٨٨ی کە، ه) لە هەشت شارستاندا: ئیلام، ئاودانان، دەرە شار، شیروان و چرداول، مەلەکشایی، ئەیوان، دیڵوران، مێهران. خەڵکی ئیلام فرەتر بە زمانی کوردی (فەیلی، لەکی) قسە دەکەن.

باری ئابووری و گوزەرانی خەڵک:

توانایی ئابووری بارێزگای ئیلام زۆر کە سەرە، چوار لە سەدی پاشکەوتنی نەوت و یازدە لە سەدی گازی ئیران لەم پارێزگایە جێگرتووە. باشترین کانگاکانی سیمانی ئیران لە ئیلامە. لەم ناوچەیە لە پوارەکانی گەشتیاری، بازارە سووریەکان، وەرزێری و ئاژەڵداری و بەرهەمهێنانی هەنگوین ئەتوانێت زۆر دەوڵەمەند بێت. بارودۆخی خەڵکی ئیلام لەم یاوردا بە جۆریک بووە کە بە گوێرەی ئامارە فەرمیەکان هەمیشە ئابووی ئەو ناو سێ پارێزگای زۆر هەژاری ئیرانیا بووە (تا ساڵی ١٣٧٨ی کە، ه کە لای ٥٦٢ ئاوایی لە تەواوی پارێزگا، ٩٢ ئاوایی ئاو لووەکێشی خواردنیان نەبووە). لە پێشەسازیدا زۆر دواکەوتووە و ڕادەی ئەخوێندەواری هێشتا لە سەرەوەیە (لە ساڵی ١٣٧٨ی کە، ه کە گوێدەکان ٩٠ لە سەد). ئاماری بێکاری لە ئیلام لە ئەمساڵدا بە وتەی ڕێکخراوەکانی دەسەڵات ١٦ لە سەد بووە.

مێردزەمەی شەر:

ئیلام وەک ئەو پارێزگا کوردنشینەکانی تر بە هەبوونی ٤٢٠ کڵ سنوور کەلەگەڵ وڵاتی عێراق، کەوتە بەر شاڵاوی کوشتن و قر کردنی بەعسیەکان. لە ماوەی هەشت ساڵدا ٢٥٠٠ کەس لە خەڵکی ئیلام شەهید و کەمەندام بوون و هەزاران کەس ئاوارە بوون. بەڵام تا ئێستەیش مەترسی هە و چەندی شەڕ، هەر قوربانی دەگرێ. لە گوێدەی ئاوارەیەنگ و سنووری ئیران، عێراق جار ڕێتوینیان دەکرد کە بابەتیکی دیکە هەڵبژێری بۆ لیکۆڵینەوە، بەڵام شارەدەنەوەی ڕاستیە زۆر ڕوونەکان - کە کوردەکانی تورکن- پێشکێوی زیاتر هان بۆ ئەوەوەی کە کاریدا هەوڵ و تێکۆشانی جدیتر بکات. ئەم دەستی کرد بە کوکردنەوە و موتاڵای ئەو ئاسوار و نووسراوە جۆراوجۆرانەی کە لە بارەی کورد نووسراوبوون و لە دۆزاوی لە ناو کتێبخانەکانیدا دەیخوێنرانەوە. بە تایبەت کاتێک کە لەگەڵ پرۆفیسۆرە ئاودارەکان دەبووە دەمەڕێی و باس، هەر هەموویان پێیان دەگوت کە کوردەکان تورکن. بێ ئەساسا بوون و بێ بنەماڕوونی دەڵیل و بەڵگەکانیان ئەوەندە زیاتر هاندەر بوون بۆ پێشکێوی و هەوڵدەر بوونی خۆان. بەڵگەکانیانی هەڵدەوشاندەوە و ئەوەی باسانە ئەیدەتوانی پێشکێوی بەو قناعەتە بکەیێنێت کە کوردەکان تورکن و لە تاکامدا زیاتر هەوڵی دەدا بۆ چوونە پشەوە لەم ساڵەکانی ١٩٦٢ تا ١٩٦٤ لە دەچێ بۆ سەربازی و لە شارەکانی «بتلیس» و «حەکاری» کە کوردی تیدا نیشتەجێیە خزمەتی سەربازی ئەوە دەکات. لەم دەورانە بوو کە توانی زیاتر کەلک وەربگرێت و قسەکانی بۆ مرەیگێرێتەوە. ئەم ئەزموونە کاریگەرییێکی زۆری کردە سەر پێشکێوی و لە گەڕانەوەدا بۆ زانستگای ئەنکەرە لەگەڵ ئەندامانی ئەنجومەنی دەتوانێت بە ئەنجامی باشتر بگەیێت و ئەو ئەزموونە بە ئەنجامی باشتر بگەیێنێت و ئەو ئەزموونە بە ئەنجامی باشتر بگەیێنێت و ئەو ئەزموونە بە ئەنجامی باشتر بگەیێنێت.

شتە پیرۆزەکان:

چیا، مێوشیا، مار، هەڵو، هەمسارەکان و... لە لای ئیلامیەکان پیرۆز بوون. ئەوان زۆرتر، لە سەر چیاکان نوێژیان دەکرد و لە کاتی نوێژدا مێوشیایان هەبوو. مار وەک بارێزەری ئاو و ژیری و دارایی و ئامرازی دووروکردنی ئەهریمەن و نیشانەی ئاوس‌بوون، پیرۆز بوو (ئینسەیش لە ناوچەکوردیەکاندا کاتێک خەلک باسی گەنج دەکەن ئەڵێن ماریکی دوو شاخ بازێنریە). لە شوێنەوارە دۆزراوەکانی ئیلامیدا مار لە سەر داری ئەمری و ژیانە. لە ئیلام بە دوو جۆری بێ دەنگ و بە دەنگ نوێژیان ئەکرد، کە کاتی نوێژی بێ دەنگ دەست لە سەر کەمەر و لە کاتی نوێژی بە دەنگ دەستیان بەرز دەکردەوە. ئیلام لە زەمانی مادەکاندا ساتراپی (نیالمت) هەشتم بوو. لە زەمانی ساسانیەکانیش بە هۆی نزیکی بە ئیسفان، کە ناوەندی دەسەڵات بوو، گرنگی زۆری پێ ئەدرا. لە زەمانی هاتنی عەرەبەکاندا بە ناو وڵایەتی جبال (چیاکان) ناو ئەبرا. لە سەدەی چواری (کە، ه) تا سەدەی دە، ماوەی شەشسەد ساڵ ئیلام لە ژێر دەسەڵاتی فەرمانڕەوا کوردەکاندا بوو (حەسن